

การพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติมสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง วรรณคดีราชนิเวศน์
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

สารนิพนธ์
ของ
อมรรัตน์ หรดดี

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการมัธยมศึกษา
กันยายน 2552

การพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติมสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง วรรณรายณ์ราชนิเวศน์
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาริตมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

บทคัดย่อ
ของ
อมรรัตน์ หรัดี

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการมัธยมศึกษา
กันยายน 2552

อมรรัตน์ หรดีดี (2552). การพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติมสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเรื่องวังนารายณ์ราชนิเวศน์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี. สารนิพนธ์ กศม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์: ผู้ช่วยศาสตราจารย์จรศรี ชาติกานนท์.

การวิจัยในครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติมสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเรื่อง วังนารายณ์ราชนิเวศน์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่องวังนารายณ์ราชนิเวศน์

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จำนวน 50 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) จำนวน 1 ห้องเรียน ใช้เวลาในการทดลอง 18 คาบ ๆ ละ 50 นาที

แบบการวิจัยที่ใช้ คือ การวิจัยเชิงทดลองแบบRandomized One - Group Pretest -Posttest เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ หนังสืออ่านเพิ่มเติมสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง วังนารายณ์ราชนิเวศน์ และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ t-test แบบ Dependent Sample

ผลการศึกษาพบว่า

1. หนังสืออ่านเพิ่มเติมสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเรื่องวังนารายณ์ราชนิเวศน์มีประสิทธิภาพ 82.84/83
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่องวังนารายณ์ราชนิเวศน์ หลังการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

THE DEVELOPMENT OF THAI SUPPLEMENTARY READING BOOKS ON
NARAIATCHNIWET PALACE FOR THE THIRD LEVEL–SECONDARY
EDUCATION GARDE II, THE DEMONSTRATION SCHOOL,
THEPSATRI RAJABHAT UNIVERSITY, LOPBURI

AN ABSTRACT
BY
AMORN RATDEE

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education Degree in Secondary Education
at Srinakharinwirot University
September 2009

Amornrat Ratdee. (2009). *The Development of Thai Supplementary Reading Books on Narairatchniwet Palace for the Third Level - Secondary Education Grade II, the Demonstration School, Thepsatri Rajabhat University, Lopburi*. Master's Project, M.Ed. (Secondary Education). Bangkok: Graduate school, Srinakarinwirot University.
Project Advisor: Assist. Prof. Kachornsri Jatikananda.

The purpose of this research were to development Thai supplementary reading books on Narairatchniwet Palace for the third level - secondary education grade II students, the Demonstration School, Thepsatri Rajabhat University, Lopburi.

The sample consisted of 50 the third level - secondary education grade II, in the first semester of the 2009 academic year. They were randomly selected by Cluster Random Sampling and were taught through the Thai supplementary reading books on Narairatchniwet Palace for eighteen fifty – minute periods. The Randomized One Group Pretest - Posttest Design was used in the study.

The instruments used in this study included the Thai supplementary reading books on Narairatchniwet Palace and the achievement test. The data were statistically analyzed by t-test for Dependent Sample.

The results of this indicated that:

1. The Thai supplementary reading books on Narairatchniwet Palace attained the index at 82.84/83
2. The students' learning achievement toward the Thai supplementary reading books on Narairatchniwet Palace after the experiment was significantly increased at .01 level

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ได้เป็นอย่างดี เพราะได้รับความกรุณาให้คำปรึกษา และคำแนะนำอย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขจรศรี ชาทิกานนท์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุมานัน รุ่งเรืองธรรม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บังอร พานทอง และ รองศาสตราจารย์อัฉรา สุขารมณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาที่ได้ถ่ายทอดความรู้ ความคิดเห็น คำแนะนำ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ เพื่อให้งานวิจัยเสร็จสมบูรณ์ และเป็นประโยชน์ในการศึกษาต่อไป ผู้วิจัยกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ขจรศรี ชาทิกานนท์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุมานัน รุ่งเรืองธรรม อาจารย์ภูษิตา ศิริปัญญา และอาจารย์สุณีวรรณ ประจงจิต ที่กรุณาช่วยเหลือให้คำแนะนำอย่างดีในการตรวจสอบ และแก้ไขเครื่องมือในการวิจัย เป็นผลให้สารนิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณเจ้าของเอกสารและงานวิจัยทุกท่านที่ผู้วิจัย ได้นำมาอ้างอิงไว้ในการทำสารนิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบคุณนิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการมัธยมศึกษา กลุ่มการสอนภาษาไทยทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำและคอยให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมาจนทำให้การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

อมรรัตน์ หรัตดี

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษา	3
ความสำคัญของการวิจัย	3
ขอบเขตของการศึกษา	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย	5
สมมติฐานในการวิจัย	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
ความหมายของหนังสืออ่านเพิ่มเติม	6
ความหมายของหนังสืออ่านเพิ่มเติม	6
ลักษณะและประเภทของหนังสืออ่านเพิ่มเติม	7
จุดมุ่งหมายในการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม	8
บทบาทหน้าที่และประโยชน์ของหนังสืออ่านเพิ่มเติม	9
การเขียนหนังสืออ่านเพิ่มเติม	10
การประเมินคุณค่าของหนังสืออ่านเพิ่มเติม	13
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหนังสืออ่านเพิ่มเติม	16
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวังนารายณ์ราชนิเวศน์	17
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	20
ความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	20
ประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	22
การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	25
คุณลักษณะของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี	31
ประโยชน์ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	32
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	33
3 วิธีดำเนินการวิจัย	37
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	37
เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือการวิจัย	37
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	45

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	49
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	49
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	49
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	49
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	51
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	51
สมมติฐานในการวิจัย	51
วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า	51
วิธีการดำเนินการทดลอง	52
การวิเคราะห์ข้อมูล	54
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	54
อภิปรายผล	54
ข้อเสนอแนะ	56
บรรณานุกรม	57
ภาคผนวก	65
ภาคผนวก ก	66
ภาคผนวก ข	68
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์	90

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงแบบแผนการวิจัยในการทดสอบสมมติฐาน	44
2 ผลการหาประสิทธิภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติมสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง วังนารายณ์ราชนิเวศน์ ตามเกณฑ์ 80/80	50
3 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังการเรียนรู้ด้วยหนังสืออ่านเพิ่มเติมสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง วังนารายณ์ราชนิเวศน์	50

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1	กรอบแนวคิดในการวิจัย	5
---	----------------------------	---

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในยุคปัจจุบัน เป็นยุคแห่งความเจริญก้าวหน้าทางข้อมูลข่าวสาร ทั่วโลกสามารถติดต่อสื่อสารกันได้อย่างสะดวกรวดเร็ว โดยอาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย ได้แก่ คอมพิวเตอร์ ดาวเทียม เป็นต้น การแสวงหาความรู้หรือการติดตามอ่านเรื่องราวจากอินเทอร์เน็ต จึงเป็นวิธีที่สะดวก ง่าย รวดเร็วและทันใจ แต่อย่างไรก็ตาม เครื่องมือและวิธีการดังกล่าว ยังมีข้อจำกัดสำหรับผู้ที่อยู่ในสังคม และสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะนักเรียน กล่าวคือ การแสวงหาความรู้ของนักเรียนที่อยู่ในตัวเมืองหรือท้องถื่นที่เจริญแล้ว ย่อมได้เปรียบกว่านักเรียนที่อยู่ในชนบท เพราะมีเครื่องมือที่ทันสมัยกว่า จึงจำเป็นต้องอาศัยเครื่องมืออื่นในการแสวงหาความรู้ และหนังสือดูเหมือนจะเป็นเครื่องมือที่สะดวกที่สุด เพราะสามารถหาอ่านได้ทั่วไป ราคาถูกกว่าสื่อสมัยใหม่อื่น ๆ พกพาสะดวกในทุก ๆ ที่ อ่านซ้ำแล้วซ้ำเล่าได้เสมอ และใช้เวลากับการอ่านได้ตามความพอใจ ซึ่งเป็นคุณสมบัติสำคัญที่สื่อสมัยใหม่อื่น ๆ ยังไม่อาจทำได้ ความต้องการอ่านหนังสือจึงยังคงมีอยู่เสมอ

ดังนั้นหนังสือจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อชีวิต เพราะจะทำให้มนุษย์มีความเข้าใจตนเอง เข้าใจผู้อื่น และเข้าใจสิ่งแวดล้อมได้อย่างถูกต้อง เพื่อสามารถปรับตัวให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม นอกจากนั้นยังเป็นแหล่งรวบรวมความรู้ทางปัญญา เป็นบ่อเกิดแห่งการเรียนรู้ดังพระราชดำรัสในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในพิธีเปิดงานปีหนังสือระหว่างชาติ วันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2514 ว่า

หนังสือเป็นเสมือนคลังที่รวบรวมเรื่องราว ความรู้ ความคิด วิทยาการทุกด้านทุกอย่าง ซึ่งมนุษย์ได้เรียนรู้ ได้คิดอ่านและเพียรพยายาม บันทึกรักษาไว้ด้วยลายลักษณ์อักษร หนังสือแพร่ไปถึงที่ใด ความรู้ความคิดก็แพร่ไปถึงที่นั่น หนังสือจึงเป็นสิ่งที่มีความและมีประโยชน์ที่จะประมาณค่ามิได้ ในแง่ที่เป็นบ่อเกิดแห่งการเรียนรู้ของมนุษย์ ทักษะสำคัญในการเรียนรู้ที่จะอำนวยความสะดวกการใช้หนังสือ คือ การอ่าน เนื่องจากการอ่านจะทำให้เข้าใจเรื่องราว เข้าใจเนื้อหาที่มีอยู่ในหนังสือ สามารถนำสาระความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาโดยยึดหลักผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด (มาตรา 22) เน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะกระบวนการคิด ยึดหลักปฏิบัติให้คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาได้ โดยจัดเนื้อหาสาระและ กิจกรรมที่ผสมผสาน ระหว่างสาระความรู้ต่าง ๆ อย่างสมดุล สอดคล้องกับการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ จึงเป็นบทบาทใหม่ที่ครูจะต้องเปลี่ยนแปลงตนเองจากการเป็นผู้ให้ความรู้ มาเป็นผู้จัดประสบการณ์ ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง นอกจากนี้ครูต้องเป็น ที่ปรึกษาตลอดจนจัดเนื้อหาวิชา พัฒนาสื่อ นวัตกรรมมาใช้เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ครบตามที่หลักสูตรกำหนด

ขณะเดียวกัน สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ได้กำหนด ให้สถานศึกษามีการจัดกิจกรรม และการเรียนการสอนในมาตรฐาน 18 ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ โดยมี การจัดกิจกรรมการบริหาร กิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่างหลากหลายเหมาะสมกับธรรมชาติและสนองตอบความต้องการของนักเรียน ให้นักเรียนรู้จักศึกษาหาความรู้ แสวงหาคำตอบ สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง รู้จักคิดวิเคราะห์ คิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ รู้จักบูรณาการเชื่อมโยงสาระความรู้และทักษะด้านต่าง ๆ และแนวคิดจากสิ่งที่เรียนรู้ในห้องเรียนกับความจริงของชีวิต สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวมในบรรยากาศความเป็นประชาธิปไตย

เกษม วัฒนชัย (2545: 30) กล่าวว่า การบริหารจัดการศึกษาในปัจจุบันจึงต้อง สร้างให้นักเรียนเป็นฝ่ายรุก สนใจ ใฝ่รู้ รู้จักคิด ตั้งคำถาม พิจารณาแยกแยะ ค้นหาคำตอบ แสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ จำแนก จัดหมวดหมู่ สรุป ประยุกต์ และคาดการณ์ได้ เพราะเป้าหมายการศึกษาอยู่ที่การเรียนรู้ การสอนต่างกับการเรียนรู้ การสอนเป็นเครื่องมือสนับสนุนการเรียนรู้ เป็นเครื่องมือเพื่อให้นักเรียนเรียนรู้ เมื่อครูสอนเสร็จ นักเรียนต้องเกิดการเรียนรู้ในวัตถุประสงค์ของรายวิชานั้น นักเรียนจะต้องมีความรู้ มีศักยภาพ มีเจตคติเพื่อการเรียนรู้ ต้องสนใจชวนหาความรู้ การเรียนรู้ของนักเรียนจึงไม่จบเพียงการสอนเสร็จ

การที่นักเรียนจะเกิด การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ได้ ครูผู้สอนต้องมีการศึกษาวิเคราะห์ วางแผนการจัดการเรียนรู้ ปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ในการจัดกิจกรรม การเรียนรู้อย่างหลากหลาย โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญให้สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษาโดยการจัดการเรียนรู้ที่เอาชีวิตจริงของผู้เรียนเป็นตัวตั้ง ใ้รู้จักการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง สามารถพึ่งพาตนเองได้ทั้งทางเศรษฐกิจ จิตใจ สังคม อยู่ร่วมกันอย่างมีคุณธรรม มีความสุข สนุกสนาน และเกิดทักษะในการเรียน

วิชาภาษาไทยเป็นวิชาทางทักษะ ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การอ่าน และการฟัง เป็นทักษะการรับรู้เรื่องราว ความรู้และประสบการณ์ การเรียนภาษาไทย จึงต้องเรียนเพื่อการสื่อสารให้สามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถเลือกใช้คำ เรียบเรียงความคิด ความรู้ ใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องตามกฎเกณฑ์ได้ตรงความหมาย และถูกต้องตามกาลเทศะ บุคคล และมีประสิทธิภาพ

หนังสืออ่านเพิ่มเติม คือวิธีการส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักเรียนรู้วิธีหนึ่งที่มีประสิทธิภาพ โดยมีจุดมุ่งหมายให้นักเรียนได้รู้จักการศึกษาค้นคว้าได้ด้วยตนเอง ตามความเหมาะสมกับวัยและความสามารถในการอ่านของแต่ละบุคคล เป็นหนังสือที่เด็กสามารถอ่านได้ทั้งในและนอกเวลาเรียน มีเนื้อหาที่สอดคล้องกับเนื้อหาในหลักสูตร มีเนื้อหา เรื่องสนุกสนาน มีภาพประกอบสวยงาม ได้รับความสนใจของเด็ก มีความชัดเจน เหมาะสม น่าสนใจ กระตุ้นให้มี ความอยากอ่าน อ่านเข้าใจง่าย ใช้ภาษาดี ควรเน้นเรื่องสำคัญที่มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม ช่วยให้นักเรียนได้ค้นคว้า ศึกษารายละเอียดในเนื้อหาของเรื่องที่นักเรียนสนใจได้รายละเอียดกว้างขวางขึ้น เป็นการฝึกทักษะในการค้นคว้าหาความรู้ เป็นการพัฒนาความคิดรวบยอด เกี่ยวกับด้านวิทยาศาสตร์ และสังคม ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตประจำวัน เป็นการขยายความรู้เพิ่มเติม สร้าง

เสริมประสบการณ์ ขยายประสบการณ์ เฉพาะเรื่องได้กว้างขวางลึกซึ้ง ช่วยให้นักเรียนได้ปรับปรุงแก้ไขนิสัยให้รู้จักแสวงหาหนังสืออ่านเพิ่มเติม จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ นักเรียนได้มีประสบการณ์กว้างขวาง ในการค้นคว้าหาคำตอบในด้านต่าง ๆ ของการดำรงชีวิต

หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี กำหนดให้นักเรียนมีความรักและภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนเอง มีความรู้ ความเข้าใจในท้องถิ่นและชุมชนของตนเอง สามารถถ่ายทอดความรู้ สืบสานวัฒนธรรมที่สำคัญของท้องถิ่นได้ ซึ่งในจังหวัดลพบุรีมีสิ่งปลูกสร้างคู่บ้านคู่เมืองที่สำคัญคือ วังนารายณ์ราชนิเวศน์

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง วังนารายณ์ราชนิเวศน์ เพื่อใช้เป็นหนังสืออ่านเพิ่มเติมความรู้เกี่ยวกับวังนารายณ์ราชนิเวศน์ เพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญและเข้าใจวัฒนธรรม ประเพณี สิ่งปลูกสร้าง สถานที่สำคัญในวังนารายณ์ราชนิเวศน์ ตลอดจนวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชนที่ ตนอาศัยอยู่ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี โดยยึดหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2542 ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการเป็นหลัก เพื่อให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่านและเพิ่มพูนประสบการณ์การเรียนรู้

ความมุ่งหมายทางการศึกษา

1. เพื่อพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง วังนารายณ์ราชนิเวศน์
2. เพื่อศึกษาหาประสิทธิภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง วังนารายณ์ราชนิเวศน์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง วังนารายณ์ราชนิเวศน์ ก่อนเรียนและหลังเรียน

ความสำคัญของการทำวิจัย

1. เพื่อได้หนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง วังนารายณ์ราชนิเวศน์ ที่สามารถนำไป พัฒนาทักษะการอ่านและส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน
2. เพื่อส่งเสริม การศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง และส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
3. เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษา และพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติมใน สาระการเรียนรู้อื่น ๆ ต่อไป

ขอบเขตของการศึกษา

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 5 ห้องเรียน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จำนวน 50 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) จำนวน 1 ห้องเรียน ใช้เวลาในการทดลอง 18 คาบ ๆ ละ 50 นาที

3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

3.1 ตัวแปรต้น คือ การเรียนด้วยหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง วรรณกรรมราชนิเวศน์

3.2 ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ เรียนด้วย หนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง วรรณกรรมราชนิเวศน์

4. เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษา

เนื้อหา ดังต่อไปนี้

หน่วยที่ 1 ได้แก่ ประวัติเมืองลพบุรี

หน่วยที่ 2 ได้แก่ ถังเก็บน้ำประปา ดึกเลี้ยงแขกเมือง โรงช้างหลวง

หน่วยที่ 3 ได้แก่ ดึกสิบสองท้องพระคลัง ดึกพระเจ้าเหา

หน่วยที่ 4 ได้แก่ พระที่นั่งจันทรพิศาล

หน่วยที่ 5 ได้แก่ พระที่นั่งดุสิตสวรรค์ธัญญมหาปราสาท

หน่วยที่ 6 ได้แก่ พระที่นั่งสุทธาสวรรย์

หน่วยที่ 7 ได้แก่ หมูพระที่นั่งใหญ่หรือหมูพระที่นั่งพินามมกฏ

หน่วยที่ 8 ได้แก่ ทีมที่พักรักษาการณ์และหมูตึกพระประเทียบ

หน่วยที่ 9 ได้แก่ งานแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์

5. ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการทดลองใช้ หนังสืออ่านเพิ่มเติมวิชาภาษาไทย เรื่อง วรรณกรรมราช นิเวศน์ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 โดยใช้เวลาในการทดลอง 18 คาบ สัปดาห์ละ 2 คาบ ๆ ละ 50 นาที

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. หนังสืออ่านเพิ่มเติม หมายถึง หนังสือที่จัดทำขึ้นโดยมีเนื้อหาส่วนหนึ่งของหลักสูตร มุ่งให้ความรู้เพิ่มเติมแก่นักเรียนนอกเหนือจากหนังสือที่กระทรวงกำหนดไว้ ซึ่งนักเรียนสามารถ เลือกอ่านได้ตามวัย ตามความสนใจ

2. หนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง วรรณกรรมราชนิเวศน์ หมายถึง หนังสือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ตามกระบวนการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม ที่มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับพิพิธภัณฑสถานสมเด็จพระนารายณ์ ที่คนทั่วไปรู้จักในนามว่า วรรณรายณ์หรือ พระนารายณ์ราชนิเวศน์ เพื่อให้ นักเรียนมีความรู้กว้างขวางขึ้น ซึ่งจะเป็นการช่วยให้เกิดความเข้าใจให้แจ่มชัดขึ้นหรือขยายขอบเขตความ เข้าใจให้กว้างลึกซึ้งมากขึ้นเกี่ยวกับวรรณกรรมราชนิเวศน์

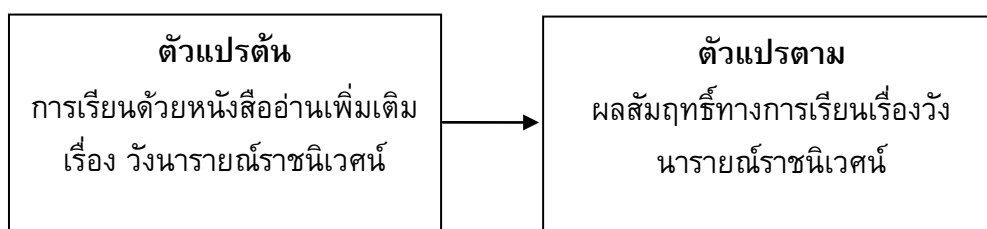
3. ประสิทธิภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติม หมายถึง คุณภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปทดสอบลงใช้และปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ได้ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

80 ตัวแรก หมายถึง คะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง วัจนารายณ์ราชนิเวศน์ ไม่ต่ำกว่า 80

80 ตัวหลัง หมายถึง คะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง วัจนารายณ์ราชนิเวศน์ ไม่ต่ำกว่า 80

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ ความจำ ความเข้าใจ และการนำไปใช้ของนักเรียนหลังจาก เรียนด้วยหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง วัจนารายณ์ราชนิเวศน์ ซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ ซึ่งแบบทดสอบนี้ เป็นแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้าง ขึ้นและทดลองหาคุณภาพแล้ว เป็นข้อสอบปรนัย ชนิดเลือกตอบมี 4 ตัวเลือก

กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง วัจนารายณ์ราชนิเวศน์ หลังการเรียนสูงกว่าก่อนการเรียน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยจะนำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหนังสืออ่านเพิ่มเติม
 - 1.1 ความหมายของหนังสืออ่านเพิ่มเติม
 - 1.2 ลักษณะและประเภทของหนังสืออ่านเพิ่มเติม
 - 1.3 จุดมุ่งหมายในการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม
 - 1.4 บทบาทหน้าที่และประโยชน์ของหนังสืออ่านเพิ่มเติม
 - 1.5 การเขียนหนังสืออ่านเพิ่มเติม
 - 1.6 การประเมินคุณค่าของหนังสืออ่านเพิ่มเติม
 - 1.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวังนารายณ์ราชนิเวศน์
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 3.1 ความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 3.2 ประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 3.3 การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 3.4 คุณลักษณะของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี
 - 3.5 ประโยชน์ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 3.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหนังสืออ่านเพิ่มเติม

1.1 ความหมายของหนังสืออ่านเพิ่มเติม

จินตนา ไบกาซูยี (2542: 6) ให้ความหมายของหนังสืออ่านเพิ่มเติมว่า คือหนังสือที่มีสาระอิงหลักสูตรสำหรับให้นักเรียนอ่าน เพื่อศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเองตามความเหมาะสมของวัย และความสามารถในการอ่านของแต่ละบุคคล

สุภรณ์ สภาพงศ์ (2529: 66-69) หนังสืออ่านเพิ่มเติมคือ หนังสือที่มีสาระอิงหลักสูตรสำหรับให้นักเรียนอ่านเพื่อศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง ตามความเหมาะสมของวัยและความสามารถในการอ่านของแต่ละบุคคล การสร้างนิสัยรักการอ่าน ซึ่งจะเป็นทางหนึ่งที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเยาวชนให้เป็นไปในทางที่ดีงาม โดยอาศัยหนังสืออ่านเพิ่มเติมเป็นสื่อในกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน เป็นเรื่องที่ทำได้ยาก ต้องใช้เวลา วิธีการและความเอาใจใส่จากทุกฝ่าย

อนงค์ศิริ วิชาลัย (2536: 3) ให้ความหมายของหนังสืออ่านเพิ่มเติมว่า หมายถึงหนังสือที่จัดทำขึ้น โดยนำเนื้อหาส่วนหนึ่งของหลักสูตรมาเขียนขยายความเพื่อให้ความรู้เพิ่มเติมแก่นักเรียน โดยปกติจะเสนอเรื่องน่ารู้เพียงเรื่องเดียว

จากความหมายข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า หนังสืออ่านเพิ่มเติม หมายถึง หนังสือที่จัดทำขึ้นโดยมีเนื้อหาส่วนหนึ่งของหลักสูตร มุ่งให้ความรู้เพิ่มเติมแก่นักเรียนนอกเหนือจากหนังสือที่กระทรวงกำหนดไว้ ซึ่งนักเรียนสามารถเลือกอ่านได้ตามวัย ตามความสนใจ

1.2 ลักษณะและประเภทของหนังสืออ่านเพิ่มเติม

กระทรวงศึกษาธิการ (ตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการที่ วก. 419/2522) ได้กำหนดประเภทของหนังสือที่ใช้ในโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยจำแนกประเภทตามลักษณะของหนังสือดังนี้

1. หนังสือเรียน คือ หนังสือที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้ใช้สำหรับการเรียน มีสาระตรงตามที่ระบุไว้ในหลักสูตรอย่างถูกต้อง อาจมีลักษณะเป็นเล่ม เป็นแผ่น หรือเป็นชุดก็ได้ หนังสือเรียนอาจมีชื่อเรียกต่าง ๆ กัน เช่น แบบเรียน แบบสอนอ่าน หนังสืออ่าน หนังสือประกอบการเรียน

2. หนังสือเสริมประสบการณ์ คือ หนังสือที่กระทรวงอนุญาตให้ใช้ในโรงเรียน แต่มิให้เป็นหนังสือเรียน หนังสือประเภทนี้โรงเรียนควรจัดหาไว้บริการครูและนักเรียนในโรงเรียน โดยคำนึงถึงประโยชน์ในแง่ของการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง ความสนุกสนาน เพลิดเพลิน ความซาบซึ้งในคุณค่าทางภาษา การเสริมสร้างทักษะและนิสัยรักการอ่าน การเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจในสิ่งที่เรียนรู้ตามหลักสูตรให้กว้างขวางขึ้น สำหรับหนังสือเสริมประสบการณ์ กระทรวงศึกษาธิการ จำแนกประเภทดังนี้

2.1 หนังสืออ่านนอกเวลา คือ หนังสือที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้ใช้ในการเรียนวิชาใดวิชาหนึ่งตามหลักสูตร นอกจากหนังสือเรียนสำหรับให้นักเรียนอ่านนอกเวลาเรียน โดยถือว่ากิจกรรมการเรียนเกี่ยวกับหนังสือนี้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร

2.2 หนังสืออ่านเพิ่มเติม คือ หนังสือที่มีสาระอิงหลักสูตร สำหรับให้นักเรียนอ่านเพื่อศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง ตามความเหมาะสมของวัยและความสามารถในการอ่านของแต่ละบุคคล หนังสือประเภทนี้เคยเรียกว่าหนังสืออ่านประกอบ

2.3 หนังสืออุเทศ คือ หนังสือสำหรับใช้ค้นคว้าอ้างอิงเกี่ยวกับการเรียน การเรียบเรียงหนังสือประเภทนี้เป็นเชิงวิชาการ

2.4 หนังสือส่งเสริมการอ่าน คือ หนังสือที่จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เป็นไปในทางส่งเสริมให้ผู้อ่านเกิดทักษะในการอ่านและมีนิสัยรักการอ่านให้มากยิ่งขึ้น อาจเป็นหนังสือสารคดี นวนิยาย นิทาน ฯลฯ ที่มีลักษณะไม่ขัดต่อวัฒนธรรม ประเพณี และศีลธรรมอันดีงาม ให้เกิดความรู้ มีคติ และมีสาระประโยชน์

2.5 แบบฝึกหัด คือ สื่อการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติเพื่อช่วยเสริมให้เกิดทักษะและความแตกฉานในบทเรียน แบบฝึกหัดที่ใช้ในโรงเรียนได้นั้น กระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้กำหนด

จินตนา ไบกาซูยี (2534: 24) แบ่งประเภทหนังสือสำหรับเด็กออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. หนังสือเรียน ซึ่งใช้เรียนในโรงเรียน มุ่งให้ความรู้ตามหลักสูตรเป็นหลักใหญ่
2. หนังสืออ่านทั่วไป ที่มีใช้หนังสือเรียน ซึ่งมุ่งหมายให้ความรู้หรือความเพลิดเพลินอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือให้ทั้งความรู้และความเพลิดเพลินควบคู่กันไป แบ่งออกได้หลายลักษณะ เช่น หนังสือภาพ หนังสือภาพประกอบเรื่อง นิทาน นิยาย สารคดีประเภทต่าง ๆ

3. นิตยสาร วารสารและการ์ตูน ซึ่งเป็นหนังสือที่มุ่งหมายให้ผู้อ่านได้รับความเพลิดเพลินและสาระความรู้ควบคู่กันไป โดยมีเนื้อหาเป็นเรื่องสั้น ๆ อาจจบในตัวเอง ในฉบับเดียวกัน หรือต่อเนื่องเป็นตอนๆ ในแต่ละฉบับก็ได้

หนังสืออ่านเพิ่มเติม มีลักษณะทั่ว ๆ ไปเหมือนกับแบบเรียนที่กระทรวงกำหนดไว้ หากมีลักษณะพิเศษบางประการที่แปลกออกไป เช่น ภาพประกอบ ขนาดรูปเล่ม ขนาดตัวอักษร รวมทั้งวัตถุประสงค์หลักของหนังสืออ่านเพิ่มเติมคือเป็นไปในทางส่งเสริมให้ผู้อ่านเกิดทักษะในการอ่านและมีนิสัยรักการอ่านให้มากยิ่งขึ้น

1.3 จุดมุ่งหมายในการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม

หนังสืออ่านเพิ่มเติมเป็นสื่อการเรียนการสอนอย่างหนึ่ง ที่กรมวิชาการส่งเสริมให้หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน จัดทำเพิ่มเติมโดยมีเนื้อหาสอดคล้องกับหลักสูตรและท้องถิ่นของตน เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้กว้างขวางออกไป และมีโอกาสได้อ่านหนังสือที่มีสาระนอกเหนือจากการอ่านหนังสือแบบเรียนที่หลักสูตรกำหนดไว้

ณรงค์ ทองปาน (2526: 72-73) ได้กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมสามารถสรุปได้ ดังนี้

1. เพื่อเสริมสร้างจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก
2. เพื่อให้เด็กได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน ได้รับความสุขใจ และอ่านหนังสือได้แตกฉาน
3. เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ให้เด็กรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง ความสนใจและพอใจของผู้อ่าน
4. ให้ความรู้และปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามของสังคมให้แก่เด็กตามวัย เพื่อจะได้เติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพในอนาคต

จุดมุ่งหมายหลักในการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม คือ เพื่อเสริมสร้างนิสัยรักการอ่าน ส่งเสริมจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ ให้เด็กได้รับความรู้ ความสนุกสนานนอกเหนือจากตำราหรือแบบเรียนในห้องเรียนมากยิ่งขึ้น

1.4 บทบาทหน้าที่และประโยชน์ของหนังสืออ่านเพิ่มเติม

1. ส่งเสริมความรู้
2. ส่งเสริมสติปัญญา
3. ส่งเสริมเจตคติที่เหมาะสม
4. ส่งเสริมความเข้าใจ
5. ส่งเสริมการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง

นอกจากนี้ บันลือ พฤกษ์วัน (2521: 58-59) ให้ความสำคัญของหนังสืออ่านเพิ่มเติมไว้ดังนี้

1. เรียนทุกวิชา ไม่ว่าวิชาอะไร ไม่อาจสนองความต้องการ ในด้านความเข้าใจ ความหมายของเรื่องราวบางเรื่องได้กว้างขวางพอ หนังสืออ่านเพิ่มเติม ย่อมช่วยขยายประสบการณ์ ได้มากกว่า ทั้งยังมีภาพประกอบ ช่วยให้เข้าใจได้ง่ายยิ่งขึ้น

2. เฉพาะแบบเรียนภาษาไทย ไม่สามารถจะซ้ำคำ มีประโยคตัวอย่าง ตลอดจน เรื่องราว ได้เพียงพอ หนังสืออ่านเพิ่มเติมย่อมช่วยย้าในการซ้ำคำ ลักษณะประโยค การใช้คำและความหมาย ของคำ อรรถรสของคำศัพท์ต่าง ๆ ได้ดี

3. หนังสืออ่านเพิ่มเติม มักจัดทำเพื่อความมุ่งหมายเฉพาะส่วน ย่อมที่จะช่วยเน้นขยาย และเป็นเรื่องราว ช่วยให้ผลิตเพลิน สร้างนิสัยรักการอ่านได้มากกว่าแบบเรียน

4. หนังสืออ่านเพิ่มเติม ย่อมสามารถสนองความต้องการ การฝึกทักษะ ซึ่งเด็กจะใช้เวลา อ่านอย่างมีอิสระทั้งในห้องเรียน ห้องสมุด เป็นการส่งเสริมลักษณะนิสัยรักการค้นคว้า และ พัฒนาการอ่านได้มากกว่า

5. หนังสืออ่านเพิ่มเติมที่เป็นเรื่องราว ย่อมช่วยชดเชยความรู้สึก ความบกพร่องทางด้าน จิตใจของเด็กผู้อ่านเป็นรายกรณี เช่น เด็กที่ขาดความอบอุ่นจากทางบ้านได้รับการทารุณเข้มงวด กวดขัน ก็สามารถจะหาส่วนชดเชยทดแทนได้จากเรื่องราวที่อ่านด้วยความอบอุ่น ความมั่นคงทาง จิตใจ ความเมตตากรุณาและเสริมสร้างคุณธรรมได้เป็นอย่างดี และดีกว่าแบบเรียนทั่วไป ซึ่งไม่สามารถเขียนทำนองหนังสืออ่านเพิ่มเติมได้

จารุณี ยอดกัณหา (2540: 26) ให้ความสำคัญและประโยชน์ของหนังสืออ่านเพิ่มเติมไว้ว่า หนังสืออ่านเพิ่มเติมนั้นจะเป็นการเพิ่มเติมความรู้ และประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ในหนังสือแบบเรียนไม่มี ทั้งยังเป็นการช่วยให้เกิดความผลิตเพลินแก่ผู้อ่าน และเป็นการเสริมความรู้ที่เรียนให้กว้างขวาง เป็นการช่วยนักเรียนที่เรียนอ่อนให้ได้ความรู้เพิ่มและทำให้เด็กที่เก่งมีความรู้มากขึ้น เป็นการพัฒนาการอ่านตามความสามารถของเด็กแต่ละคน และยังเป็นการชดเชยความรู้สึกต่าง ๆ ใน ส่วนที่เด็กขาดได้ด้วย พร้อมทั้งยังเป็นการให้อิสระแก่ผู้อ่านในการที่จะเลือกหนังสือไว้อ่านตาม ความสามารถและความเหมาะสมกับวัยของตนเองซึ่งจะเป็นการเพิ่มคุณค่าแก่ตัวนักเรียนเองด้วย ให้มีความคิดคำนึงมากขึ้น มีจินตนาการมากขึ้นอยากรู้ อยากเห็นเกี่ยวกับธรรมชาติของคน นก สัตว์ และต้นไม้ สนใจเรื่องเกี่ยวกับชีวิตและสิ่งแวดล้อม

หนังสืออ่านเพิ่มเติมเป็นสื่อสำคัญที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ได้รับประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ในหนังสือแบบเรียนไม่มี ช่วยให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่าน พัฒนาทักษะการอ่านได้ดียิ่งขึ้น มีจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน อันจะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สติปัญญาได้รับการพัฒนาเพิ่มขึ้นอีกด้วย

1.5 การเขียนหนังสืออ่านเพิ่มเติม

อนงค์ศิริ วิชาลัย (2536: 40) แนะนำเทคนิควิธีการเขียนเรื่องสำหรับเด็กไว้ดังนี้

1. ชื่อเรื่อง ต้องสะดุดตา ได้รับความสนใจ มีความหมายสอดคล้องกับเรื่อง
2. ตัวละคร ต้องให้สมจริงสมจัง สมวัยของเด็ก
3. ฉาก ควรเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง มีการบรรยายฉากบ้างเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจ
4. เนื้อเรื่อง ควรมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน ถูกต้องตามเนื้อหาสาระ ให้ความรู้ ให้คติสอนใจ ต้องกะทัดรัดไม่เยิ่นเย้อ ดำเนินเรื่องไปตามลำดับขั้นตอนของเหตุการณ์
5. ภาษาที่ใช้ ควรพิจารณาว่าจะใช้ภาษาร้อยแก้ว หรือร้อยกรอง ควรใช้ภาษาง่าย ๆ สุกภาพ เหมาะสมกับวัยและระดับชั้น เขียนให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ของการใช้ภาษาไทย
6. ลักษณะภาพประกอบ ควรมีลักษณะดังนี้
 - 6.1 ภาพที่มีลักษณะง่าย ๆ ไม่ซับซ้อน
 - 6.2 ภาพที่แสดงการกระทำและการผจญภัย
 - 6.3 ควรใช้ภาพสีมากกว่าภาพขาวดำ
 - 6.4 ควรใช้ภาพใหญ่ ๆ มากกว่าภาพเล็ก
 - 6.5 ภาพประกอบควรมีคำบรรยาย
7. ขั้นตอนในการสร้างหนังสือสำหรับเด็ก
 - 7.1 ศึกษาหลักสูตรและเอกสารหลักสูตรให้เข้าใจ กำหนดวัตถุประสงค์และขอบเขตของเนื้อหา
 - 7.2 ศึกษาค้นคว้าเอกสารเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ ให้ได้รายละเอียด
 - 7.3 กำหนดลักษณะการเขียนว่าจะเขียนหนังสืออ่านในลักษณะใด เช่น หนังสือสารคดี นิทาน นิยายเกี่ยวกับสัตว์ ฯลฯ
 - 7.4 กำหนดแนวคิดหรือสารัตถะของเรื่อง
 - 7.5 กำหนดเค้าโครงเรื่องตั้งแต่ตอนเริ่มต้น ตอนกลางเรื่องและตอนจบเรื่อง
 - 7.6 กำหนดชื่อเรื่องให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง
 - 7.7 ดำเนินการเขียนตามวัตถุประสงค์และขอบเขตของเนื้อหา
 - 7.8 อ่านทบทวน ตรวจสอบความถูกต้อง ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจเนื้อหาและปรับปรุงแก้ไข

ถวัลย์ มาศจรัส (2539: 77–80) อธิบายเรื่องการเขียนหนังสืออ่านเพิ่มเติมไว้ว่า พื้นฐานในการเขียนหนังสืออ่านเพิ่มเติมนั้น ใช้พื้นฐานเกี่ยวกับการเขียนหนังสือส่งเสริมการอ่าน ต่างกันอยู่บ้างเล็กน้อย ตรงที่หนังสือส่งเสริมการอ่านโดยทั่ว ๆ ไปจะมีเรื่องของจินตนาการเข้ามาเกี่ยวข้อง และใช้วิธีในรูปของบันเทิงคดี ที่มีความสนุกสนานได้อย่างเต็มที่ ส่วนหนังสืออ่านเพิ่มเติมส่วนใหญ่จะเน้นเนื้อหาสาระ กลวิธีการเขียนเคร่งขรึม โดยใช้กลวิธีการเขียนในรูปของสารคดีเป็นหลัก

สารคดี คืองานเขียนที่ยึดถือเรื่องราวจากความเป็นจริงนำมาเขียนเพื่อมุ่งแสดงความรู้ ความจริง พรรณนาความคิดเห็นเป็นหลัก ด้วยการจัดระเบียบความคิดในการนำเสนอผสมผสานกับศิลปะในการถ่ายทอดต่อการสนใจใฝ่รู้ของผู้อ่านเพื่อเกิดคุณค่าทางด้านปัญญา

ในการเขียนหนังสืออ่านเพิ่มเติม โดยใช้วิธีการเขียนในรูปของสารคดี ต้องมีองค์ประกอบของการเขียนสารคดีดังนี้

1. เนื้อหา

สารคดีมีรูปแบบการเขียนที่เป็นลักษณะเฉพาะ เรื่องสั้น หรือนวนิยายจะผสมผสานระหว่างจินตนาการกับเนื้อหาสาระที่อิงความจริงบ้าง ใช้ภาษาหลากหลาย แต่สารคดีจะต้องมีที่มาจากร่องจริง ไม่ใช่จินตนาการ

การเขียนสารคดีจึงต้องยึดหลักดังนี้

- 1.1 เป็นงานเขียนที่มุ่งแสดงข้อมูล
- 1.2 ให้ความรู้แก่ผู้อ่าน
- 1.3 สาระและเรื่องราวสามารถตรวจสอบได้
- 1.4 มีแง่คิดต่อผู้อ่านประเด็นใดประเด็นหนึ่ง

2. ภาษาสารคดี

สารคดีมีรูปแบบภาษาที่แตกต่างจากงานบันเทิงคดี ซึ่งปกติการเขียนสารคดีจะใช้ภาษาที่เป็นแบบแผน เป็นหลักในการเขียน

วิธีตรวจสอบว่า ใช้ภาษาอย่างไรเรียกว่า ภาษาที่เป็นแบบแผนนั้น สามารถตรวจสอบได้ ดังนี้

- 2.1 เป็นคำสุภาพ
- 2.2 ใช้ภาษาที่มีศักดิ์ของคำในระดับเดียวกันไม่นำภาษาแสงเข้ามาปะปนในงานเขียน
- 2.3 ไม่มีการตัดหรือลดทอนรูปประโยค
- 2.4 น้ำเสียงของคำจะมีลักษณะเคร่งขรึม เป็นกลางไม่ตลกขบขัน เยาะเย้ยถากถาง
- 2.5 ภาษาจะไม่แสดงออกถึงความรุนแรง
- 2.6 หลีกเลี่ยงการใช้ภาษาที่เป็นโวหาร ยืดเยื้อ
- 2.7 มีความเคร่งครัด และรักษามาตรฐานของภาษา

เมื่อจะเขียนสารคดีควรเลือกใช้ภาษาให้เหมาะสมกับประเภทของงานเขียนด้วย และพึงระวังอยู่เสมอว่า งานเขียนที่เป็นแบบแผนนั้น มิได้หมายถึงภาษาที่แข็งกระด้าง ถึงจะเป็นภาษาที่เป็นแบบแผน ก็สามารถทำให้ผู้อ่านเพลิดเพลินได้อ่านได้ด้วยสำนวนภาษาของเรา

3. ภาพประกอบ

งานเขียนประเภทสารคดีต้องมีภาพประกอบ เพราะภาพถ่ายจะช่วยเสริมเนื้อหาให้ชัดเจนยิ่งขึ้น และยังช่วยให้ผู้อ่านมีความรู้สึกว่าได้รับรู้เรื่องราวดังกล่าวนั้นด้วยตนเอง

เพื่อให้งานเขียนมีความสมบูรณ์ น่าเชื่อถือยิ่งขึ้น ทั้งยังเป็นการเรียกร้องความสนใจจากผู้อ่าน ภาพที่ถ่ายควรมีลักษณะดังนี้

3.1 เสริมให้เนื้อหาเด่นชัดยิ่งขึ้น

3.2 ภาพกับเนื้อหาเป็นเรื่องเดียวกัน

3.3 เป็นภาพถ่ายเรื่องราวจากแหล่งข้อมูลโดยตรง หรือก๊อปปี้มาจากภาพในอดีตที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา

3.4 มีมุมถ่ายหลาย ๆ มุม ทั้งมุมกว้าง (เพื่อแสดงเรื่องราว) และมุมแคบ (เพื่อเน้นความสำคัญ) มุมสูง (เพื่อให้ภาพแปลกตา) มุมต่ำ (เพื่อแสดงให้เห็นถึงความยิ่งใหญ่)

3.5 ถ้าใช้ภาพเขียนประกอบ ต้องเขียนถูกต้องตามความเป็นจริง

3.6 มีคำบรรยายภาพที่ถูกต้องชัดเจน

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2527: 4-21) กล่าวถึงขั้นตอนการทำหนังสือสำหรับเด็ก ดังนี้

1. ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการทำหนังสือ จากหนังสือที่ดีสำหรับเด็ก เพื่อดูแนวทางจัดทำหนังสือ ทั้งโครงเรื่อง แก่นของเรื่อง วิธีเขียน ภาษาที่ใช้ ลักษณะดีเด่นและจุดบกพร่องของหนังสือแต่ละเล่ม และศึกษาผลงานของนักเขียนหนังสือสำหรับเด็กที่มีชื่อเสียง

2. เขียนโครงเรื่อง (Plot) เนื้อเรื่อง ตั้งชื่อเรื่อง กำหนดแก่นของเรื่อง เมื่อเขียนเสร็จแล้วอาจนำไปเล่าหรือไปให้เด็กอ่าน เพื่อจะได้ทราบความคิดเห็นของเด็กว่าชอบหรือไม่ชอบเพียงใด ถ้าเด็กชอบก็แสดงว่าเรื่องที่เขียนน่าจะใช้ได้ และถ้าเด็กไม่ชอบก็ให้เด็กวิจารณ์แล้วนำไปแก้ไข การเขียนบทสคริปต์ (Script) เป็นการนำเรื่องราวที่ได้จากเค้าโครงเรื่องหรือเนื้อเรื่องย่อมาเขียนบอกขั้นตอนของเนื้อเรื่องและรูปภาพ โดยบอกแต่ละหน้าของหนังสือตั้งแต่หน้าปก ใปรองปกหน้า

3. ปกใน จนถึงหน้าสุดท้ายจะมีภาพและคำบรรยายอย่างไรบ้าง เป็นภาพเกี่ยวกับอะไร และคำบรรยายจะเขียนว่าอย่างไร อยู่ส่วนใดของหน้าหนังสือ เริ่มตั้งแต่หน้าปกเป็นต้นไป

4. การทำดัมมี่ คือ การทำหนังสือจำลองสำหรับเด็กที่จะทำขึ้นมา อาจจะทำเป็นเล่มเล็กๆ ก็ได้ แล้วนำรายละเอียดจากบทสคริปต์มาเขียน และวาดรูปลงไปทีดัมมี่ตั้งแต่ปกจนถึงหน้าสุดท้าย วาดภาพและเขียนคำบรรยายให้กับบทสคริปต์ สำหรับการวาดภาพนั้น ถ้าวาดไม่ได้ก็ให้เขียนเป็นวงกลมแทน และบอกว่าเป็นภาพอะไรก็ได้

5. การทำรูปเล่ม คือ การทำหนังสือจริง ๆ ได้แก่ การวาดภาพ คำบรรยาย รวมทั้งการวางหน้า การจัดภาพของหนังสือให้เหมาะสม โดยดูจากดัมมี่ สำหรับขนาดของรูปเล่ม มีหลายชนิดที่นิยม คือ ขนาดเล็ก 13x18.5 เซนติเมตร หรือ 16 หน้ายก ขนาดกว้าง 14.6x21 เซนติเมตรหรือ 16

หน้ายกใหญ่ ลักษณะรูปเล่มจะวางในแนวนอนหรือแนวตั้งก็ได้ การเย็บเล่มจะเย็บจากตรงกลางหนังสือ หรือเย็บข้าง

6. การตั้งชื่อเรื่องที่น่าสนใจ น่าตื่นเต้น น่าติดตามและทำให้เดาได้ว่าเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับอะไร รู้จักใช้ถ้อยคำสำนวนที่เด็กติดใจ ซึ่งเป็นกลวิธีหรือเทคนิคหนึ่งต้องตั้งชื่อให้เด็กเกิดภาพพจน์ กล้วย มาศจรัส (2539: 41- 42) ได้แนะนำและให้เริ่มปฏิบัติตามขั้นตอนด้วยคำถามต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ปัจจุบันสอนกลุ่มประสบการณ์อะไร

ขั้นที่ 2 จะเขียนหนังสือส่งเสริมการอ่านขั้นใด

ขั้นที่ 3 เขียนเรื่องอะไร แล้วตอบคำถามเหล่านี้ให้ได้ว่าเขียนทำไม เพื่ออะไร เนื้อหาเป็นอย่างไร สารที่ได้คืออะไร รูปแบบการเขียนเป็นอย่างไร ร้อยแก้วหรือร้อยกรอง

ขั้นที่ 4 หาข้อมูลจากที่ไหน

ขั้นที่ 5 วางแผนการเขียนไว้อย่างไร

ขั้นที่ 6 จะลงมือเขียนเมื่อไร และกำหนดจะให้แล้วเสร็จเมื่อใด

ขั้นที่ 7 ลงมือเขียน

ทั้ง 7 ขั้นตอนคือ จุดเริ่มต้นที่ครูจะต้องจัดระเบียบไว้เพื่อให้การปฏิบัติมีแบบแผนทั้งยังเป็นการสร้างวินัยให้กับตนเองอีกด้วย

จากข้อความข้างต้นจึงสรุปได้ว่า ขั้นตอนในการสร้างหนังสือสำหรับเด็ก ผู้สร้างต้องบอกได้ว่าต้องการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมในกลุ่มสาระการเรียนรู้ใด เพื่อจะได้จำกัดวงในการทำผลงานหนังสือส่งเสริมการอ่านให้แคบเข้า และตัดสินใจได้ง่ายยิ่งขึ้น การเขียนหนังสือส่งเสริมการอ่านหรือหนังสืออ่านเพิ่มเติม ต้องคำนึงถึงวัยของนักเรียน และจิตวิทยาของนักเรียน เพื่อให้หนังสือที่สร้างขึ้นมีความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหา ภาพประกอบ รูปเล่ม ขนาด สี สัน สำนวนภาษาที่ใช้ หนังสืออ่านเพิ่มเติมนั้นจึงจะมีประสิทธิภาพมากที่สุด

1.6 การประเมินคุณค่าของหนังสืออ่านเพิ่มเติม

วิริยะ สิริสิงห์ (2524: 82) กล่าวถึงหลักการประเมินคุณค่าหนังสือเด็ก ควรพิจารณาดังนี้

1. มีจุดคิดที่แน่นอน
2. เค้าโครงเรื่องติดต่อกันจนเด็กติดตามได้อย่างสนุกสนาน
3. สำนวน ภาษา สำคัญมาก ควรให้ถูกต้องมีศิลปะการเขียนและเขียนได้ตรงสนิยมของเด็ก
4. การจัดรูปเล่มเหมาะสมสวยงามดี
5. ภาพประกอบถือว่าสำคัญที่สุดจะขาดไม่ได้ และภาพจะต้องตรงกับเนื้อเรื่องด้วย
6. ตรงตามความสนใจ ความนิยมและพื้นความรู้ของเด็กในแต่ละระดับ

ถวัลย์ มาศจรัส (2539: 88–89) เสนอแนวทางการประเมินคุณค่าหนังสือเด็ก ไว้ดังนี้

1. โครงเรื่อง จะพิจารณาว่าผู้เขียนได้กำหนดเค้าโครงเรื่องไว้เป็นเอกภาพหรือไม่ มีการเปิดเรื่อง ดำเนินเรื่อง และปิดเรื่องดีเพียงไร ถ้าวางโครงเรื่องสับสนคุณค่าจะต่ำลง แต่ถ้าหากวางโครงเรื่องให้มีปมการต่อสู้ขัดแย้ง ยกย่อนจนน่าติดตามแล้ว ถือได้ว่าการวางโครงเรื่องนั้นมีความลงตัว
2. การเปิดเรื่อง คือการเริ่มต้นในฉากแรกของเรื่องได้อย่างน่าติดตาม
3. แก่นเรื่อง กระชับชัดเจนให้ความคิดรวบยอดแก่เด็กได้ตรงเป้าหมายหลังจากการอ่านเนื้อหาจบ ในขณะที่โครงเรื่อง จะเป็นการกำหนดเรื่องราวที่เกิดขึ้นว่ามีอะไรบ้าง แต่แก่นเรื่องจะเป็นตัวกำหนดว่าเรื่องราวที่เกิดขึ้นนั้นให้สาระอะไรแก่คนอ่าน
4. การดำเนินเรื่อง ต้องชวนติดตามทำให้ผู้อ่านอยากรู้อยากเห็น คิดการณ์ตาม คาดหวังตามไปในขณะที่อ่าน
5. ฉาก หนังสือเด็กจะต้องมีฉากที่ชัดเจน เช่น ในป่า ขุนเขา ริมทะเล ในทะเล ฉากจะมีส่วนเสริมเรื่องราวในเนื้อหาให้โดดเด่นขึ้น และตัวฉากจะช่วยทำให้หนังสือสวยเมื่อวาดภาพประกอบแล้ว
6. บทบรรยายและคำสนทนา จะต้องตรงเป้าหมาย ให้ภาพ ให้ความรู้สึก ตัวละคร มีจำนวนเหมาะสมกับเนื้อหา มีบุคลิกที่ชัดเจน เพื่อให้เกิดการเปรียบเทียบได้ง่ายขึ้น
7. ท่วงทำนองเขียน มีลีลาสำนวนที่แสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิดที่เหมาะสมกับเรื่องที่เขียน
8. ภาพประกอบ ต้องได้รับการจัดวางอย่างสมดุล สื่อเรื่องราวได้ตรงเนื้อหา มีเทคนิคใหม่ๆ สีสันสดใส ตื่นตาตื่นใจ
9. การปิดเรื่อง เป็นการจบเรื่องที่คลี่คลายปมปัญหา ปมความขัดแย้ง ทั้งหมดอย่างกระจ่างชัด ให้ข้อคิด ให้คติโดยไม่ต้องบอกว่า นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า แต่อย่างไร โดยให้ตัวละครและเนื้อหาเป็นผู้แสดงพฤติกรรมทั้งมวลออกมา

ปราณี เชียงทอง (2526: 78-79) ได้กล่าวถึงหลักการประเมินคุณค่าหนังสือสำหรับเด็กว่า ต้องพิจารณาดังต่อไปนี้

1. ฉากต้องชัดเจน น่าเชื่อถือ ถ้าเป็นเรื่องเกี่ยวกับเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์และชีวประวัติ
2. ฉากของเรื่องต้องตรงความเป็นจริง
3. การดำเนินเรื่องต้องสอดคล้องกับเหตุการณ์และเรื่องราวต่าง ๆ ในเนื้อเรื่องเป็นอย่างดี
4. ตัวละครต้องสมจริง น่าเชื่อถือ และเป็นไปตามธรรมชาติของคนจริง ๆ และต้องมีตัวละครที่เด็กสามารถลอกเลียนแบบได้
5. เค้าโครงเรื่อง ควรให้มีข้อขัดแย้ง มีปัญหา มีฝ่ายตรงข้ามและการสิ้นสุดแห่งปัญหาหรือข้อขัดแย้งในที่สุด
6. แนวคิดของเรื่อง ไม่ควรเป็นเรื่องลึกซึ้งหรือซับซ้อน ควรเป็นเรื่องง่าย ๆ ในชีวิตประจำวันตามประสบการณ์ของเด็ก

7. แนวการเขียน ควรเป็นเรื่องที่ง่ายเหมาะแก่การทำความเข้าใจเรื่องของเด็ก การใช้ถ้อยคำสำนวนและคำศัพท์ต่าง ๆ เหมาะกับวัยและประสบการณ์ของเด็ก

8. รูปเล่มและภาพประกอบ รูปเล่มควรจะเหมาะสม สอดคล้องการหยิบถือของเด็ก ลักษณะ รูปเล่มภายนอกดึงดูดใจเด็กเป็นสำคัญ ความหนาและความใหญ่เกินของหนังสือไม่เป็นที่ถูกใจเด็ก กระดาษมีคุณภาพดี ขนาดตัวหนังสือต้องพอเหมาะกับวัยและสายตาของเด็ก มีความชัดเจนไม่เลอะเลือน การเว้นวรรคตอนต้องถูกต้อง สะกดการันต์ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ ภาพประกอบควรเป็นภาพสี ลักษณะเป็นภาพง่าย ๆ ไม่ซับซ้อน และเป็นภาพที่แสดงการกระทำและความเคลื่อนไหว

คุณภาพในการพิมพ์ การเข้าเล่มและการจัดหน้า เป็นส่วนสำคัญมากสำหรับหนังสือเด็ก การเย็บเล่มต้องคงทนถาวร ควรเป็นปกแข็งหรือปกที่ใช้กระดาษมีคุณภาพดี การจัดหน้าควรให้มีที่ว่างเพื่อเป็นการพักสายตาของเด็ก

หทัย ตันหยง (2529: 91-95) ให้หลักเกณฑ์ในการประเมินคุณค่าและการวิเคราะห์เนื้อหาหนังสือสำหรับไว้ดังนี้

1. โครงเรื่อง ควรเป็นการถ่ายทอดสิ่งที่เกิดจากเค้าโครงที่มีจินตนาการ ประสบการณ์ชีวิตที่ได้ผ่านพบ สิ่งที่น่าสนใจที่เกิดขึ้นในชีวิต เรื่องราวที่มีเค้าเดิมมาปรับปรุงแต่ง อุบัติการณ์ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และเหตุจูงใจ หรือบันดลใจต่าง ๆ เป็นเนื้อหาให้ดำเนินเรื่องซึ่งมีตัวละครแสดงบทบาทอยู่ในเหตุการณ์ด้วยสภาพชีวิตที่มีข้อคิด เนื้อหาสาระ ปมปัญหา มโนทัศน์ เข้มขันหรือคลี่คลายไปสู่จุดสิ้นสุดของเรื่องเพื่อสร้างให้สนุกและจบลงด้วยผลอย่างใดอย่างหนึ่ง

2. สาระแนวคิด คือแก่นแท้ของเรื่องนั้น ๆ ว่าเป็นเรื่องอะไร เกี่ยวกับใครสภาพอย่างไร และให้แนวคิดอะไร แก่นของเรื่องประกอบด้วยแก่นแห่งทรรศนะ อารมณ์ พฤติกรรมและสภาพเหตุการณ์ ซึ่งมีแนวโน้มไปตามลักษณะปรัชญาชีวิตของผู้เขียน เป็นคตินิยม เช่น จิตนิยม สัจนิยม วัตถุนิยม เป็นต้น สาระแนวคิดในหนังสือสำหรับเด็ก ควรมีลักษณะตรงไปตรงมา ไม่ซับซ้อน มุ่งเน้นมโนทัศน์เดียว และจะต้องมีจุดประสงค์ที่จะพัฒนาเด็กทั้ง 3 ด้าน คือ พุทธิพิสัย จิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย

จากข้อความข้างต้นสามารถสรุปหลักในการประเมินค่าของหนังสืออ่านเพิ่มเติม ได้ดังนี้

1. หนังสืออ่านเพิ่มเติมที่ดี ควรมีความเหมาะสมกับวัยของเด็กหรือผู้อ่าน เรื่องราวที่เด็กควรอ่านและไม่ควรอ่านนั้นขึ้นอยู่กับวัย ส่วนหนึ่งควรสนองความต้องการของเด็กด้วย

2. สารประโยชน์ที่เด็กผู้อ่านควรได้รับ หาได้อยู่ที่เด็กฝึกทักษะการอ่านอย่างเดียวไม่ เด็กควรได้แนวคิดแนวประพฤติปฏิบัติและอื่น ๆ เช่นกัน

3. เพื่อความประหยัด ถ้าเลือกหนังสือดี เลือกได้ถูก นอกจากประโยชน์คุ้มค่าแล้ว ช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายอีกด้วย

1.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหนังสืออ่านเพิ่มเติม

นภลัย สุวรรณธาดา (2524: บทคัดย่อ) ได้สร้างหนังสืออ่านประกอบวิชาภาษาไทย เรื่อง หิโตปเทศคำกลอน สำหรับระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยเรียบเรียงใหม่จากหนังสือหิโตประเทศ ฉบับแปลโดยเสฐียร โกเศศ แล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 100 คน พบว่าหนังสือที่สร้างขึ้นทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อเรื่องได้ดีขึ้น ทั้งยังได้ความเพลิดเพลินจากการอ่านด้วย

อโนมา ไม้หอม (2542: 104) ได้สร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม เพื่อส่งเสริมสุขภาพที่ดีของวัยรุ่น เรื่อง สร้างเสน่ห์ด้วยการกิน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านยาวิ-ห้วยโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์ ผลการวิจัยปรากฏว่า หนังสืออ่านเพิ่มเติม เพื่อส่งเสริมสุขภาพที่ดีของวัยรุ่น เรื่อง สร้างเสน่ห์ด้วยการกิน มีประสิทธิภาพ 80.34 / 80.13 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วยหนังสืออ่านเพิ่มเติมสูงกว่าก่อนการเรียน นักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสืออ่านเพิ่มเติมอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุดในทุกด้าน รวมทั้งผู้เชี่ยวชาญ และครูผู้สอนวิชาสุขศึกษาให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสืออ่านเพิ่มเติมอยู่ในระดับดีมากในทุกด้าน

ขวัญจิตร สังข์ทอง (2542: 81) สร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง สมุนไพรในครัวเรือน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า หนังสืออ่านเพิ่มเติมที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 92.02 / 96.70 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองหลังการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมสูงกว่าก่อนการอ่าน และคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองหลังการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมสูงกว่ากลุ่มควบคุม

ศุภวรรณ ศิริพัฒนกุล (2542: 106–107) สร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง ปะการัง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า หนังสืออ่านเพิ่มเติมมีประสิทธิภาพ 88.33 / 83.33 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมสูงกว่าก่อนการอ่าน และมีเจตคติของกลุ่มทดลองที่อ่านหนังสือสูงกว่ากลุ่มควบคุม

นุจรินทร์ ถิ่นทัพไทย (2547: 83) ศึกษาการพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง เห็ดในระบบนิเวศของป่าสะแกราช สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองหลังการอ่านสูงกว่าก่อนการอ่าน และการประเมินคุณภาพหนังสือจากผู้ทรงคุณวุฒิอยู่ในเกณฑ์ดีมาก และการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนอยู่ในระดับดีมาก

สุมาลี วัฒนวงศ์ (2548: บทคัดย่อ) สร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง พืชสมุนไพรที่นำรู้ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัดสระบุรี” ผลการวิจัยพบว่าการสำรวจข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับพืชสมุนไพรในท้องถิ่นที่ใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ และรูปแบบของหนังสือที่เหมาะสมในการสร้าง ได้ข้อมูลที่สามารถนำไปใช้ในการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมวิชาวิทยาศาสตร์เรื่อง พืชสมุนไพรที่นำรู้ ได้ มีคุณภาพอยู่ในระดับดี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการอ่านสูงกว่าก่อนการอ่านร้อยละ 80 และนักเรียนมีเจตคติต่อหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่สร้างขึ้นอยู่ในระดับดี

บุญทริก โชติประเดิม (2550: บทคัดย่อ) สร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง การจำแนกคำในภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านนาบอน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการศึกษาพบว่าหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 83.70/82.42 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.7339 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยหนังสืออ่านเพิ่มเติมอยู่ในระดับมากที่สุด

กิตติยา กิตติมงคล (2551: 89) พัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติมวิชาภาษาไทย เรื่องประเพณีไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการศึกษาพบว่า หนังสืออ่านเพิ่มเติมที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 86.10 / 85.30 เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เรียนด้วยหนังสืออ่านเพิ่มเติมหลังการเรียนสูงกว่าก่อนการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สาวตรี สิ้นสนธิเทศ (2551: 71) พัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเรื่อง ตำนานเมืองลพบุรี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่ามีประสิทธิภาพ 85.39 / 82.89 และนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุกุลธีร์ จรัสศรีสุนทร (2551: 108) ได้พัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่องการอนุรักษ์มรดกโลกทางวัฒนธรรมของไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลความตระหนักต่อการอนุรักษ์มรดกโลกทางวัฒนธรรมของไทย และผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่สร้างขึ้น ผลการศึกษาพบว่า หนังสืออ่านเพิ่มเติมที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 93.91/84.83 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วยหนังสืออ่านสูงกว่าก่อนเรียน และนักเรียนมีความตระหนักต่อการอนุรักษ์มรดกโลกทางวัฒนธรรมของไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน นักเรียนมีความพึงพอใจต่อหนังสืออ่านเพิ่มเติมในระดับมากที่สุด

การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมจึงเป็นแนวทางหนึ่งที่ช่วยส่งเสริม และสนับสนุนกระบวนการเรียนการสอน ส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้กับผู้เรียน และเป็นสิ่งที่กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการให้การสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง สร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม เพื่อนำมาใช้ในโรงเรียนต่อไป

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวังนารายณ์ราชนิเวศน์

สำนักงานศึกษานิเทศก์จังหวัดลพบุรี (2543: 7) พระนารายณ์ราชนิเวศน์ เป็นพระราชวังซึ่งสมเด็จพระนารายณ์มหาราช พระมหากษัตริย์แห่งกรุงศรีอยุธยาครองราชย์ระหว่าง พ.ศ. 2199 – 2231 โปรดให้สร้างขึ้น ณ เมืองลพบุรีเมื่อ พ.ศ. 2209 ด้วยเหตุที่พระองค์โปรดการเข้าป่าล่าสัตว์ ล้อมจับช้างในบริเวณป่าใกล้เมืองลพบุรี พระองค์จึงโปรดประทับอยู่ ณ เมืองลพบุรีนานเกือบตลอดปี เฉพาะฤดูฝนเท่านั้น จึงจะเสด็จไปประทับ ณ กรุงศรีอยุธยา เมื่อพระองค์เสด็จสวรรคตใน พ.ศ. 2231 พระราชวัง ณ เมืองลพบุรี คงถูกทิ้งร้าง ครั้นถึงรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ได้โปรดให้ซ่อมแซมพระราชวังเดิมของสมเด็จพระนารายณ์ ณ

เมืองลพบุรีขึ้นใหม่ใน พ.ศ. 2399 เพื่อให้เป็นราชธานีชั้นใน และโปรดพระราชทานชื่อพระราชวังว่า พระนารายณ์ราชนิเวศน์

พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 ได้ให้ความสนพระทัยเมืองลพบุรี มาตั้งแต่เริ่มครองราชย์สมบัติ ทรงเสด็จเมืองลพบุรีเป็นระยะ ๆ มาตั้งแต่เริ่มครองราชย์จนถึงปลายรัชกาลของพระองค์

ความสำคัญอันเป็นแรงจูงใจให้เสด็จประพาสเมืองลพบุรีสม่ำเสมอ จนในท้ายที่สุดได้โปรดให้สร้างพระราชวังขึ้นที่เมืองลพบุรี เป็นเพราะความสำคัญต่อการใช้สถานที่ต่าง ๆ ในเมืองลพบุรี เพื่อทำพระราชพิธีสำคัญ ๆ เช่น โปรดให้ทำพิธีชูปพระแสงศรที่สร้างขึ้นใหม่เป็นเครื่องราชูปโภคที่เมืองลพบุรีใน พ.ศ. 2393 หรือน้ำที่จะดื่มส่วยเป็นพระสุธารส

สภาพทั่วไปของพระราชวังเดิมของสมเด็จพระนารายณ์ที่เมืองลพบุรีก่อนที่พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ผาติกรรม มีสภาพกร้าง ราษฎรเข้าไปจับจองทำสวนน้อยหน้า จอมที่ดินเป็นของตัว ดึก พระที่นั่งต่าง ๆ ไม่มีหลังคา คงเหลือแต่ผนัง พระองค์จึงทรงมีพระราชประสงค์ซ่อมสร้างพระราชวังแห่งนี้

กรมศิลปากร (2525: 3-9) ได้รวบรวมเอกสารหลักฐาน จดหมายเหตุต่าง ๆ เรื่องสาเหตุในการสร้างวังนารายณ์ราชนิเวศน์ และหมู่พระที่นั่งต่าง ๆ ในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ไว้ดังนี้

1. เพื่อจะได้เป็นเกียรติยศของสมเด็จพระนารายณ์มหาราชสืบต่อไป
2. เพื่อจะได้เป็นที่ประทับแรมอยู่เมื่อคราวสบายพระราชฤทัย
3. เพื่อให้เป็นพระนครชั้นในอีกชั้นหนึ่งหากมีเหตุการณ์ฉุกเฉินก็จะได้ประทับ ณ เมืองนี้
4. การเสด็จพระราชดำเนินมาประทับ ณ วังบ้านสีทาของพระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัว ปัจจุบันอยู่ที่ตำบลสองคอน อ.แก่งคอย จ.สระบุรี คงมีส่วนเกี่ยวข้องกับการขึ้นมาสสร้างเมืองลพบุรีของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวด้วยบ้าง

พื้นที่ที่พระองค์โปรดให้ซ่อมสร้างดึกและพระที่นั่งรัชกาลของพระองค์นั้นเป็นพื้นที่บริเวณทิศตะวันตกของพระราชวัง สามารถแบ่งเขตพระราชฐานออกได้เป็น 2 เขต คือ เขตพระราชฐานชั้นนอกและเขตพระราชฐานชั้นในประกอบด้วยดึกและพระที่นั่งต่าง ๆ ดังนี้

1. หมู่พระที่นั่งพิมานมงกุฎ ประกอบด้วย
 - 1.1 พระที่นั่งพิมานมงกุฎ
 - 1.2 พระที่นั่งวิสุทธิวิจิตร
 - 1.3 พระที่นั่งไชยศาสตราการ
 - 1.4 พระที่นั่งอักษรศาสตราคม
2. พระที่นั่งจันทรพิศาล
3. ดึกสำหรับข้าราชการฝ่ายใน มีทั้งสิ้น 8 หลัง ขนาดต่าง ๆ กัน
4. ดึกชั้นเดียว อาจใช้เป็นห้องเครื่องหรือยุ้งฉางเก็บข้าว

5. ศาลาโถง คงใช้เป็นที่พักผ่อนพระราชอิริยาบถ

6. ทิม 2 หลัง คงใช้เป็นที่พักทหารหรือเจ้าหน้าที่รักษาการณ์

ส่วนอื่นๆ ที่โปรดให้ซ่อมสร้างในพระราชวังแห่งนี้ก็อีกนั้น ปรากฏในจดหมายเหตุอีกคือ ได้ก่อป้อมกำแพงขึ้นใหม่ ทำทางลาดชันต่อจากประตูไปยังทำน้ำ และที่กำแพงด้านตะวันตกได้ก่อใบเสมาสวมหลัง

บุญเยี่ยม แยมเมือง (2531: 23–57) แบ่งเขตพระนารายณ์ราชนิเวศน์ ไว้ดังนี้

1. เขตพระราชฐานชั้นนอก ได้แก่

- 1.1 ประตูพยุภคชา
- 1.2 ถังกัก – เก็บน้ำประปา
- 1.3 ดึกสิบสองท้องพระคลัง
- 1.4 ดึกเลี้ยงรับแขกเมือง
- 1.5 ดึกพระเจ้าเหา
- 1.6 โรงช้างและโรงม้า

2. เขตพระราชฐานชั้นกลาง ได้แก่

- 2.1 ทิมดาบ
- 2.2 กำแพงแก้วและเกย
- 2.3 พระที่นั่งจันทรพิศาล
- 2.4 หมู่พระที่นั่งพิมานมงกุฏ
- 2.5 พระที่นั่งดุสิตสวรรค์ธัญญมหาปราสาท

3. เขตพระราชฐานชั้นใน ได้แก่

- 3.1 พระที่นั่งสุทธาสวรรค์
- 3.2 พระที่นั่งพิมานมงกุฏ (ส่วนใน)
- 3.3 พระที่นั่งจันทรพิศาล (ส่วนใน)
- 3.4 ประตูท้ายวัง

วังนารายณ์ราชนิเวศน์ เป็นสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญอย่างยิ่งของจังหวัดลพบุรี นอกจากจะเป็นพระราชวังตั้งแต่เมื่อครั้งสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนกลาง อันมีสมเด็จพระนารายณ์มหาราชเป็นกษัตริย์แล้ว ครั้นสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ในรัชสมัย พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ยังทรงมีพระกรุณาธิคุณ บำรุงวังนารายณ์ราชนิเวศน์ให้สามารถใช้เป็นที่ประทับได้อีกด้วย

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.1 ความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ล้วน สายยศ; และอังคณา สายยศ (2543) ได้ให้ความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่าเป็นแบบทดสอบที่วัดความรู้ของนักเรียนที่ได้เรียนไปแล้ว ซึ่งมักจะเป็นข้อคำถามให้นักเรียนตอบด้วยกระดาษและดินสอ (Paper and Pencil Test) กับให้นักเรียนปฏิบัติจริง

สาคร ธรรมศักดิ์ (2541: 135) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ หมายถึงคุณลักษณะและความสามารถของบุคคลอันเกิดจากการเรียนการสอน เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์ การเรียนรู้ที่เกิดจากการฝึกอบรม หรือจากการสอบ การวัดผลสัมฤทธิ์จึงเป็นการตรวจสอบความสามารถ หรือความสัมฤทธิ์ผลของบุคคลว่าเรียนรู้แล้ว

วรรณ โสมประยูร (2537: 262) ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ว่า หมายถึงความสามารถหรือพฤติกรรมของนักเรียนที่เกิดจากการเรียนรู้ซึ่งพัฒนาขึ้น หลังจากได้รับการอบรมสั่งสอนหรือฝึกฝนโดยตรง

ภพ เลหาไพบูลย์ (2537: 295) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า คือพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสามารถในการกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดได้จากที่ไม่เคยกระทำได้หรือกระทำได้น้อยกว่าก่อนที่จะมีการเรียนรู้ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่สามารถวัดได้

วาสนา จาดพุ่ม (2535) ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า หมายถึง การวัดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้แบบทดสอบในด้านเนื้อหาวิชาและในด้านการปฏิบัติ ตามจุดประสงค์ของวิชาและเนื้อหาที่สอน

ทัศน โขติพถพิพงศ์ (2534: 22) ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ว่า หมายถึง ความรู้ ทักษะ และสมรรถภาพสมองด้านต่าง ๆ ของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้แต่ละวิชา ซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เกตุแก้ว ลาวัญญุณี (2534: 46) ให้ความหมายไว้ว่า คุณลักษณะ และความสามารถของบุคคลอันเกิดจากการเรียน การสอน เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และประสบการณ์การเรียนรู้ที่เกิดจากการฝึกอบรมหรือจากการสอบวัดผลสัมฤทธิ์ จึงเป็นการตรวจสอบความสามารถ หรือความสัมฤทธิ์ผลของบุคคลว่าเรียนรู้แล้วเท่าไร มีความสามารถชนิดใด ซึ่งสามารถวัดได้ 2 แบบ ตามจุดมุ่งหมายและลักษณะวิชาการสอน คือ

1. การวัดด้านปฏิบัติ เป็นการตรวจสอบระดับความสามารถในการปฏิบัติหรือลักษณะของนักเรียน โดยมุ่งเน้นให้นักเรียนได้แสดงความสามารถดังกล่าวในรูปการกระทำจริงให้ออกเป็นผลงาน เช่น วิชาศิลปศึกษา พลศึกษา การช่าง เป็นต้น การวัดแบบนี้จึงต้องใช้ข้อสอบภาคปฏิบัติ
2. การวัดด้านเนื้อหา เป็นการตรวจสอบความสามารถเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาซึ่งเป็นประสบการณ์การเรียนรู้ของนักเรียน รวมทั้งพฤติกรรมความสามารถในด้านต่าง ๆ สามารถวัดได้โดยใช้ ข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์

ไพศาล หวังพานิช (2532: 127) ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า หมายถึง คุณลักษณะและประสบการณ์การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากการฝึกอบรม หรือจากการสอน จึงเป็นการตรวจสอบความสามารถ หรือความสัมฤทธิ์ผลของบุคคลว่าเรียนรู้แล้วเท่าไร มีความสามารถชนิดใด จำนวน พรายแยมแบ (2531: 9) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลสำเร็จในเชิงวิชาการที่เด็กสามารถจดจำเนื้อหา เรื่องราวต่าง ๆ ได้มากน้อยเพียงใด นำความรู้ไปใช้ได้ถูกต้องหรือไม่ และรวมถึงสมรรถภาพทางสติปัญญาตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่กำหนดไว้

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2530: 19) ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า เป็นการตรวจสอบความรู้ ทักษะ และสมรรถภาพของสมองด้านต่าง ๆ ของนักเรียนว่าหลังการเรียนรู้เรื่องนั้น ๆ แล้ว นักเรียนมีความรู้ความสามารถในวิชาที่เรียนมากน้อยเพียงใด มีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมตามความมุ่งหมายของหลักสูตรในวิชานั้น ๆ เพียงใด

พวงแก้ว โคจรานนท์ (2530: 25) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถ ทักษะทางด้านวิชาการ รวมทั้งสมรรถภาพทางสมองด้านต่าง ๆ เช่น ระดับสติปัญญา การคิด การแก้ปัญหาต่าง ๆ ของเด็ก ซึ่งแสดงให้เห็นด้วยคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หรือการรายงานทั้งเขียนและพูด การทำงานที่ได้รับมอบหมาย ตลอดจนการทำการบ้านในแต่ละรายวิชา

อัจฉรา สุขารมณ; และอรพินท์ ชูชม (2530: 10) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสำเร็จที่ได้จากการทำงานที่ต้องอาศัยความพยายามจำนวนหนึ่งซึ่งอาจเป็นผลมาจากการกระทำที่อาศัยความสามารถทางร่างกายหรือสมอง ดังนั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจึงเป็นขนาดของความสำเร็จที่ได้จากการเรียนที่อาศัยการทดสอบ เช่น จากการสังเกตหรือการตรวจการบ้าน หรืออาจอยู่ในรูปของเกรดที่ได้มาจากโรงเรียน ซึ่งต้องอาศัยกรรมวิธีที่ซับซ้อนและช่วงเวลาในการประเมินอันยาวนาน หรืออีกวิธีหนึ่งอาจวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั่วไป

ไคแซงค์ อาร์โนลด์; และไมลีย์ (สิริวรรณ พรหมโชติ. 2542: 17; อ้างอิงจาก Kyseak, Arnold; & Meili. 1972: 6) ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ไว้ว่า หมายถึง ขนาดของความสำเร็จที่ได้จากการทำงานที่ต้องอาศัยความพยายามอย่างมากซึ่งเป็นผลมาจากการกระทำที่ต้องอาศัยความสามารถทั้งทางร่างกายและสติปัญญา ดังนั้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจึงเป็นขนาดของความสำเร็จที่ได้จากการเรียนโดยอาศัยความสามารถเฉพาะตัวของบุคคล ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอาจได้มาจากการกระบวนกรที่ไม่ต้องอาศัยการทดสอบ เช่น การสังเกต การตรวจการบ้านหรืออาจได้ในรูปแบบของเกรดจากโรงเรียนซึ่งต้องอาศัยกระบวนกรที่ซับซ้อนและระยะเวลานานพอสมควรหรืออาจได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั่ว ๆ ไป

กู๊ด (Good. 1973: 103) ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหมายถึง ความรู้ที่ได้รับหรือทักษะที่พัฒนามาจากการเรียนในสถานศึกษาโดยปกติวัดจากคะแนนที่ครูเป็นผู้ให้หรือจากแบบทดสอบ หรืออาจรวมทั้งคะแนนที่ครูเป็นผู้ให้และคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบ

สมบุญ ภู่นวล (2525: 125) กล่าวว่า การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง การนำเอาแบบทดสอบไปวัดผลหลังจากที่สอนจบไปแล้วบทหนึ่ง ภาคเรียนหนึ่ง ๆ หรือปีหนึ่ง ๆ เพื่อจะได้ทราบว่าผู้เรียนมีความรู้ความสามารถและทักษะมากน้อยเพียงใด หรือเป็นการทดสอบเพื่อต้องการทราบความสัมฤทธิ์หรือผลสำเร็จของการเรียนที่เรียนมาแล้ว (สมบุญ ภู่นวล. 2525)

สรุปแล้ว ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึงความเปลี่ยนแปลงทางด้านพฤติกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้หลังการเรียนหรือการฝึกอบรม โดยใช้แบบทดสอบทางด้านเนื้อหาวิชาและด้านการปฏิบัติ

3.2 ประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ภัทธา นิคมานนท์ (2540: 61–68) กล่าวถึงประเภทของแบบทดสอบด้านพุทธิพิสัย ว่าโดยทั่วไปแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ แบบทดสอบอัตนัย หมายถึง แบบทดสอบที่ถามให้ตอบยาว ๆ แสดงความคิดเห็นได้อย่างกว้างขวาง ประเภทที่สองคือ แบบทดสอบปรนัย หมายถึง แบบทดสอบประเภทถูก – ผิด จับคู่ เติมคำ และเลือกตอบ โดยเกณฑ์ที่ใช้ในการจำแนกประเภทของแบบทดสอบได้แก่

1. จำแนกตามกระบวนการในการสร้าง จำแนกได้เป็น 2 ประเภทคือ

1.1 แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเอง เป็นแบบทดสอบที่สร้างขึ้นเฉพาะคราวเพื่อใช้ทดสอบผลสัมฤทธิ์และความสามารถทางวิชาการของเด็ก

1.2 แบบทดสอบมาตรฐาน เป็นแบบทดสอบที่สร้างขึ้นด้วยกระบวนการหรือวิธีการที่ซับซ้อนมากกว่าแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้น เมื่อสร้างขึ้นแล้วมีการนำไปทดลองสอบ และนำผลมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ เพื่อปรับปรุงให้มีคุณภาพดี มีความเป็นมาตรฐาน

2. จำแนกตามจุดมุ่งหมายในการใช้ประโยชน์ จำแนกได้เป็น 2 ประเภทคือ

2.1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ หมายถึงแบบทดสอบที่ใช้วัดปริมาณความรู้ความสามารถ ทักษะเกี่ยวกับด้านวิชาการที่ได้เรียนรู้ว่ามีมากน้อยเพียงใด

2.2 แบบทดสอบความถนัด เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดความสามารถที่เกิดจากการสะสมประสบการณ์ที่ได้เรียนรู้มาในอดีต

3. จำแนกตามรูปแบบคำถามและวิธีการตอบ จำแนกได้เป็น 2 ประเภทคือ

3.1 แบบทดสอบอัตนัย มีจุดมุ่งหมายที่จะให้ผู้สอบได้ตอบยาว ๆ แสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่

3.2 แบบทดสอบปรนัย เป็นแบบสอบถามที่ถามให้ผู้สอบตอบสั้น ๆ ในขอบเขตจำกัดคำถามแต่ละข้อวัดความสามารถเพียงเรื่องใดเรื่องหนึ่งเพียงเรื่องเดียว ผู้สอบไม่มีโอกาสแสดงความคิดเห็นได้อย่างกว้างขวางเหมือนแบบทดสอบอัตนัย

4. จำแนกตามลักษณะการตอบ จำแนกได้เป็น 3 ประเภทคือ

4.1 แบบทดสอบภาคปฏิบัติ เช่น ข้อสอบวิชาพลศึกษา ให้แสดงท่าทางประกอบเพลง วิชาประดิษฐ์ ให้ประดิษฐ์ของใช้ด้วยเศษวัสดุ การให้คะแนนจากการทดสอบประเภทนี้ครูต้องพิจารณาทั้งด้านคุณภาพของผลงาน ความถูกต้องของวิธีปฏิบัติรวมทั้งความคล่องแคล่ว และ ปริมาณของผลงานด้วย

4.2 แบบทดสอบเขียนตอบ เป็นแบบทดสอบที่ใช้การเขียนตอบทุกชนิด

4.3 แบบทดสอบด้วยวาจา เป็นแบบทดสอบที่ผู้สอบใช้การโต้ตอบด้วยวาจา

5. จำแนกตามเวลาที่กำหนดให้ตอบ จำแนกได้ 2 ประเภท

5.1 แบบทดสอบวัดความเร็ว เป็นแบบทดสอบที่มุ่งวัดทักษะความคล่องแคล่วในการคิด ความแม่นยำในความรู้เป็นสำคัญ มักมีลักษณะค่อนข้างง่าย แต่ให้เวลาในการทำข้อสอบน้อย ผู้สอบต้องแข่งขันกันตอบ ใครที่ทำเสร็จก่อนและถูกต้องมากที่สุดถือว่ามีประสิทธิภาพสูงกว่า

5.2 แบบทดสอบวัดประสิทธิภาพสูงสุด แบบทดสอบลักษณะนี้มีลักษณะค่อนข้างยาก และให้เวลาทำมาก

6. จำแนกตามลักษณะและโอกาสในการใช้ จำแนกได้ 2 ประเภทคือ

6.1 แบบทดสอบย่อย เป็นแบบทดสอบที่มีจำนวนข้อคำถามไม่มากนัก มักใช้สำหรับประเมินผลเมื่อเสร็จสิ้นการเรียนการสอนในแต่ละหน่วยย่อย โดยมีจุดประสงค์หลักคือ เพื่อปรับปรุงการเรียนเป็นสำคัญ

6.2 แบบทดสอบรวม เป็นแบบทดสอบที่ถามความรู้ความเข้าใจรวมหลาย ๆ เรื่อง หลาย ๆ เนื้อหา หลาย ๆ จุดประสงค์ มีจำนวนมากข้อ มักใช้ตอนสอบปลายภาคเรียนหรือปลายปี การศึกษา จุดมุ่งหมายสำคัญคือใช้เปรียบเทียบแข่งขันระหว่างผู้สอบด้วยกัน

7. จำแนกตามเกณฑ์การนำผลจากการสอบวัดไปประเมิน จำแนกได้ 2 ประเภทคือ

7.1 แบบทดสอบอิงเกณฑ์ มีจุดมุ่งหมายเพื่อวัดระดับความรู้พื้นฐานและความรู้ที่จำเป็นในการบ่งบอกถึงความรู้ของผู้เรียนตามวัตถุประสงค์

7.2 แบบทดสอบอิงกลุ่ม เป็นแบบทดสอบที่มุ่งนำผลการสอบไปเปรียบเทียบกับบุคคลอื่นในกลุ่มที่ใช้ข้อสอบเดียวกัน ถ้าใครมีความสามารถเหนือใครเพียงใด เหมาะสมสำหรับใช้เพื่อการสอบที่มีการแข่งขันกันมากกว่าเพื่อการเรียนการสอน

8. จำแนกตามสิ่งเร้า จำแนกได้เป็น 2 ประเภทคือ

8.1 แบบทดสอบทางภาษา ได้แก่ การใช้คำพูดหรือตัวหนังสือไปรื้อผู้สอบตอบโดยการพูดหรือเขียนออกมา

8.2 แบบทดสอบที่ไม่ใช้ภาษา ได้แก่ การใช้รูปภาพ กิริยา ท่าทาง หรืออุปกรณ์ต่าง ๆ ไปรื้อให้ผู้สอบตอบสนอง

จากข้อความข้างต้นจึงสรุปได้ว่า แบบทดสอบที่ใช้ในปัจจุบันมีมากมายหลายชนิด แต่ละชนิดก็มีจุดมุ่งหมาย และขีดความสามารถในการทดสอบแตกต่างกัน ดังนั้นในการนำแบบทดสอบไปใช้ต้องระมัดระวังว่าเลือกใช้แบบทดสอบใดถูกต้องเหมาะสมกับสิ่งที่เราต้องการหรือไม่ การจำแนกประเภทของแบบทดสอบจึงช่วยให้สามารถเข้าใจและเลือกใช้แบบทดสอบได้ถูกต้องยิ่งขึ้น การ

จำแนกแบบทดสอบสามารถทำได้หลายแบบขึ้นอยู่กับผู้จำแนกว่าจะยึดถืออะไรเป็นเกณฑ์ในการจำแนก

ล้วน สายยศ; อังคณา สายยศ (2538: 147) แบ่งแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. แบบทดสอบของครู หมายถึง ชุดของข้อคำถามที่ครูเป็นผู้สร้างขึ้น ซึ่งเป็นข้อคำถามที่เกี่ยวกับความรู้ที่นักเรียนได้เรียนในห้องเรียนว่านักเรียนมีความรู้มากแค่ไหน บกพร่องส่วนใดจะได้ซ่อมเสริม หรือเป็นการวัดความพร้อมที่จะเรียนบทเรียนใหม่ ขึ้นอยู่กับความต้องการของครู

2. แบบทดสอบมาตรฐาน หมายถึง แบบทดสอบที่สร้างขึ้นจากผู้เชี่ยวชาญในแต่ละสาขาวิชาหรือจากครูที่สอนวิชานั้น แต่ผ่านการทดลองหาคุณภาพหลายครั้งจนกระทั่งมีคุณภาพดีพอจึงสร้างเกณฑ์ปกติของแบบทดสอบนั้น สามารถใช้เป็นหลักและเปรียบเทียบผลเพื่อประเมินค่าของการเรียนการสอนในเรื่องใด ๆ ก็ได้ แบบทดสอบมาตรฐานจะมีคู่มือดำเนินการสอบ บอกถึงวิธีการสอบ และยังมีมาตรฐานในด้านการแปลคะแนนด้วย

ทั้งแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นและแบบทดสอบมาตรฐานมีวิธีการสร้างข้อคำถามเหมือนกัน เป็นคำถามที่วัดเนื้อหา และพฤติกรรมที่สอนไปแล้วจะเป็นพฤติกรรมที่สามารถตั้งคำถามวัดได้ ซึ่งควรวัดให้ครอบคลุมพฤติกรรมต่าง ๆ ดังนี้

- 2.1 วัดความรู้ความจำ
- 2.2 วัดความเข้าใจ
- 2.3 วัดการนำไปใช้
- 2.4 วัดการวิเคราะห์
- 2.5 วัดการสังเคราะห์
- 2.6 วัดการประเมินค่า

ประกิจ รัตนสุวรรณ (2525: 210) แบ่งประเภทของแบบทดสอบไว้ดังนี้

1. แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเอง หมายถึง แบบทดสอบที่มุ่งวัดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนเฉพาะกลุ่มที่ครูสอน เป็นแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นใช้กันโดยทั่วไปในสถานศึกษา เพื่อวัดความก้าวหน้าของนักเรียนภายหลังจากได้มีการเรียนการสอนไประยะหนึ่งแล้ว โดยปกติแบบทดสอบประเภทนี้ จะใช้เฉพาะภายในกลุ่มนักเรียนที่ครูผู้ออกข้อสอบเป็นผู้สอน จะไม่นำไปใช้กับนักเรียนกลุ่มอื่น ทั้งนี้โดยจุดมุ่งหมายเพื่อตรวจสอบนักเรียนว่ามีความรู้ความสามารถตามจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้มากน้อยเพียงใด และจะนำผลการสอบนี้ไปใช้ทั้งปรับปรุง ซ่อมเสริมในการเรียนการสอน และนำไปใช้ตัดสินผลการเรียนของนักเรียนด้วย ครูอาจใช้ในการสอบปลายภาคหรือปลายปี หรือเมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนในแต่ละบทนั่นเอง ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบทดสอบข้อเขียน ซึ่งแบ่งออกได้อีก 2 ชนิด คือ

2. แบบทดสอบอัตนัย เป็นแบบทดสอบที่กำหนดคำถามหรือปัญหาแล้วให้ผู้ตอบเขียนโดยแสดงความรู้ ความคิด เจตคติ ได้อย่างเต็มที่

3. แบบทดสอบปรนัย หรือแบบให้ตอบสั้น ๆ เป็นแบบทดสอบที่กำหนดให้ผู้สอบเขียนตอบสั้น ๆ หรือมีคำตอบให้เลือกแบบจำกัดคำตอบ ผู้ตอบไม่มีโอกาสแสดงความรู้ ความคิด ได้อย่างกว้างขวางเหมือนแบบทดสอบอัตนัย แบบทดสอบชนิดนี้แบ่งออกเป็น 4 แบบ คือ แบบทดสอบถูก – ผิด แบบทดสอบเติมคำ แบบทดสอบจับคู่ และแบบทดสอบเลือกตอบ

4. แบบทดสอบมาตรฐาน หมายถึง แบบทดสอบที่มุ่งวัดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนทั่วไป ซึ่งสร้างโดยผู้เชี่ยวชาญ มีการวิเคราะห์และปรับปรุงอย่างดี จนมีคุณภาพ มีมาตรฐาน คือมีมาตรฐานในการดำเนินการสอบ วิธีการให้คะแนนและการแปลความหมายของคะแนน

สรุปได้ว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ แบบทดสอบของครู เป็นชุดข้อคำถามที่ครูสร้างขึ้นเพื่อตรวจสอบคุณลักษณะต่าง ๆ ของผู้เรียนว่ามีความสามารถในด้านใดและควรจะได้รับ的帮助เหลือในด้านใด และแบบทดสอบมาตรฐาน เป็นแบบทดสอบที่สร้างขึ้นโดยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง แต่ผ่านกระบวนการหาคุณภาพเพื่อนำมาใช้ในการประเมินค่าของการเรียนการสอน

3.3 การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การสร้างแบบทดสอบให้มีคุณภาพ สามารถปรับปรุงได้ โดยฝึกเขียนข้อสอบ ได้รับความวิจารณ์และข้อเสนอแนะ ผู้สอนต้องเข้าใจทั้งจุดประสงค์และเนื้อหาที่จะวัด ต้องรู้ถึงกระบวนการคิดในการปฏิบัติงานของผู้เรียน รู้ระดับความสามารถในการอ่านและการใช้ศัพท์ของผู้สอบ รู้จักลักษณะเด่นและข้อบกพร่องของข้อสอบแต่ละชนิดเพื่อจะนำไปใช้ให้เหมาะสม

พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2545: 97–100) ให้แนวการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ดังนี้

1. วิเคราะห์หลักสูตรและสร้างตารางวิเคราะห์หลักสูตร
2. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้
3. กำหนดชนิดของข้อสอบและศึกษาวิธีสร้าง
4. เขียนข้อสอบ
5. ตรวจทานข้อสอบ
6. จัดพิมพ์แบบทดสอบฉบับทดลอง
7. ทดลองสอบและวิเคราะห์ข้อสอบ
8. จัดทำแบบทดสอบฉบับจริง

สุมาลี จันทรชลอ (2543: 50) เสนอวิธีการสร้างข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ดังนี้

1. ข้อสอบควรใช้ประเมินจุดประสงค์ที่สำคัญของการสอน ที่สามารถสอบวัดได้โดยใช้แบบทดสอบที่เป็นข้อเขียน
2. ข้อสอบควรสะท้อนให้เห็นทั้งจุดประสงค์ที่เป็นเนื้อหาและจุดประสงค์ที่เป็นกระบวนการสำคัญที่เน้นในหลักสูตร

3. ข้อสอบควรจะสะท้อนให้เห็นทั้งจุดประสงค์ในการวัด เช่น วัดประเมินความแตกต่างระหว่างบุคคล หรือวัดเพื่อแยกแยะผู้ที่ได้เรียนรู้

4. ข้อสอบควรมีความเหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้อ่าน และมีความยาวที่พอเหมาะ

นอกจากนี้ กรอนลันด์ (Gronlund. 1993:8–11) ได้ให้หลักการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ไว้ดังนี้

1. ต้องนิยามพฤติกรรมหรือผลการเรียนรู้ที่ต้องการจะวัดให้ชัดเจน
2. ควรสร้างแบบทดสอบวัดให้ครอบคลุมผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ทั้งหมด
3. แบบทดสอบที่สร้างขึ้นควรจะวัดพฤติกรรม หรือผลการเรียนรู้ที่เป็นตัวแทนของกิจกรรมการเรียนรู้ โดยจะต้องกำหนดตัวชี้วัด และขอบเขตของผลการเรียนรู้ที่จะวัดแล้วจึงเขียนข้อสอบตามตัวชี้วัด
4. แบบทดสอบที่สร้างขึ้นควรประกอบด้วยข้อสอบชนิดต่าง ๆ ที่เหมาะสม สอดคล้องกับการวัดพฤติกรรมหรือผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ให้มากที่สุด
5. ควรสร้างแบบทดสอบโดยคำนึงถึงแผนหรือวัตถุประสงค์ของการนำผลการทดสอบไปใช้ประโยชน์ จะได้เขียนข้อสอบให้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และทันใช้ตามแผนที่กำหนดไว้

สำหรับการวัดและประเมินผลการสอนวิชาภาษาไทยนั้น ศศิธร ธัญลักษณ์นันท์ (2542: 471– 474) กล่าวถึงพฤติกรรมที่ต้องการวัดในภาษาไทย หรือจุดมุ่งหมายในการสอนวิชาภาษาไทยที่จะให้ผู้เรียนบรรลุผล จำแนกเป็น 3 ประการ คือ

1. ให้มีความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ทั้งในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ครูจะต้องสอนให้นักเรียนมีทักษะทางภาษา รู้จักใช้ศิลปะภาษาในด้าน การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ตามวัยและศักยภาพ การเรียนรู้จะทำให้นักเรียนพัฒนาทักษะขึ้นเรื่อย ๆ และสามารถใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
2. ให้มีความรู้เกี่ยวกับภาษาที่จะทำให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพ ได้แก่ กฎเกณฑ์ ทฤษฎี หรือแนวความรู้ทางภาษาไทย ที่จะทำให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และนำไปใช้ได้ถูกต้อง
3. ในด้านวรรณคดี ให้มีความรู้ ความเข้าใจในสัพพราเวศ และความงดงามในด้านศิลปะ ภาษา อันทำให้เกิดความรู้สึกนึกคิดและสร้างค่านิยมที่ดีให้แก่นักเรียน

เมื่อมีจุดมุ่งหมายในการสอนแล้ว จะวัดความสามารถในการเรียนรู้ของนักเรียนได้ โดยกำหนดพฤติกรรมที่ต้องการวัดขึ้น ซึ่งหมายถึงพฤติกรรมที่ครูต้องการให้เกิดในตัวนักเรียน ดังนี้

1. ความสามารถในการจำและเข้าใจภาษา
2. ความสามารถในการใช้ภาษาอย่างมีประสิทธิภาพ
3. ความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
4. ความสามารถในการใช้ภาษาเชิงสร้างสรรค์และสุนทรีย์ภาพ
5. มีความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมทางภาษาของชาติ

อุทุมพร จามรมาน (2540: 27) กล่าวถึงการสร้างข้อสอบที่เป็นระบบนั้น มีขั้นตอนดังนี้

1. การระบุจุดมุ่งหมายในการทดสอบ
2. การระบุเนื้อหาให้ชัดเจน
3. การทำตารางเนื้อหาจับคู่จุดมุ่งหมายในการทดสอบ
4. การทำน้ำหนักร
5. การกำหนดเวลาสอบ
6. การกำหนดจำนวนข้อหรือคะแนน
7. การเขียนข้อสอบ
8. การตรวจสอบข้อสอบที่เขียนขึ้น
9. การทดลองใช้ แก้ไข ปรับปรุง

วิญญา วิศาลาภรณ์ (2530: 12) กล่าวว่า ในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้น มีหลักเกณฑ์เบื้องต้นที่ควรพิจารณาประกอบในการสร้างแบบทดสอบดังต่อไปนี้

1. วัดให้ตรงกับวัตถุประสงค์ การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ควรจะวัดตามจุดมุ่งหมายทุกอย่างของการสอน และจะต้องมั่นใจได้ว่าสิ่งที่ต้องการจะวัดได้จริงในปัจจุบัน กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ในทุกสายวิชา ดังนั้นจึงจำเป็นต้องวัดให้ตรงและครบจุดประสงค์
2. การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นการวัดความเจริญงอกงามของนักเรียน รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าไปสู่จุดมุ่งหมายที่วางไว้ ดังนั้นครูควรจะทราบมาก่อนเรียน นักเรียนมีความรู้ความสามารถอย่างไร
3. การวัดผลเป็นการวัดทางอ้อม เป็นการยากที่จะใช้ข้อสอบแบบเขียนตอบวัดพฤติกรรมที่จะสอบ จะต้องทำอย่างรอบคอบและถูกต้อง
4. การวัดผลการศึกษาเป็นการวัดที่ไม่สมบูรณ์ เป็นการยากที่จะวัดทุกสิ่งทุกอย่างที่สอนได้ภายในเวลาจำกัด สิ่งที่สอบวัดได้เพียงตัวแทนของพฤติกรรมทั้งหมดเท่านั้น ดังนั้นจึงต้องมั่นใจว่าสิ่งที่สอบวัดนั้นเป็นตัวแทนที่แท้จริงได้
5. การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษานั้น มิใช่เพียงเพื่อให้เกรดเท่านั้น การวัดผลเป็นเครื่องช่วยในการพัฒนาการสอนของครู เป็นเครื่องช่วยในการเรียนของนักเรียน ดังนั้นการสอบปลายภาคครั้งเดียวจึงไม่พอที่จะวัดกระบวนการเจริญงอกงามของนักเรียนได้
6. ในการให้การศึกษาที่สมบูรณ์นั้น สิ่งสำคัญไม่ได้อยู่ที่การทดสอบแค่เพียงอย่างเดียว กระบวนการสอนของครูก็เป็นสิ่งสำคัญยิ่ง
7. การวัดผลการศึกษา มีความผิดพลาด ของที่ซึ่งได้น้ำหนักเท่ากันโดยตาซึ่งหยาบ ๆ อาจมีน้ำหนักต่างกัน ถ้าซึ่งโดยตาซึ่งละเอียด ทฤษฎีการวัดผลเชื่อว่า

$$\text{คะแนนที่สอบได้} = \text{คะแนนจริง} + \text{ความผิดพลาดในการวัด}$$
8. การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ควรจะเน้นการวัดความสามารถในการใช้ความรู้ให้เป็นประโยชน์ หรือการนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ ๆ

9. ควรคำนึงถึงขีดจำกัดของเครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเครื่องมือที่ใช้โดยมากคือข้อสอบ ขีดจำกัดของข้อสอบได้แก่การเลือกตัวแทนของเนื้อหาเพื่อมาเขียนข้อสอบ ความเชื่อถือได้คะแนน และการตีความหมายของคะแนน เป็นต้น

10. ควรจะใช้ชนิดของแบบทดสอบ หรือคำถามให้สอดคล้องกับเนื้อหาเพื่อวิชาที่สอบและจุดประสงค์ที่จะสอบวัด

11. ในสภาพแวดล้อมที่ต่างกัน คะแนนที่สอบได้อาจแตกต่างกัน ดังนั้นในการวัดผลการศึกษาจึงจะต้องจัดสิ่งแวดล้อมให้พอเหมาะ

12. ให้ข้อสอบมีความเหมาะสมกับนักเรียนในด้านต่าง ๆ เช่น มีความยากง่ายพอเหมาะ มีระดับความยากง่ายของภาษาที่ใช้เหมาะสม มีเวลาสอบนานพอที่นักเรียนเรียนส่วนใหญ่จะทำข้อสอบได้เสร็จ

บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์ (2525: 21-30) กล่าวถึง ขั้นตอนของการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ดังนี้

ขั้นที่ 1 การวางแผนสร้างแบบทดสอบ พิจารณาถึงจุดประสงค์ของการนำแบบทดสอบไปใช้

การวางแผนสร้างแบบทดสอบว่าจะสร้างแบบทดสอบอย่างไร จำเป็นต้องเรียนรู้เสียก่อนว่าเราจะนำแบบทดสอบไปใช้เพื่อทำอะไรหรือต้องทราบจุดประสงค์ของการนำแบบทดสอบไปใช้นั้นเอง โดยหลักการแล้วการนำแบบทดสอบไปใช้จะสัมพันธ์อยู่กับการสอน เช่น การสอบเพื่อตรวจสอบความรู้เดิมจะสอบก่อนการทำการสอนเพื่อปรับปรุงผลการเรียนและวินิจฉัยข้อบกพร่องจะสอบในระหว่างดำเนินการสอนและการสอบเพื่อสรุปผลการเรียนจะสอบหลังจากการสอนเสร็จสิ้นทั้งหมดแล้ว ดังนั้น จุดประสงค์ของการนำแบบทดสอบไปใช้ อาจจำแนกเป็น 4 จุดประสงค์ ดังนี้

1. ใช้ตรวจสอบความรู้ จะทำการสอบก่อนที่จะเริ่มต้นการสอน เพื่อพิจารณา
 - 1.1 นักเรียนมีความรู้พื้นฐานที่จำเป็นสำหรับเนื้อหาที่จะเรียนเพียงพอหรือไม่
 - 1.2 นักเรียนมีความรู้เนื้อหาที่จะสอนหรือไม่
2. ใช้ตรวจสอบความก้าวหน้าและปรับปรุงการเรียนการสอน
3. ใช้วินิจฉัยผู้เรียน
4. ใช้สรุปผลการเรียน

การวิเคราะห์หลักสูตรเป็นกระบวนการในการจำแนกแยกแยะในวิชานั้น ๆ มีหัวข้อเนื้อหาสาระที่สำคัญอะไรบ้าง มีจุดประสงค์ที่จะให้เกิดพฤติกรรมอะไรบ้าง ดังนั้น การวิเคราะห์หลักสูตรจึงประกอบด้วย การวิเคราะห์ 2 อย่าง คือ การวิเคราะห์เนื้อหาวิชาและการวิเคราะห์จุดประสงค์

การวิเคราะห์เนื้อหาวิชา เป็นการจำแนกหรือจัดหมวดหมู่เนื้อหาวิชาเป็นหัวข้อสำคัญ โดยคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. ความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับเนื้อหา
2. ความยากง่ายของเนื้อหา

3. ขนาดความยาวของเนื้อหา

4. เวลาที่ใช้สอน

การวิเคราะห์จุดประสงค์เป็นการจำแนกหรือจัดหมวดหมู่เนื้อหาวิชาเป็นหัวข้อสำคัญโดยคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. รวบรวมจุดประสงค์ของเนื้อหาวิชาทั้งหมด จากหนังสือหลักสูตรและคู่มือครู
2. เขียนพฤติกรรมที่สำคัญของแต่ละจุดประสงค์ทั้งหมด
3. ยุบพฤติกรรมที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันให้เป็นพฤติกรรมเดียวกัน
4. นิยามความหมายของพฤติกรรมที่ยุบรวมแล้ว

ขั้นที่ 2 การเตรียมงานและเขียนข้อสอบ เมื่อวางแผนการสร้างแบบทดสอบโดยการสร้างเป็นตารางวิเคราะห์หลักสูตรเรียบร้อยแล้ว ต้องเตรียมงานและเขียนข้อสอบต่อไป

ขั้นที่ 3 การทดลองสอบ เมื่อเขียนข้อสอบและจัดพิมพ์เรียบร้อยแล้วนำไปทดลองสอบ

ขั้นที่ 4 การประเมินผลแบบทดสอบ การประเมินผลแบบทดสอบ เป็นการตรวจสอบว่าแบบทดสอบมีคุณภาพหรือไม่โดยพิจารณาตามคุณลักษณะที่ดีของแบบทดสอบซึ่งมีอยู่ 10 ประการ คือ

1. ความแม่นยำ หมายถึง แบบทดสอบสามารถวัดพฤติกรรมได้ตรงตามที่ระบุไว้ในจุดประสงค์และตามที่ทำการสอนจริง
2. ความเชื่อมั่น หมายถึง แบบทดสอบให้ผลการสอบสอดคล้องตรงกันทุกครั้ง
3. อำนาจจำแนก หมายถึง ข้อสอบที่แบ่งแยกคนเก่ง อ่อน ออกจากกันได้ กล่าวคือ คนเก่งจะตอบถูก คนอ่อนจะตอบผิด
4. ความยากง่าย หมายถึง จำนวนเปอร์เซ็นต์ผู้ตอบถูกทั่วไปแล้ว ความยากง่ายที่เหมาะสมจะมีจำนวนครึ่งหนึ่งตอบถูก
5. ความเป็นปรนัย หมายถึง ข้อสอบที่มีคำถามชัดเจน และการให้คะแนนชัดเจน
6. ความเฉพาะเจาะจง หมายถึง ข้อสอบที่มีคำถามชัดเจนและการให้คะแนนชัดเจน
7. ประสิทธิภาพ หมายถึง แบบทดสอบที่ใช้ั้น ประหยัดในเวลากการสร้าง การดำเนินการสอบ การตรวจให้คะแนนแต่ให้ผลการสอบถูกต้อง
8. ความสมดุล หมายถึง แบบทดสอบสามารถวัดได้ครอบคลุมตามจุดประสงค์และเนื้อหา มีสัดส่วนจำนวนข้อสอบสอดคล้องตามตารางวิเคราะห์หลักสูตร
9. ความยุติธรรม หมายถึง แบบทดสอบมีความชัดเจนไม่คลุมเครือ และเปิดโอกาสให้ทุกคนมีโอกาสที่จะตอบถูกได้เท่ากัน
10. ความเหมาะสมของเวลา หมายถึง แบบทดสอบได้กำหนดเวลาให้เพียงพอในการตอบข้อสอบจนเสร็จ

พิตร ทองชั้น (2524: 60-61) ได้กล่าวถึงกระบวนการในการสร้างแบบทดสอบ ว่าการสร้างแบบทดสอบจะต้องมีการวางแผนในการสร้างอย่างมีขั้นตอน เพื่อช่วยให้การสร้างแบบทดสอบมีประสิทธิภาพ โดยมีลำดับขั้นตอนในการวางแผนดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมาย โดยต้องกำหนดให้ชัดเจนและแน่นอนในเรื่องใด อย่างไร เช่น สร้างแบบทดสอบในเรื่องใด และมีการกำหนดน้ำหนักคะแนน และควรทราบกลุ่มนักเรียนที่จะทดสอบว่าเก่ง-อ่อนเพียงใด เพื่อจะได้ใช้เป็นเกณฑ์ในการสร้างข้อสอบให้เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน และควรมีการกำหนดวันเวลาในการสอบให้พอเหมาะกับกลุ่มสอบ

2. ขั้นตอนเตรียม เช่น เตรียมหลักสูตร เนื้อหาวิชาตลอดจนตำราหนังสือแบบเรียน รวมถึงต้องมีการวิเคราะห์หลักสูตร และอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้การทำแบบทดสอบ เช่น กระดาษคำตอบ และครูผู้สอนต้องเลือกแบบและชนิดของข้อทดสอบ เช่น จะใช้แบบเลือกตอบ แบบเรียงความหรือแบบผสม

3. ขั้นตอนปฏิบัติ ได้แก่ขั้นตอนปฏิบัติการเขียนข้อสอบตามที่กำหนดไว้ สิ่งที่ต้องยึดถือคือหลักและวิธีการสร้างแบบทดสอบที่ดี ถ้าเกิดข้อสอบข้อใดเกิดปัญหา ควรมีการพูดคุยกับเพื่อนครูหรือผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผล ทางด้านเนื้อหาวิชานั้น ๆ

4. ขั้นตรวจสอบ ควรมีการตรวจตราข้อสอบว่ามีข้อบกพร่องดี – ไม่ดีอย่างไร โดยนำมาเปรียบเทียบกับผลการวิเคราะห์ข้อสอบหลังจากที่ได้ทดสอบกับนักเรียนแล้ว

5. ขั้นตอนพิมพ์ สิ่งที่ต้องคำนึงได้แก่ รูปเล่มต้องจัดให้เรียบร้อย พิมพ์ให้สะอาด ตัวอักษรไม่ผิดพลาด คำชี้แจงในข้อสอบต้องชัดเจน และต้องมีรายละเอียดเกี่ยวกับจำนวนข้อสอบ เวลาคะแนนเต็ม

บลูม (Bloom. 1956: 21) ให้ลำดับขั้นของความรู้ที่ใช้ในการเขียนวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมด้านความรู้ความคิดไว้ 6 ขั้น คือ

1. ความรู้ ความจำ หมายถึง การระลึกหรือท่องจำความรู้ต่าง ๆ ที่ได้เรียนมาแล้วโดยตรง ในขั้นนี้รวมถึง การระลึกถึงข้อมูล ข้อเท็จจริงต่าง ๆ ไปจนถึงกฎเกณฑ์ ทฤษฎีจากตำรา ดังนั้น ขั้นความรู้ความจำจึงจัดได้ว่าเป็นขั้นต่ำสุด

2. ความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถที่จะจับใจความสำคัญของเนื้อหาที่ได้เรียน หรืออาจแปลความจากตัวเลข การสรุป การย่อความต่าง ๆ การเรียนรู้ในขั้นนี้ถือว่าเป็นขั้นที่สูงกว่าการท่องจำตามปกติอีกขั้นหนึ่ง

3. การนำไปใช้ หมายถึง ความสามารถที่จะนำความรู้ที่นักเรียนได้เรียนมาแล้วไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ ดังนั้น ในขั้นนี้จึงรวมถึงความสามารถในการเอากฎ มโนทัศน์ หลักสำคัญ วิธีการนำไปใช้ การเรียนรู้ในขั้นนี้ถือว่า นักเรียนจะต้องมีความเข้าใจในเนื้อหาเป็นอย่างดีเสียก่อน จึงจะนำความรู้ไปใช้ได้ ดังนั้น จึงจัดอันดับให้สูงกว่าความเข้าใจ

4. การวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถที่จะแยกแยะเนื้อหาวิชาลงไปเป็นองค์ประกอบย่อย ๆ เหล่านั้น เพื่อที่จะได้มองเห็นหรือเข้าใจความเกี่ยวโยงต่าง ๆ ในขั้นนี้ จึงรวมถึงการแยกแยะหาส่วนประกอบย่อย ๆ หาความสัมพันธ์ระหว่างส่วนย่อย ๆ เหล่านั้น ต้องเข้าใจทั้งเนื้อหาและโครงสร้างของบทเรียน

5. การสังเคราะห์ หมายถึง ความสามารถที่จะนำเอาส่วนย่อย ๆ มาประกอบกันเป็นสิ่งใหม่ การสังเคราะห์จึงเกี่ยวกับการวางแผน การออกแบบการทดลอง การตั้งสมมติฐาน การแก้ปัญหา

ที่ยาก ๆ การเรียนรู้ในระดับนี้ เป็นการเน้นพฤติกรรมที่สร้างสรรค์ ในอันที่จะสร้างแนวคิดหรือแบบแผนใหม่ ๆ ขึ้นมา ดังนั้น การสังเคราะห์เป็นสิ่งที่สูงกว่าการวิเคราะห์อีกขั้นหนึ่ง

6. การประเมินค่า หมายถึง ความสามารถที่จะตัดสินใจเกี่ยวกับคุณค่าต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นคำพูด นวนิยาย บทกวี หรือรายงานการวิจัย การตัดสินใจดังกล่าว จะต้องวางแผนอยู่บนเกณฑ์ที่แน่นอน เกณฑ์ดังกล่าวอาจจะเป็นสิ่งที่นักเรียนคิดขึ้นมาเอง หรือนำมาจากที่อื่นก็ได้ การเรียนรู้ในขั้นนี้ ถือว่าเป็นการเรียนรู้ขั้นสูงสุดของความรู้ความจำ

สรุปว่า หลักเกณฑ์เบื้องต้นในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ ควรสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ตรงตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ให้ครบทุกจุดประสงค์ เน้นการวัดความสามารถในการใช้ความรู้ให้เป็นประโยชน์ คำนึงถึงขีดจำกัดของข้อสอบ ตั้งคำถามให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาที่สอบ มีความชัดเจนในข้อคำถามและการให้คะแนน นอกจากนี้ ข้อสอบควรจะต้องมีความยากง่ายพอเหมาะและมีเวลาในการสอบที่มากพอ

3.4 คุณลักษณะของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี

ชวาล แพรัตกุล (2520: 123-136) กล่าวถึงคุณลักษณะของแบบทดสอบที่ดีไว้ 10 ประการ ดังนี้

1. ต้องเที่ยงตรง หมายถึง คุณสมบัติที่จะทำให้ครูบรรลุถึงวัตถุประสงค์ แบบทดสอบที่มีความเที่ยงตรงสูง คือ แบบทดสอบที่สามารถทำหน้าที่วัดสิ่งที่เราจะวัดได้อย่างถูกต้องตามจุดมุ่งหมาย
2. ต้องยุติธรรม คือ โจทย์คำถามทั้งหลายไม่ที่ช่องทางแนะให้นักเรียนเดาคำตอบได้ ไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนเกียจคร้านที่จะดูตำรา แต่ตอบได้ดี
3. ต้องถามลึก วัดความลึกซึ่งถึงวิทยาการ ตามแนวดิ่งมากกว่าที่จะวัดตามแนวกว้างว่ารู้มากน้อยเพียงใด
4. ต้องยั่วเป็นเยี่ยงอย่าง คำถามที่มีลักษณะท้าทาย เชิญชวนให้คิด นักเรียนสอบแล้วมีความรู้เรื่องราวได้กว้างขวางยิ่งขึ้นอีก
5. ต้องจำเพาะเจาะจง เด็กอ่านคำถามแล้วต้องเข้าใจแจ่มชัดว่าครูถามถึงอะไร หรือให้นักเรียนคิดอะไร ไม่ถามคลุมเครือ
6. ต้องเป็นปรนัย หมายถึง คุณสมบัติ 3 ประการ คือ
 - 6.1 แจ่มชัดในความหมายของคำถาม
 - 6.2 แจ่มชัดในวิธีตรวจหรือมาตรฐานการให้คะแนน
 - 6.3 แจ่มชัดในการแปลความหมายของคะแนน
7. ต้องมีประสิทธิภาพ คือ สามารถให้คะแนนที่เที่ยงตรงและเชื่อถือได้มากที่สุดภายในเวลา แรงงาน และเงินที่น้อยที่สุดด้วย
8. ต้องยากพอเหมาะ

9. ต้องมีอำนาจจำแนก คือ สามารถแยกนักเรียนออกเป็นประเภทต่าง ๆ ได้ดีที่สุดระดับตั้งแต่อ่อนสุดจนถึงเก่งสุด

10. ต้องเชื่อมั่นได้ คือ ข้อสอบนั้นสามารถให้คะแนนได้คงที่แน่นอนไม่แปรผัน

สรุปได้ว่า คุณลักษณะของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี คือ ต้องมีความเที่ยงตรง วัดคุณลักษณะต่าง ๆ ของผู้เรียนได้ตรงตามความมุ่งหมาย มีความยุติธรรมไม่เปิดช่องทางให้นักเรียนเดาคำตอบ มีความชัดเจนในข้อคำถามให้นักเรียนเข้าใจแจ่มชัด มีประสิทธิภาพในด้านความเที่ยงตรง ความยาก อำนาจจำแนก และความเชื่อมั่น

3.5 ประโยชน์ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

พรพิศ เกื่อนมณเฑียร (2542: 50-51) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ ดังนี้

1. ใช้สำหรับวัดผลสัมฤทธิ์ในการเรียนเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม
2. ใช้สำหรับปรับปรุงการเรียนการสอนให้เหมาะสมยิ่งขึ้น
3. ให้แยกประเภทนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย ๆ ตามความสามารถ
4. ใช้ในการวินิจฉัยสมรรถภาพเพื่อให้ได้รับการช่วยเหลือได้ตรงจุด
5. ใช้เปรียบเทียบความมั่งคั่ง
6. ใช้ตรวจสอบประสิทธิภาพของการเรียน
7. ใช้พยากรณ์ความสำเร็จในการศึกษา
8. ใช้ในการแนะแนว
9. ใช้ในการประเมินผลการศึกษา
10. ใช้ในการศึกษาค้นคว้าวิจัย

เชินซี และดอบบิน (สุริยัน แสงแก้ว. 2535: 23-25; อ้างอิงจาก Chauncey; & Dobbin. 1963: 63-67) กล่าวถึงประโยชน์ของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ 5 ประการดังนี้

1. เพื่อดูระดับพัฒนาการ
2. ใช้เป็นประโยชน์ในการแนะแนวนักเรียน
3. เพื่อเป็นประโยชน์ในด้านการวางแผนสร้างหลักสูตรต่อไป
4. เพื่อใช้ในการสอบคัดเลือกและเลื่อนชั้น
5. เพื่อใช้เปรียบเทียบความสามารถในการสอนของครูในโรงเรียนเดียวกันหรือเปรียบเทียบระหว่างโรงเรียน

สุรัช ขวัญเมือง (2522) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ดังต่อไปนี้

1. ทำให้ผู้สอนเห็นเป้าหมายปลายทางได้ชัดเจน หรือรู้พฤติกรรมปลายทางที่คาดหวังได้อย่างแน่ชัดยิ่งขึ้น

2. ทำให้ผู้สอนสามารถประเมินได้ว่านักเรียนมีความสำเร็จในการเรียน คือ เข้าใกล้เป้าหมาย เข้าไปแล้วเพียงใด

3. ทำให้ผู้สอนสามารถเห็นทิศทางการพัฒนานักเรียนว่า ไปตรงตามแนวทางที่จะไปสู่เป้าหมายเพียงใด

สรุปได้ว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีประโยชน์ต่อผู้เรียนในด้านการให้ความช่วยเหลือการพัฒนาความสามารถของผู้เรียนได้ตรงจุด ใช้ในการตรวจสอบพัฒนาการในการเรียนรู้ของผู้เรียนว่ามีมากขึ้นเพียงใด และในด้านใด อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพยากรณ์ความสำเร็จของผู้เรียนในการศึกษา และยังเป็นเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนต่อไป

3.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

งานวิจัยในประเทศ

ชูลีพร ฤทธิเดช (2547: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ชนิดของคำในภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้และไม่ใช้แผนที่ความคิด (Mind Mapping) พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนกับหลังเรียน ของกลุ่มทดลองที่จัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิด มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนกับหลังเรียนของกลุ่มควบคุมที่จัดการเรียนรู้โดยไม่ใช้แผนที่ความคิด มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ระดับของค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องชนิดของคำในภาษาไทย ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดของกลุ่มทดลองอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.17 และกลุ่มควบคุมอยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.24

นพนภา ออากด้วง (2547: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องคำและหน้าที่ของคำในภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือกันเทคนิค STAD กับการสอนแบบปกติ พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องคำและหน้าที่ของคำในภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือกันเทคนิค STAD กับนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือกันเทคนิค STAD สูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนแบบปกติ

ปัทมา ไตรคุป (2547: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภาษาไทย เรื่องการเขียนสะกดคำ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยนำความรู้ทางคติชนมาเป็นเครื่องมือในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกับวิธีสอนตามคู่มือครู พบว่ากลุ่มที่สอนโดยนำความรู้ทางคติชนมาเป็นเครื่องมือ สูงกว่ากลุ่มที่สอนตามคู่มือครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สุนันท์ กล่อมฤทธิ์ (2547: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา ท 32101 ภาษาไทย เรื่องขุนช้างขุนแผน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการกับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ เป็นงานวิจัยกึ่งทดลองมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนแบบบูรณาการ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเสนา (เสนาประสิทธิ์) อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 60 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการวิชาภาษาไทย แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติวิชาภาษาไทย แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการและการจัดการเรียนรู้แบบปกติ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา ท32101 ภาษาไทย ไม่แตกต่างกัน และมีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในระดับดี

ฉันทนา การสะอาด (2547: บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง การสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยใช้แผนการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์จำนวน 1 ชุด ชุดการสอนให้ความรู้เกี่ยวกับข้อปฏิบัติในการอ่านเชิงวิเคราะห์จำนวน 1 ชุด แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์จำนวน 6 ชุด และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้น จำนวน 1 ฉบับ ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และนักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

มานพ ศรีเทียม (2527: 39) วิจัยการใช้เกมประกอบการสอนวิชาหลักภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักภาษาไทยเรื่องคำราชาศัพท์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งเรียนด้วยการใช้เกมประกอบการสอนและการสอนแบบธรรมดาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 แสดงว่าการใช้เกมประกอบการสอนให้ผลดี ชวนชัย เชื้อสารุชน (2522: 121) ได้ศึกษาตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดชลบุรีพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยของนักเรียนหญิงสูงกว่านักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ยุพดี นาคพิระยุทธ (2522: 80) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยทดลองนำวิธีสอนแบบสืบสวนมาใช้ในการเรียนการสอนภาษาไทย เมื่อศึกษาผลการสอนแบบสืบสวน สอนสวนที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์โดยเปรียบเทียบกับการสอนแบบบรรยายในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมสาธิตรามคำแหง ปีการศึกษา 2522 จำนวน 60 คน เป็นกลุ่มตัวอย่าง แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 30 คน ผลการทดลองพบว่า ความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ระดับนัยสำคัญ .01

สมพิศ ชังชมแก้ว (2515:77) ได้ศึกษาความสามารถในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนฝึกหัดครูประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาปีที่ 2 พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จะมีความสามารถในการอ่านภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ แสดงว่านักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านสูงจะเรียนวิชาต่าง ๆ ได้ผลดีและได้รับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงด้วย

งานวิจัยต่างประเทศ

ในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้นได้มีผู้ศึกษาไว้หลายท่าน เช่น

นาบอร์ (Nabor. 1675: 3214–A) ได้ศึกษาความสามารถในการแก้ปัญหาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในระดับเกรด 5 และ เกรด 6 โดยใช้แบบทดสอบ Lowe test of Education Progress: Science วัดความสามารถในการแก้ปัญหา และใช้แบบทดสอบ Lowe test of Basic Skills From 5 วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จะมีความสามารถในการแก้ปัญหาได้ดีกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

เดล (Dale. 1974) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการเรียนระหว่างการสอนปกติกับการเรียนโดยใช้ชุดการสอนของนักเรียนระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยวิสคอนซิน ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่เรียนด้วยชุดการเรียนดีกว่านักเรียนที่เรียนด้วยการสอนปกติ

โนเอท; และคนอื่น ๆ (Noeth; et al. 1974: 213–215) ศึกษา พบว่า การอ่านเป็นตัวทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาปีที่ 1 คณะสัตวแพทย์ มหาวิทยาลัยเพอร์ดู (Purdue) ได้แก่ คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเข้ารับการศึกษ ความจำด้านภาษา ความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถทางคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า คะแนนแต่ละตัวของตัวแปรทั้ง 5 สามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาคแรกของนักศึกษาได้เท่ากับการใช้คะแนนจากตัวแปรทุกตัวร่วมกันทำนาย

สกอตต์ (Scott. 1963: 322–325) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนสติปัญญา กับผลสัมฤทธิ์ทางในการอ่าน เหตุผลทางคณิตศาสตร์ สังคมศึกษาและวิทยาศาสตร์ รวมทั้งได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านกับผลสัมฤทธิ์ในเหตุผลทางคณิตศาสตร์ สังคมศึกษาและวิทยาศาสตร์ กลุ่มประชากรเป็นนักเรียนเกรด 5 และ 6 จำนวน 670 คน โดยแบ่งนักเรียนเป็น 3 กลุ่ม ตามระดับความสามารถ คือ กลุ่มสูง กลุ่มปานกลาง และกลุ่มต่ำ เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ Standford Achievement Test, Intermediate Battery และ California Test of Mental Maturity คะแนนเฉลี่ยที่ได้จากคะแนนบรรทัดฐานแห่งชาติ (National Norms) ผลการศึกษาสรุปได้ว่า

1. กลุ่มต่ำ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนผลสัมฤทธิ์ในการอ่านกับวิชาสังคมศึกษาอยู่ในระดับสูง ส่วนค่าอื่น ๆ อยู่ในระดับต่ำ
2. กลุ่มปานกลาง มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนผลสัมฤทธิ์ในการอ่านกับวิชาวิทยาศาสตร์อยู่ในระดับต่ำ

3. กลุ่มอ่อน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนสติปัญญากับคะแนนการอ่านและคะแนนวิชาสังคมศึกษาอยู่ในระดับต่ำ

คลาร์ก (Clark. 1961: 205) ได้ศึกษาถึงความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างเพศ โดยการควบคุมในเรื่องอายุสมองและอายุจริง เพื่อที่จะเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเกรด 3 4 และ เกรด 8 ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างจากนักเรียนชั้นละ 150 คน พบว่า นักเรียนชายหญิงไม่แตกต่างกันในเรื่องเกณฑ์สติปัญญาและทักษะพื้นฐานในการอ่าน การทำเลขคณิต แต่ในเรื่องการใช้ภาษา และการสะกดตัวแล้วพบว่า นักเรียนหญิงมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนชาย

จากงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ ข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การเรียนการสอนด้วยหนังสืออ่านเพิ่มเติม ส่งผลให้นักเรียนมีทักษะการอ่าน และสร้างนิสัยรักการอ่านยิ่งขึ้น โดยที่หนังสืออ่านเพิ่มเติมนั้น ต้องประกอบด้วยเนื้อหาสาระ รูปเล่ม แบบฝึกปฏิบัติที่มีความเหมาะสมกับนักเรียนเป็นสำคัญ อีกทั้งเมื่อสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมแล้ว การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สอดคล้องกับจุดประสงค์ของการเรียน ครอบคลุมเนื้อหาสาระการเรียน จะช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

งานวิจัยเรื่องการพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง วังนารายณ์ราชนิเวศน์ สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2552 จะมีข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. กำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง
2. การเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปี
การศึกษา 2552 จำนวน 5 ห้องเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปี
การศึกษา 2552 ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จำนวน 50 คน ได้มาจากการ
สุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

การสร้างและเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. หนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง วังนารายณ์ราชนิเวศน์ ประกอบด้วยเนื้อหา 9 หน่วย
โดยใช้เวลาเรียนหน่วยละ 2 คาบ คือ

- หน่วยที่ 1 ได้แก่ ประวัติเมืองลพบุรี
- หน่วยที่ 2 ได้แก่ ถังเก็บน้ำประปา ดิกลี้อย่างแขกเมือง โรงช้างหลวง
- หน่วยที่ 3 ได้แก่ ดิกลี้อย่างสองท้องพระคลัง ดิกลี้อย่างเจ้าเหา
- หน่วยที่ 4 ได้แก่ พระที่นั่งจันทรพิศาล
- หน่วยที่ 5 ได้แก่ พระที่นั่งดุสิตสวรรค์ธัญญมหาปราสาท
- หน่วยที่ 6 ได้แก่ พระที่นั่งสุทไธสวรรย์
- หน่วยที่ 7 ได้แก่ หมู่พระที่นั่งใหญ่หรือหมู่พระที่นั่งพิมานมงกุฏ
- หน่วยที่ 8 ได้แก่ ทิมที่พักรักษาการณ์และหมู่ตึกพระประเทียบ
- หน่วยที่ 9 ได้แก่ งานแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์

2. แบบประเมินหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง วรรณายณ์ราชนิเวศน์
3. แบบฝึกหัดระหว่างเรียนด้วยหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง วรรณายณ์ราชนิเวศน์ ทั้ง 9 หน่วย เป็นปรนัยเลือกตอบ 4 ตัวเลือก
4. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง วรรณายณ์ราชนิเวศน์เป็นปรนัยเลือกตอบ 4 ตัวเลือก

ขั้นตอนในการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม

ผู้วิจัยได้สร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่องวรรณายณ์ราชนิเวศน์ ขึ้นเองโดยมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 และหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี พุทธศักราช 2548 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม ขั้นตอนการทำหนังสือสำหรับเด็ก พัฒนาการและความสนใจในการอ่านหนังสือเด็กรวมถึงการประเมินคุณค่าของหนังสืออ่านเพิ่มเติม
3. ศึกษาเกี่ยวกับวรรณายณ์ราชนิเวศน์ที่ได้มาจากการสำรวจและรวบรวมข้อมูล เพื่อที่จะนำมาใช้ในการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมวิชาภาษาไทย เรื่อง วรรณายณ์ราชนิเวศน์ โดยแบ่งเป็นหน่วยการเรียนรู้ดังนี้

- หน่วยที่ 1 ได้แก่ ประวัติเมืองลพบุรี
- หน่วยที่ 2 ได้แก่ ถังเก็บน้ำประปา ดิกลี้อย่างเมือง โรงช้างหลวง
- หน่วยที่ 3 ได้แก่ ดิกลีบสองท้องพระคลัง ดิกลี้อย่างเมือง
- หน่วยที่ 4 ได้แก่ พระที่นั่งจันทรพิศาล
- หน่วยที่ 5 ได้แก่ พระที่นั่งดุสิตสวรรค์ธัญญมหาปราสาท
- หน่วยที่ 6 ได้แก่ พระที่นั่งสุทธาสวรรย์
- หน่วยที่ 7 ได้แก่ หมู่พระที่นั่งใหญ่หรือหมู่พระที่นั่งพิมานมงกุฏ
- หน่วยที่ 8 ได้แก่ ทิมที่พักรักษาการณ์และหมู่ตึกพระประเทียบ
- หน่วยที่ 9 ได้แก่ งานแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์

4. สร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม โดยประยุกต์จากหลักเกณฑ์และวิธีการของฉวีวรรณ คูหาภินันท์ โดยมีองค์ประกอบดังนี้

4.1 ศึกษาแนวทางในการจัดทำหนังสือ ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการทำหนังสือจากหนังสือที่ดีสำหรับเด็ก เพื่อดูแนวทางจัดทำหนังสือ ทั้งโครงเรื่อง แก่นของเรื่อง วิธีเขียนภาษาที่ใช้ ลักษณะดีเด่นและจุดบกพร่องของหนังสือแต่ละเล่ม และศึกษาผลงานของนักเขียนหนังสือสำหรับเด็กที่มีชื่อเสียง

4.2 เขียนโครงเรื่องวังนารายณ์ เนื้อเรื่อง ตั้งชื่อเรื่อง กำหนดแก่นของเรื่อง ขอบเขตของเนื้อเรื่องในแต่ละหน่วยการเรียนรู้

4.3 การทำดัมมี่ ทำหนังสือจำลองสำหรับเด็กที่จะทำขึ้นมา นำรายละเอียดจากบทสคริปต์มาเขียน จัดวางรูปถ่ายที่ใช้ประกอบลงไปที่ดัมมี่ตั้งแต่ปกจนถึงหน้าสุดท้าย และเขียนคำบรรยายให้กับบทสคริปต์

4.4 การทำรูปเล่ม คือการทำหนังสือจริงขนาด A4 พิมพ์สี่สี จัดรูปแบบให้สวยงาม การเย็บเล่มจะเย็บจากตรงข้างหนังสือ

4.5 การตั้งชื่อเรื่อง ตั้งชื่อเรื่องให้น่าสนใจ ตรงกับเนื้อหา และทำให้เดาได้ว่าเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับอะไร

5. ปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ได้หนังสืออ่านเพิ่มเติมที่ถูกต้องเหมาะสม

การหาคุณภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง วังนารายณ์ราชนิเวศน์

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบประเมินคุณภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง วังนารายณ์ราชนิเวศน์ โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ดำเนินการสร้างแบบคุณภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง วังนารายณ์ราชนิเวศน์ สำหรับผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับวิธีการสร้างแบบประเมินเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1.2 พิจารณาหัวข้อปัญหาและจุดมุ่งหมาย เพื่อทราบว่าการข้อมูลอะไรบ้าง

1.3 สร้างแบบประเมินสำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาโดยใช้แบบประเมินที่มีลักษณะ

มาตราส่วน ประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ 5, 4, 3, 2, 1 โดยกำหนดความหมายของคะแนนไว้ ดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง มีคุณภาพระดับดีมาก

คะแนน 4 หมายถึง มีคุณภาพระดับดี

คะแนน 3 หมายถึง มีคุณภาพระดับปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง มีคุณภาพระดับต้องปรับปรุง

คะแนน 1 หมายถึง มีคุณภาพระดับใช้ไม่ได้

1.4 นำแบบประเมินที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบเพื่อปรับปรุงแก้ไข

1.5 นำแบบประเมินที่ปรับปรุงแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา จำนวน 3 ท่าน ประเมินคุณภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง วังนารายณ์ราชนิเวศน์

1.6 นำผลจากการประเมินมาพิจารณาค่าเฉลี่ย เพื่อใช้เป็นเกณฑ์การประเมินคุณภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง วังนารายณ์ราชนิเวศน์ โดยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 4.51 – 5.00 หมายถึง มีคุณภาพระดับดีมาก

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 – 4.50 หมายถึง มีคุณภาพระดับดี

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.51 – 3.50 หมายถึง มีคุณภาพระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.51 – 2.50 หมายถึง มีคุณภาพระดับต้องปรับปรุง

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 – 1.50 หมายถึง มีคุณภาพระดับใช้ไม่ได้

เกณฑ์ในการยอมรับว่าหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่สร้างขึ้นมีคุณภาพหรือไม่ ผู้วิจัยได้กำหนดให้มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป โดยผู้วิจัยได้ปรับปรุงจากแนวคิดของ ทรูญญา นาคหอม (2545: 52)

**แบบประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับหนังสืออ่านเพิ่มเติม
เรื่อง วัณหารายณ์ราชนิเวศน์**

ความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง วัณหารายณ์ราชนิเวศน์	ระดับคะแนน ความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
1. ลักษณะรูปเล่มและการพิมพ์					
1.1 ขนาดและความหนาของหนังสือเหมาะสมในการจับถือได้อย่างสะดวกสำหรับเด็กในวัยนี้					
1.2 ลักษณะของปกหนังสือน่าสนใจชวนให้อยากอ่าน					
1.3 ตัวอักษรที่พิมพ์สวยงาม อ่านง่าย และชัดเจน					
1.4 การพิมพ์ตัวสะกดการันต์ถูกต้องตามหลักภาษาไทย					
2. ภาพประกอบ					
2.1 ลักษณะของภาพส่วนใหญ่สวยงามและชัดเจน					
2.2 ภาพประกอบช่วยขยายข้อความและส่งเสริมให้เข้าใจเนื้อเรื่อง					
2.3 ภาพประกอบดึงดูดให้อยากอ่านเนื้อเรื่อง					
3. เนื้อเรื่อง					
3.1 เนื้อเรื่องเหมาะกับระดับชั้นเรียนของเด็ก					
3.2 ความยาวของเนื้อเรื่องแต่ละหน่วยเหมาะสมกับวัยและความสนใจของเด็กในระดับนี้					
3.3 เนื้อเรื่องแปลกออกไปจากหนังสือเล่มอื่น ๆ ที่นักเรียนมีอยู่					
3.4 เนื้อเรื่องมีสารประโยชน์เหมาะที่จะใช้เป็นหนังสืออ่านเพิ่มเติมสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2					
3.5 ผู้อ่านรับความเพลิดเพลินจากการอ่าน					
3.6 ผู้อ่านสามารถสรุปเรื่องราวหรือใจความสำคัญของเรื่องแต่ละหน่วยได้					
3.7 กิจกรรมแบบฝึกหัดช่วยพัฒนาทักษะด้านภาษาไทยได้					

ความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง วังนารายณ์ราชนิเวศน์	ระดับคะแนน ความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
4. การใช้ภาษา					
4.1 ความยากง่ายของภาษาเหมาะสมกับระดับชั้นเรียน					
4.2 การใช้คำศัพท์ต่าง ๆ เหมาะสม					
4.3 การใช้ภาษาสื่อความหมายได้ชัดเจน					
4.4 คำที่เลือกใช้มีความสละสลวยและไพเราะ					
5. คุณค่าและประโยชน์ที่จะได้รับ					
5.1 ช่วยให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีหนังสืออ่านเพิ่มเติมประเภทร้อยแก้ว					
5.2 ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกทักษะทางภาษาไทยและมีทักษะในการอ่านบทร้อยแก้ว					
5.3 ช่วยปลูกฝังให้เห็นคุณค่าของวังนารายณ์ราชนิเวศน์ อันเป็นสมบัติล้ำค่าของจังหวัดลพบุรี					
5.4 ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนอยากรู้อยากเห็น เป็นการนำไปสู่นิสัยใฝ่ค้นคว้าและรักการอ่าน					
5.5 ช่วยให้เกิดความสนุกสนาน เพลิดเพลินใจ					
5.6 เป็นแนวทางหรือตัวอย่างในการจัดทำหนังสืออ่านเพิ่มเติมสำหรับนักเรียน ครูและผู้สนใจได้					

นำผลการประเมินมาพิจารณาค่าเฉลี่ยเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการยอมรับคุณภาพ

2. ดำเนินการวิจัยเพื่อหาประสิทธิภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง วังนารายณ์ราชนิเวศน์ โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

2.1 การทดลองใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง วังนารายณ์ราชนิเวศน์ โดยดำเนินการทดลอง ดังนี้

2.1.1 ขั้นตอนทดลองรายบุคคล ผู้วิจัยได้นำหนังสือที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 3 คน ที่ได้จากการสุ่มอย่างง่ายจากนักเรียนที่มีผลการเรียนอยู่ในระดับเก่ง ปานกลาง อ่อนอย่างละ 1 คน โดยชี้แจงวัตถุประสงค์และวิธีการอ่านหนังสือ ผู้วิจัยสังเกต

พฤติกรรมกรรมการอ่านและการซักถามความเข้าใจเนื้อเรื่องโดยให้นักเรียนตอบคำถามจากเนื้อหา ผู้วิจัยจัดบันทึกข้อมูลเก็บไว้ แล้วนำข้อบกพร่องไปปรับปรุงแก้ไข

2.1.2 ขั้นตอนทดลองกลุ่มเล็ก นำหนังสือที่ผ่านการทดลองครั้งที่ 1 ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 15 คน ที่ได้จากการสุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนอยู่ในระดับเก่ง ปานกลาง อ่อน อย่างละ 5 คนโดยเริ่มจากการทำแบบทดสอบก่อนเรียน ทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนและทำแบบทดสอบหลังเรียน ใช้ขั้นตอนและวิธีการเหมือนกับการทดลองครั้งที่ 1 ผู้วิจัยจัดบันทึกข้อมูลไว้

2.2.3 ขั้นตอนทดลองภาคสนาม นำหนังสือที่ผ่านการทดลองครั้งที่ 2 ไปปรับปรุงอีกครั้งแล้วนำไปสอนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นนำผลที่ได้มาหาประสิทธิภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติมตามเกณฑ์ 80/80

80 ตัวแรก หมายถึง ค่าเฉลี่ยของคะแนนที่นักเรียนทั้งหมดทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนถูก คิดเป็นร้อยละ 80

80 ตัวหลัง หมายถึง ค่าเฉลี่ยของคะแนนที่นักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังเรียนถูก คิดเป็นร้อยละ 80

เมื่อพิจารณาข้อมูล 80 ตัวแรก และ 80 ตัวหลัง ถ้าได้เกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ถือว่าเป็นหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่มีประสิทธิภาพ แต่ถ้าไม่ถึงเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ถือว่าเป็นหนังสือที่ไม่มีประสิทธิภาพต้องปรับปรุงแก้ไขต่อไป

การสร้างและหาคุณภาพของแบบฝึกหัดระหว่างเรียนด้วยหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง วัณหารายณ์ราชนิเวศน์

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบฝึกหัดระหว่างเรียนด้วยหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง วัณหารายณ์ราชนิเวศน์ โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาวิธีการสร้างแบบฝึกหัดระหว่างเรียนด้วยหนังสืออ่านเพิ่มเติม จากหนังสือหลักการวัดและประเมินผลการศึกษาของพิชิต ฤทธิ์จัญญ
2. วิเคราะห์เนื้อหาจากเนื้อหาในแต่ละหน่วยของหนังสืออ่านเพิ่มเติม
3. สร้างแบบฝึกหัดจากเนื้อหาในหนังสืออ่านเพิ่มเติมเป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก
4. นำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนที่สร้างเสร็จแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านสาระวิชาภาษาไทย ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม โดยใช้แบบประเมินที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยกำหนดความหมายของคะแนน ดังนี้

คะแนน	5	หมายถึง	มีคุณภาพระดับดีมาก
คะแนน	4	หมายถึง	มีคุณภาพระดับดี
คะแนน	3	หมายถึง	มีคุณภาพระดับปานกลาง
คะแนน	2	หมายถึง	มีคุณภาพระดับต้องปรับปรุง
คะแนน	1	หมายถึง	มีคุณภาพระดับใช้ไม่ได้

โดยเกณฑ์การประเมิน มีดังนี้

แบบประเมินฝึกหัดระหว่างเรียนด้วยหนังสืออ่านเพิ่มเติม

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		1	2	3	4	5
1	ความสอดคล้องของเนื้อหากับจุดประสงค์					
2	ความถูกต้องของเนื้อหา					
3	ความชัดเจนของการอธิบายเนื้อหา					
4	เนื้อหามีความต่อเนื่องกัน					
5	ภาษาที่ใช้เหมาะสมกับผู้เรียน					
6	ความยากง่ายเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน					
7	ความเหมาะสมของระยะเวลาที่ใช้					
8	ความเหมาะสมของจำนวนข้อคำถามในแต่ละหน่วย					
9	ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์					
10	ส่งเสริมการคิดแก้ปัญหาและการนำไปใช้					
	รวม					

5. นำผลการประเมินมาพิจารณาค่าเฉลี่ยค่าความสอดคล้อง (IOC) เพื่อใช้เป็นเกณฑ์การประเมินคุณภาพของแบบฝึกหัดระหว่างเรียนด้วยหนังสืออ่านเพิ่มเติม โดยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 4.51 - 5.00 หมายถึง คุณภาพดีมาก

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 - 4.50 หมายถึง คุณภาพดี

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.51 - 3.50 หมายถึง คุณภาพปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.51 - 2.50 หมายถึง ต้องปรับปรุงคุณภาพ

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 - 1.50 หมายถึง ไม่มีคุณภาพ

เกณฑ์ในการยอมรับว่าหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่สร้างขึ้นมีคุณภาพหรือไม่ ผู้วิจัยได้ปรับปรุงเกณฑ์แนวคิดของ ทรูญญา นาคหอม (2545: 52) โดยกำหนดให้มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป

การสร้างและหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยหนังสืออ่านเพิ่มเติม

การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยหนังสืออ่านเพิ่มเติมจากหนังสือหลักการวัดและประเมินผลการศึกษาของ พิชิต ฤทธิ์จรูญ
2. วิเคราะห์เนื้อหาในแต่ละหน่วยของหนังสืออ่านเพิ่มเติม
3. สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์เป็นข้อสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก (Multiple Choice) จำนวน 60 ข้อ มีคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว เกณฑ์การให้คะแนนข้อที่ตอบถูกให้ 1 คะแนน ข้อที่ตอบผิดให้ 0 คะแนน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ เป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเรื่อง วังนารายณ์นิเวศน์ แบบปรนัย 4 ตัวเลือกก่อนและหลังเรียนด้วยหนังสืออ่านเพิ่มเติม
4. นำแบบทดสอบที่สร้างเสร็จแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลวิชาภาษาไทย 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้องที่มีระดับการประเมิน 3 ระดับ คือ
 - +1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบทดสอบมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
 - 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าแบบทดสอบมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
 - 1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบทดสอบไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
 จากนั้นนำผลการพิจารณาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ไปหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยค่าดัชนีความสอดคล้องควรมีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 จึงจะถือว่าข้อคำถามนั้น เป็นตัวแทนของลักษณะกลุ่มพฤติกรรมที่วัด
5. นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try – out) กับนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน
6. นำแบบทดสอบที่นักเรียนทำแล้วมาตรวจให้คะแนน ข้อที่ตอบถูกให้ 1 คะแนน ข้อที่ตอบผิดหรือไม่ได้ตอบให้ 0 คะแนน นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (R) ของข้อสอบเป็นรายข้อโดยใช้โปรแกรม SPSS คัดเลือกข้อสอบที่มีความยากง่ายระหว่าง 0.20 – 0.80 และได้จำนวน 30 ข้อ ค่าอำนาจจำแนก 0.20 ขึ้นไป ส่วนข้อที่ไม่ถึงเกณฑ์ให้ตัดออก เลือกข้อสอบที่ใช้ได้และต้องปรับปรุง
7. นำแบบทดสอบมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) จากสูตร KR-20 (Kuder Richardson – 20)
8. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่ได้ มาใช้เป็นแบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experiment Research) ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการทดลองตามแบบแผนการทดลองชนิด Randomized One Group Pretest – Posttest Design (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2530: 60-61) ดังตาราง

ตาราง 1 แบบแผนการทดลอง

กลุ่ม	ก่อนเรียน	ทดลอง	หลังเรียน
E	T1	X	T2

เมื่อ	E	แทน	กลุ่มตัวอย่าง
	T ₁	แทน	การสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ก่อนเรียน
	X	แทน	การอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมวิชาภาษาไทย เรื่องวังนารายณ์ราชนิเวศน์
	T ₂	แทน	การสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้หลังเรียน

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สถิติเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 หาค่าเฉลี่ยของคะแนนทดสอบหลังเรียนของกลุ่มทดลอง โดยใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนน
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

1.2 หาค่าความแปรปรวนของคะแนน โดยใช้สูตร

$$S^2 = \frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}$$

เมื่อ	S^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนน
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	$\sum x^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	N	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 หาค่าความยากง่ายของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในบทเรียน แบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ (ล้วน สายยศ; และอังคณา สายยศ. 2543: 196) โดยใช้สูตร

$$P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ	P	แทน	ค่าความยากง่ายของคำถามแต่ละข้อ
	R	แทน	จำนวนนักเรียนที่ทำข้อนั้นถูก
	N	แทน	จำนวนนักเรียนที่ทำข้อนั้นถูกต้องทั้งหมด

2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในบทเรียน แบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ คำนวณจากสูตร KR-20 ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน

$$R_{tt} = \frac{N}{N-1} \left[\frac{1 - \sum pq}{st^2} \right]$$

เมื่อ	R_{tt}	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
	n	แทน	จำนวนข้อ
	p	แทน	สัดส่วนผู้ตอบถูกต้องผู้เข้าสอบทั้งหมด
	q	แทน	สัดส่วนผู้ตอบผิดต่อผู้เข้าสอบทั้งหมด
	s_t^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งหมด

2.3 หาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ของแบบวัดความเข้าใจในบทเรียน โดยใช้สูตรการหาดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

2.4 การหาค่าเชื่อมั่นของการจัดอันดับ โดยใช้สูตรสหสัมพันธ์ของเคนดัลที่เรียกว่า สัมประสิทธิ์คอนคอร์ดแดนซ์

$$W = \frac{12s}{K^2(n^2 - n)}$$

เมื่อ	W	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของการจัดอันดับ
	S	แทน	ผลรวมทั้งหมดของอันดับคะแนนของข้อสอบแต่ละข้อที่ เบี่ยงออกจากคะแนนอันดับเฉลี่ย
	K	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ
	n	แทน	จำนวนข้อคำถาม

2.5 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง วัจนารายณ์ ราชนิเวศน์ โดยใช้สูตร

$$B = \frac{Ru - Re}{\frac{N}{2}}$$

เมื่อ	B	แทน	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ
	Ru	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มเก่งที่ทำแบบทดสอบถูก
	Re	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มอ่อนที่ทำแบบทดสอบถูก
	N	แทน	จำนวนนักเรียนที่ทำแบบทดสอบทั้งหมด

3. การหาประสิทธิภาพของหนังสือตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 โดยใช้สูตร E_1/E_2 เพื่อทดสอบสมมติฐาน โดยใช้คำร้อยละ (เสาวนีย์ สิกขาบัณฑิต. 2528: 294–295)

80 ตัวแรก หมายถึง ค่าเฉลี่ยของคะแนนที่นักเรียนทั้งหมดทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียน ถูก คิดเป็นร้อยละ 80

80 ตัวหลัง หมายถึง ค่าเฉลี่ยของคะแนนที่นักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังเรียน ถูก คิดเป็นร้อยละ 80

$$\text{สูตรที่ 1} \quad E_1 = \left[\frac{\sum x}{\frac{N}{A}} \right] \times 100$$

เมื่อ	E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการที่จัดไว้หนังสืออ่านเพิ่มเติม คิดเป็นร้อยละ จากการทำแบบฝึกหัดและหรือประกอบ กิจกรรมระหว่างเรียน
	$\sum x$	แทน	คะแนนรวมจากการทำแบบฝึกหัดและหรือประกอบกิจกรรม หลังเรียน
	A	แทน	คะแนนเต็มของแบบฝึกหัดหรือกิจกรรมการเรียนรู้
	N	แทน	จำนวนผู้เรียน

$$\text{สูตรที่ 2} \quad E2 = \left[\frac{\sum F}{\frac{N}{B}} \right] \times 100$$

เมื่อ E_2 แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (พฤติกรรมที่เปลี่ยนในตัวผู้เรียน หลังจากการเรียนรู้ด้วยหนังสืออ่านเพิ่มเติม) คิดเป็นร้อยละจากการทำแบบทดสอบหลังเรียนและหรือประกอบกิจกรรมหลังเรียน

$\sum F$ แทน คะแนนรวมจากการทำแบบทดสอบหลังเรียนหรือกิจกรรมหลังเรียน

B แทน คะแนนเต็มของการสอบหลังเรียนและหรือกิจกรรมหลังเรียน

N แทน จำนวนผู้เรียน

4. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

เปรียบเทียบความสามารถความเข้าใจในบทเรียน ก่อนและหลังการเรียนรู้ในกลุ่มเดียวกันโดยใช้ t - test แบบ Dependent Samples โดยใช้สูตร

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{N - 1}}}$$

$$df = N - 1$$

เมื่อ t แทน ค่าที่ใช้ในการพิจารณาของการแจกแจงแบบที่

D แทน ความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่

N แทน จำนวนคู่

$\sum D$ แทน ผลรวมของความแตกต่างจากการเปรียบเทียบกันเป็นรายบุคคลระหว่างคะแนนที่ได้รับจากการทดสอบก่อนเรียน

$\sum D^2$ แทน ผลรวมกำลังสองของความแตกต่างจากการเปรียบเทียบกันเป็นรายบุคคลระหว่างคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียนกับทดสอบหลังเรียน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการนำเสนอและการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์ และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n	แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
E ₁	แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการที่จัดไว้ในหนังสืออ่านเพิ่มเติม คิดเป็นร้อยละจากการทำแบบทดสอบระหว่างเรียน
E ₂	แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (พฤติกรรมที่เปลี่ยนในตัวผู้เรียนหลังการเรียน) คิดเป็นร้อยละจากการทำแบบทดสอบหลังเรียน
$\bar{X}$	แทน คะแนนเฉลี่ย
K	แทน คะแนนเต็ม
S.D.	แทน คะแนนความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน ค่าสถิติทดสอบ ที
p	แทน ค่าระดับนัยสำคัญของการทดสอบ

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ผลการพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติมสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง วรรณคดีราชนิเวศน์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จังหวัดลพบุรี มีลำดับการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ผลการหาประสิทธิภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติมสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง วรรณคดีราชนิเวศน์ที่สร้างขึ้นตามเกณฑ์ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังการเรียนด้วยหนังสืออ่านเพิ่มเติมสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง วรรณคดีราชนิเวศน์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การหาประสิทธิภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติมสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง วรรณคดีราชนิเวศน์ที่สร้างขึ้นตามเกณฑ์

เมื่อผลการวิจัยสิ้นสุดลงผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ เพื่อหาประสิทธิภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติม (E₁/E₂) ได้ผลดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 ผลการหาประสิทธิภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติมสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง วรรณคดีราชนิเวศน์ ตามเกณฑ์ 80/80

แบบฝึกหัดระหว่างเรียน			แบบทดสอบหลังเรียน			ประสิทธิภาพ
คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย	E_1	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย	E_2	E_1 / E_2
45	37.28	82.84	30	16.66	83	82.84 / 83

จากตาราง 2 พบว่าประสิทธิภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติมสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง วรรณคดีราชนิเวศน์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังการเรียนรู้ด้วยหนังสืออ่านเพิ่มเติมสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง วรรณคดีราชนิเวศน์ ปรากฏผลดังตาราง 3

ตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังการเรียนรู้ด้วยหนังสืออ่านเพิ่มเติมสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง วรรณคดีราชนิเวศน์

ผลการทดสอบ	n	K	$\bar{X}$	S.D.	t	P
ก่อนการทดลอง	50	30	12.08	2.53	40.352	.00
หลังการทดลอง	50	30	25.90	0.93		

* $p > .01$

จากตาราง 3 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากหนังสืออ่านเพิ่มเติมสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง วรรณคดีราชนิเวศน์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติมสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง วรรณคดีราชนิเวศน์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี มีรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติมสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง วรรณคดีราชนิเวศน์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
2. เพื่อศึกษาหาประสิทธิภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง วรรณคดีราชนิเวศน์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนเรียน และหลังเรียนด้วยหนังสืออ่านเพิ่มเติมสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง วรรณคดีราชนิเวศน์

สมมติฐานในการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง วรรณคดีราชนิเวศน์ หลังการเรียนสูงกว่าก่อนการเรียน

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 2 ห้องเรียน จำนวน 100 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จำนวน 50 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) จำนวน 1 ห้องเรียน ใช้เวลาในการทดลอง 18 คาบๆ ละ 50 นาที

ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการทดลองใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมวิชาภาษาไทย เรื่อง วรรณคดีราชนิเวศน์ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 โดยใช้เวลาในการทดลอง 18 คาบ สัปดาห์ละ 2 คาบ ๆ ละ 50 นาที

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง

เนื้อหาในหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง วังนารายณ์ราชนิเวศน์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 9 หน่วย คือ

หน่วยที่ 1	ได้แก่	ประวัติเมืองลพบุรี
หน่วยที่ 2	ได้แก่	ถึงเก็บน้ำประปา ดึกเลี้ยงแขกเมือง โรงช้างหลวง
หน่วยที่ 3	ได้แก่	ดึกสับสองห้องพระคลัง ดึกพระเจ้าเหา
หน่วยที่ 4	ได้แก่	พระที่นั่งจันทร์พิศาล
หน่วยที่ 5	ได้แก่	พระที่นั่งดุสิตสวรรค์ธัญญมหาปราสาท
หน่วยที่ 6	ได้แก่	พระที่นั่งสุทธาสวรรย์
หน่วยที่ 7	ได้แก่	หมู่พระที่นั่งใหญ่หรือหมู่พระที่นั่งพิมานมงกุฏ
หน่วยที่ 8	ได้แก่	ทีมที่พักรักษาการณ์และหมู่ตึกพระประเทียบ
หน่วยที่ 9	ได้แก่	งานแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้การวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วย

- 2.1 หนังสืออ่านเพิ่มเติมสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง วังนารายณ์ราชนิเวศน์
- 2.2 แบบประเมินหนังสืออ่านเพิ่มเติมสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง วังนารายณ์ราชนิเวศน์ โดยผู้เชี่ยวชาญ
- 2.3 แบบทดสอบระหว่างเรียนด้วยหนังสืออ่านเพิ่มเติมทั้ง 9 หน่วย
- 2.4 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง วังนารายณ์ราชนิเวศน์

วิธีการดำเนินการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 50 คน ใช้ระยะเวลาในการทดลอง 18 คาบ สัปดาห์ละ 2 คาบ คาบละ 50 นาที โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสืออ่านเพิ่มเติมไปทดลองใช้กับนักเรียนเพื่อหาประสิทธิภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติมตามเกณฑ์ 80/80

การทดลองครั้งที่ 1 ขั้นทดลองรายบุคคล

ผู้วิจัยได้นำหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่สร้างขึ้นไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จำนวน 3 คน เพื่อหาข้อบกพร่องของหนังสืออ่านเพิ่มเติมในด้านต่าง ๆ โดยการบันทึกและสังเกตพฤติกรรมในขณะทดลอง สัมภาษณ์ถึงปัญหาในการเรียน ซึ่งผู้วิจัยพบว่ามีปัญหาและสิ่งที่ต้องปรับปรุงแก้ไข ดังนี้

1) เนื้อหาของหนังสืออ่านเพิ่มเติมในบางหน่วยมีปริมาณน้อย พบคำที่พิมพ์ผิดบ้าง ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขให้ครบถ้วนสมบูรณ์และเหมาะสมแล้ว

2) ภาพในหนังสืออ่านเพิ่มเติมบางภาพยังไม่ชัดเจน การจัดวางรูปภาพยังไม่เหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อหาในบางหน่วย ซึ่งผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว

การทดลองครั้งที่ 2 ขั้นทดลองกลุ่มเล็ก

ผู้วิจัยได้นำหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จำนวน 15 คน โดยเริ่มจากการทำแบบทดสอบก่อนเรียน ทำแบบทดสอบระหว่างเรียนและทำแบบทดสอบหลังเรียน ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลที่เป็นข้อบกพร่องและปัญหาต่าง ๆ ขณะทดลอง การสังเกตขณะเรียนและการสัมภาษณ์นักเรียน ปัญหาที่พบและต้องปรับปรุงมีดังนี้

1) แบบทดสอบบางหน่วยคำถามยาวมากเกินไป เป็นการให้คำอธิบายแบบอัดแน่นมากกว่าแบบตัวเลือกปรนัย ผู้วิจัยได้ปรับปรุงให้คำถามกระชับมากกว่าเดิมเรียบร้อยแล้ว

2) แบบทดสอบมีลักษณะแบบความรู้ความจำเป็นส่วนใหญ่ จึงต้องปรับปรุงให้ข้อสอบมีลักษณะที่หลากหลายมากขึ้น ผู้วิจัยได้นำข้อบกพร่องนี้ไปปรับปรุงแก้ไขแล้ว

การทดลองภาคสนาม

ผู้วิจัยนำหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จำนวน 50 คน โดยดำเนินการทดลองดังนี้

1) ชี้แจงทำความเข้าใจกับนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนด้วยหนังสืออ่านเพิ่มเติมสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง วัณนารายณ์ราชนิเวศน์

2) ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง วัณนารายณ์ราชนิเวศน์

3) ให้นักเรียนเรียนด้วยหนังสืออ่านเพิ่มเติม 1 ชุด ต่อนักเรียน 1 คน ซึ่งมีเนื้อหาทั้งหมด 9 หน่วย

4) หลังจากการเรียนด้วยหนังสืออ่านเพิ่มเติมในแต่ละหน่วยแล้วให้นักเรียนทำแบบทดสอบระหว่างเรียน หน่วยละ 5 ข้อ รวมทั้ง 45 ข้อ จากนั้นผู้วิจัยนำผลการทำแบบทดสอบระหว่างมาหาค่าเฉลี่ยเพื่อหาประสิทธิภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติม (E_1)

5) เมื่อนักเรียนเรียนด้วยหนังสืออ่านเพิ่มเติมครบทั้ง 9 หน่วยแล้ว ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน เพื่อหาประสิทธิภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติม (E_2)

6) ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง วัณนารายณ์ราชนิเวศน์

7) ตรวจให้คะแนนแล้วนำผลการตรวจมาวิเคราะห์โดยใช้การทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐานของแบบทดสอบ คือ ค่าคะแนนเฉลี่ย
2. หาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดความสามารถทางการเรียน
3. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
4. วิเคราะห์ประสิทธิภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติมโดยหาค่าเฉลี่ยและค่าร้อยละ

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้พบว่า

1. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สร้างขึ้นทั้งหมด จำนวน 40 ข้อ ให้นักเรียนทำแบบทดสอบแล้วนำมาหาค่าเฉลี่ยเพื่อให้ได้ข้อที่มีค่าความเชื่อมั่น จำนวน 30 ข้อ ได้ค่าความยากง่าย (p) เท่ากับ $0.36 - 0.76$ ได้ค่าอำนาจจำแนก (r) เท่ากับ $0.20 - 0.49$ และ มีค่าความเชื่อมั่นที่ 0.83 ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหนังสืออ่านเพิ่มเติมสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง วังนารายณ์ราชนิเวศน์
2. การพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติมสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง วังนารายณ์ราชนิเวศน์ ที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้นโดยการประเมินผลระหว่างเรียน และหลังเรียนแสดงให้เห็นว่า หนังสืออ่านเพิ่มเติมสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง วังนารายณ์ราชนิเวศน์ มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ คือ $82.84/83$
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง วังนารายณ์ราชนิเวศน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภายหลังได้รับการเรียนด้วยหนังสืออ่านเพิ่มเติมสูงกว่าก่อนการเรียนมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.01$

อภิปรายผล

จากการศึกษาผลของการเรียนด้วยหนังสืออ่านเพิ่มเติมสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง วังนารายณ์ราชนิเวศน์ มีผลการวิจัย ดังนี้

1. การพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติมสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง วังนารายณ์ราชนิเวศน์ จากการวิจัยข้างต้นแสดงว่าหนังสืออ่านเพิ่มเติมสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง วังนารายณ์ราชนิเวศน์ มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ คือ $82.84/83$ ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นผลเนื่องจากเนื้อหาของหนังสืออ่านเพิ่มเติมสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง วังนารายณ์ราชนิเวศน์ ส่งเสริมให้นักเรียนได้รู้จักการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยอ่านสรุปความ เนื้อหาเป็นเรื่องใกล้ตัวนักเรียน ทั้งเรื่องของ ประวัติเมืองลพบุรี ตึกเลี้ยงรับรอง โรงช้างหลวง ตึกสิบสองทองพระคลัง พระที่นั่ง

จันทรพิศาล หมู่พระที่นั่งพิมานมงกุฎ หมู่ตึกพระประเทียบ งานแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์ ล้วนแสดงให้เห็นประวัติความเป็นมา ความยิ่งใหญ่ งดงามของโบราณสถานดังกล่าว ซึ่งส่งผล ปลุกฝังให้นักเรียนเห็นคุณค่าของวังนารายณ์ราชานิเวศน์อันเป็นสมบัติล้ำค่าของจังหวัดลพบุรี นอกจากนี้เนื้อหายังแสดงถึงวัฒนธรรม ประเพณีหลากหลายที่ชาวลพบุรีประเพณีปฏิบัติสืบต่อกันมา อีกทั้งนักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการเป็นมรดกคุณุศลน้อยของโรงเรียนด้วย

เมื่อพิจารณาภาพรวมของหนังสืออ่านเพิ่มเติมสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง วังนารายณ์ราชานิเวศน์ จะเห็นได้ว่ามีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ประเมินที่กำหนดไว้ ทั้งนี้เนื่องจากหนังสืออ่านเพิ่มเติมสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง วังนารายณ์ราชานิเวศน์เนื้อหา มีสาระประโยชน์ น่าสนใจ สำนวนภาษาเข้าใจง่าย ปก - ภาพประกอบสะท้อนเนื้อเรื่อง ทำให้นักเรียนสนใจอ่าน รูปภาพมีสีสันสวยงาม มีตัวการ์ตูนประกอบ ทำให้นักเรียนสรุปเรื่องและใจความสำคัญของเรื่องในแต่ละหน่วยได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทนา ชัดคำ (2551: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมนิทานพื้นบ้านแม่สอด ชุดนิทานประจำถิ่นสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยปรากฏว่า ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาหนังสือมีความเห็นโดยภาพรวมอยู่ในเกณฑ์เหมาะสมมาก ส่วนด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับอยู่ในระดับมากที่สุด และหนังสืออ่านเพิ่มเติมนิทานพื้นบ้านแม่สอด ชุดนิทานประจำถิ่นมีประสิทธิภาพ 81.75 /81.14 อีกทั้งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมนิทานพื้นบ้านแม่สอด ชุดนิทานประจำถิ่น มีการพัฒนาการขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อหนังสืออ่านเพิ่มเติมนิทานพื้นบ้านแม่สอด ชุดนิทานประจำถิ่นโดยภาพรวม ที่ระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของบุญทริก โชติประเดิม (2550: บทคัดย่อ) เรื่องการสร้างและพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง การจำแนกคำในภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านนาบอน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งผลการศึกษาค้นคว้าปรากฏว่า หนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง การจำแนกคำในภาษาไทย มีประสิทธิภาพ 83.70/82.42 มีค่าดัชนีประสิทธิผลของหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง การจำแนกคำในภาษาไทย มีค่าดัชนีประสิทธิผล เท่ากับ 0.7339 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วยหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง การจำแนกคำในภาษาไทย สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ด้วยหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง การจำแนกคำในภาษาไทย อยู่ในระดับมากที่สุด

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง วังนารายณ์ราชานิเวศน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภายหลังได้รับการเรียนด้วยหนังสืออ่านเพิ่มเติมสูงกว่าก่อนการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานของการวิจัย

ทั้งนี้ เป็นผลจากหนังสืออ่านเพิ่มเติมสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง วังนารายณ์ราชานิเวศน์ ได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบตามขั้นตอนที่ถูกต้อง โดยคำนึงถึงความสนใจในการอ่าน หนังสือของนักเรียนเป็นสำคัญ ผ่านการทดลองหาคุณภาพและการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ในด้านความถูกต้องของเนื้อหา ความยากง่ายเหมาะสมกับระดับของนักเรียน ความเหมาะสมกับระยะเวลาที่ใช้ ซึ่งผลการประเมินอยู่ในระดับดีมาก ดังนั้นเมื่อนักเรียนได้อ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติม

ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและฝึกกิจกรรมอ่านสรุปความที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์และการนำไปใช้ จึงส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์หลังการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับกิตติสุภา เจริญพร (2544: บทคัดย่อ) หนังสืออ่านเพิ่มเติมที่ผ่านการประเมินคุณภาพและอยู่ในเกณฑ์ดีมาก จะช่วยให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น นอกจากนี้หนังสืออ่านเพิ่มเติมกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง วรรณารายณ์ราชนิเวศน์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นยังเป็นหนังสือที่ช่วยขยายความรู้ตามข้อเท็จจริงของโบราณสถานที่ยปรากฏ ผู้วิจัยรวบรวม เรียบเรียงได้เหมาะสมเป็นไปตามเกณฑ์การสร้างหนังสือสำหรับเด็ก เมื่อนักเรียนได้อ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมจึงมีผลสัมฤทธิ์หลังการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสาวิตรี สันสินธิเทศ (2551: บทคัดย่อ) ที่ได้พัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติม สาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง ตำนานเมืองลพบุรี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวินิตศึกษา ในพระราชูปถัมภ์ และพบว่าคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมสูงกว่าก่อนการอ่าน ด้วยเหตุผลดังกล่าวทำให้นักเรียนที่ได้อ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่องวรรณารายณ์ราชนิเวศน์มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

ควรจัดเนื้อหาในแต่ละหน่วยให้มีความยากง่าย และสัมพันธ์กับเนื้อหาสาระที่ 5 วรรณคดี วรรณกรรมตามแต่ละสถานศึกษากำหนด

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติม เป็นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ประกอบการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการดู การฟัง และการเขียน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมศิลปกร. (ม.ป.พ.). การสร้างเมืองลพบุรีให้เป็นราชธานีชั้นใน ในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าจอมอยู่หัว. กรุงเทพฯ: กรุงเทพมหานคร.
- กิตติยา กิตติมงคล. (2551). การพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติมวิชาภาษาไทย เรื่องประเพณีไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนานาชาติฮาร์โรว์ กรุงเทพมหานคร. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เกษม วัฒนชัย. (2545). การปฏิรูปการศึกษาไทย. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2545.
- เกตุแก้ว ลาวัณวุฒิ. (2534). การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และความสนใจในการเรียนกลุ่ม สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนข่าวและเหตุการณ์ด้วยวิธีสอนปกติกับวิธีสอนที่มีการเสริมแรงบวกโดยการวางเงื่อนไขเป็นกลุ่ม. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. (การประถมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถ่ายเอกสาร.
- ขวัญจิต สังข์ทอง. (2542). หนังสืออ่านเพิ่มเติมวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่องสมุนไพรรักษาโรคสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.
- จินตนา ไบกาซุ่ย. (ม.ป.พ.). การเขียนสื่อการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ: ชมรมเด็ก.
- (2534). แนวทางการจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- (2542). เทคนิคการเขียนหนังสือสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ.
- จารุณี ยอดกัณฑ์. (2540). การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมวิชาจริยศึกษาเรื่อง ความซื่อสัตย์สุจริต สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กรุงเทพมหานคร. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- จำนง พรายแย้ม. (2531). เทคนิคการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ฉวีลักษณ์ บุญกาญจน์. (2542). แบบเรียนการอ่านและพิจารณาหนังสือ. กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์.
- ฉันทนา การสะอาด. (2547). การสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยสุโขทัย. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. (ภาษาไทย). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.

- ชวนชัย เชื้อสุชน. (2552). ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดชลบุรี. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชวาล แพรัตนกุล. (2520). เทคนิคการวัดผล. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- ชนัญดา ฤทธิ์แดง. (2542). การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่องประเพณีท้องถิ่นสมุทรปราการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (การประถมศึกษา). ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.
- ชุลีพร ฤทธิ์เดช. (2547). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ชนิดของคำในภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิด (Mind Mapping). วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การสอนภาษาไทย). นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร
- ณรงค์ ปานทอง. (2526). การสร้างหนังสือสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ: กรมการฝึกหัดครู.
- ถวัลย์ มาศจรัส. (2538). เทคนิคและตัวอย่างการเขียนหนังสือส่งเสริมการอ่านและหนังสืออ่านเพิ่มเติม. กรุงเทพฯ: มิติใหม่.
- (2539). การเขียนหนังสือส่งเสริมการอ่านและหนังสืออ่านเพิ่มเติม. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- ทัศนีย์ โชติพิณพิงค์. (2534). การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในการเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการสอนโดยใช้สื่อแบบเรียนเล่มเล็ก เชิงวรรณกรรมกับการสอนโดยใช้สื่อใบงาน. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (การประถมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ธัญญา นาคหอม. (2545). การพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองวิชาภาษาไทย เรื่อง การเขียนสะกดคำให้ถูกต้อง. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นพนภา อ็อกตัง. (2547). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องคำและหน้าที่ของคำในภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือกัน เทคนิค STAD กับการสอนปกติ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาไทย). นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.
- นภดล จันทรเพ็ญ. (2532, มีนาคม-เมษายน). หนังสือคือประตูสู่โลกกว้าง. คุรุปริทัศน์. 14.
- นภาลย์ สุวรรณธาดา. (2524). การสร้างหนังสืออ่านประกอบเรื่อง หิโตปเทศคำกลอนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- นุช ม่วงเก่า. (2533). การนำเสนอโครงการกิจกรรมการอ่านในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

- นุจรินทร์ ถิ่นทัพไทย. (2540). การพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่องเห็ดในระบบนิเวศของป่าสะแก
ราช สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3. กรุงเทพฯ: ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา).
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บันลือ พฤกษ์วัน. (2521). *วรรณกรรมเด็ก*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. (2525). เอกสารการสอนวิชาวัดผล 301:การสร้างแบบทดสอบ.
กรุงเทพฯ: ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุญทริก โชติประเดิม. (2551). การสร้างและพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่องการจำแนกคำใน
ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านนาบอน
อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บุญเยี่ยม แยมเมือง. (2531). *เที่ยววัง เวียงละไว*. กรุงเทพฯ: เม็ดทราย.
- ปัทมา ไตรคุป. (2547). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยเรื่อง การเขียนสะกด
คำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยนำความรู้ทางคติชนมาเป็นเครื่องมือในการ
จัดกิจกรรมการเรียนการสอนกับวิธีการสอนตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.(การสอน
ภาษาไทย). นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.
- ประกิจ รัตนสุวรรณ. (2525). *การวัดผลและประเมินผลทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปราณี เชียงทอง. (2526). *วรรณกรรมสำหรับเด็ก*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พรรณี ช.เจนจิต. (2538). *จิตวิทยาการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ: ดันอ้อ.
- พรพิศ เกื่อนมณเฑียร. (2542). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสนใจในการเรียนวิชา
ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการฝึกด้วยเกมที่ใช้คำถามต่างกัน.
ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การประถมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พิตร ทองชั้น. (2524). *หลักการวัดผล*. กรุงเทพฯ: พีระพัธนา.
- พิชิต ฤทธิ์จัญญ. (2545). *หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา*. กรุงเทพฯ: แฮส ออฟ เคอร์.
- พวงแก้ว โคจรานนท์. (2530). บุคลิกภาพและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกองการศึกษาเทศบาลเมืองอุดร.
วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การประถมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2545). *การสร้างและการพัฒนาแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์*. กรุงเทพฯ: สำนัก
ทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ไพศาล หวังพานิช. (2532, พฤษภาคม – สิงหาคม). การออกข้อสอบวิชาภาษาไทยระดับ
ประถมศึกษา. *วารสารวัดผลการศึกษา*. 11(13): 4-32.

- ภพ เลหาไฟบูลย์. (2537). การสอนวิทยาศาสตร์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
เชียงใหม่คอมเมอร์เชียล.
- ภัทรา นิคมานนท์. (2540). การประเมินผลการเรียน. กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ์การพิมพ์.
- มณธิชา ชูประเสริฐ. (2550). เจตคติต่อหนังสือส่งเสริมการอ่านเรื่องตุ้มกับแต้ม ของนักเรียน
ประถมศึกษา ช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดปลูกศรัทธา สำนักงานเขตลาดกระบัง สังกัด
กรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: โรงเรียนวัดปลูกศรัทธา.
- มานพ ศรีเทียม. (2527). การใช้เกมประกอบการสอนวิชาหลักภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวชิรปราการวิทยาคม จังหวัดกำแพงเพชร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.
(การมัธยมศึกษา) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ถ่ายเอกสาร.
- ยุพดี นาคพิระยุทธ. (2522). การศึกษาผลการสอนแบบสืบสวนสอบสวนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการ
เรียนวิชาภาษาไทยและความคิดสร้างสรรค์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การ
มัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ล้วน สายยศ; และอังคณา สายยศ. (2538). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ:
สุวีริยาสาส์น.
- (2543). เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วรรณ โสมประยูร. (2537). การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- วิญญา วิศาลาภรณ์. (2530). การสร้างแบบทดสอบ. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.
- วาสนา จาดพุ่ม (2535). การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสนใจในการเรียน
กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมด้วย
สื่อแบบเรียนเชิงวรรณกรรม กับสื่อตามแผนการสอนปกติ โรงเรียนราษฎร์บูรณะ
กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การประถมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วิบูล วิจิตรวาทการ. (2544). แผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์. กรุงเทพฯ: สร้างสรรค์บุ๊คส์.
- วิริยะ ลีสิงห์. (2524). การเขียนหนังสือสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ศศิธร รัชฎลักณ์นันท์. (2542). พฤติกรรมการสอนภาษาไทยในชั้นมัธยมศึกษา. นครราชสีมา:
มหาวิทยาลัยนครราชสีมา.
- ศุภวรรณ ศิริพิพัฒน์กุล. (2541). หนังสืออ่านเพิ่มเติมวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่องปะการัง สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมบุญ ภู่นวล. (2525). การประเมินผลการสร้างแบบทดสอบ. พิมพ์ครั้งที่ 3. พระนครศรีอยุธยา:
เทียนวัฒนา.

- สมพิศ ชังชมแก้ว. (2515). ความสามารถในการอ่านภาษาไทย (Reading Comprehensions) ของนักเรียนฝึกหัดครู ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาปีที่สองของวิทยาลัยครูห้าแห่งใน นครหลวงกรุงเทพมหานครบุรี. ปรินูญานิพนธ์. กศ.ม. (ภาษาไทย) กรุงเทพฯ: วิทยาลัยวิชาการศึกษา. อัดสำเนา.
- สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์. (2545). การวัดและประเมินผลการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- สาคร ธรรมศักดิ์. (2541). ผลการสอนตามแนวคอนสตรัคติวิซึ่มแบบร่วมมือที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สาวิตรี สินสันธิเทศ. (2551). การพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติมกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง ดำเนินเมืองลพบุรี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวินิตศึกษาในพระราชูปถัมภ์ อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สิริวรรณ พรหมโชติ. (2542). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษาโดยการจัดกิจกรรมการสอบแบบ 4MAT กับการจัดกิจกรรมการสอนแบบวิธีการทางวิทยาศาสตร์. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สาคร ธรรมศักดิ์. (2541). ผลการสอนตามแนวคอนสตรัคติวิซึ่มแบบร่วมมือที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- สุกุลธีร์ จรัสศรีสุนทร. (2551). สร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง การพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง “การอนุรักษ์มรดกโลกทางวัฒนธรรมของไทย” สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม.(การมัธยมศึกษา).กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุนันท์ กล่อมฤทธิ์. (2547). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา ท 32101 ภาษาไทย เรื่อง ขุนช้างขุนแผน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการกับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.(การสอนภาษาไทย). นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.ถ่ายเอกสาร.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2544). การประเมินผลภาษาไทย. กรุงเทพฯ:มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- _____. (2544). เทคนิควิจัยด้านการอ่าน. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุภรณ์ สภาพงศ์.(2529, มีนาคม). หนังสืออ่านเพิ่มเติมกับการเรียนรู้ของเด็กประถม. สารพัฒนาหลักสูตร. 48: 66-69.
- สุมาลี จันทร์ชลอ. (ม.ป.พ.). การวัดและประเมินผล. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.

- สุมาลี วัฒนวงศ์. (2548). การพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติมวิชาวิทยาศาสตร์เรื่อง พืชสมุนไพรที่น่ารู้ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัดสระบุรี. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุริยัน แสงแก้ว. (2535). การศึกษาผลของปฏิสัมพันธ์ระหว่างการรู้แจ้งกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่มี ผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์และเวลาที่ใช้ในการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ ช่วยสอน. ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. (เทคโนโลยีทางการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุวิมล โอเมวงศ์. (2535). การจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ: กองวิจัยทางการศึกษา.
- สุดใจ เหล่าสุนทร. (2525). ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษา. กรุงเทพฯ: จุฬารัตน์การพิมพ์.
- เสาวนีย์ ลิกขาบัณฑิต. (2528). เทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์พระจอมเกล้า พระนครเหนือ.
- หทัย ต้นหยง. (25296). การสร้างสรรค์วรรณกรรมและหนังสือสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- หน่วยศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลพบุรี. (ม.ป.พ.). เอกสารเสริมการเรียนรู้ ท้องถิ่นในจังหวัดลพบุรี เรื่องโบราณสถานที่สำคัญในจังหวัดลพบุรี. ลพบุรี: ประเสริฐ การพิมพ์.
- อนันต์ ศรีโสภา. (2522). ทฤษฎีการวัดและการทดสอบ. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ.
- อนงค์ศิริ. วิชาลัย. (2536). ผลการใช้ตำานพื้นบ้านล้านนาเพื่อพัฒนาความเข้าใจการอ่านของนักเรียน ประถมศึกษาปีที่ 6. พะเยา: สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพะเยา.
- อโนมา ไม้หอม. (2542). การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมเพื่อส่งเสริมสุขภาพที่ดีของวัยรุ่น เรื่อง การ สร้างเสน่ห์ด้วยการกิน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านยาวี ห้วยโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การสอนภาษาไทย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- อัจฉรา ชิวพันธ์. (2536). คู่มือการสอนภาษาไทยและกิจกรรมการเล่นประกอบการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- อัจฉรา สุขารมณ; และอรพินท์ ชูชม. (2530). รายงานการวิจัยทางการศึกษาเปรียบเทียบนักเรียน ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าความสามารถกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปกติ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อุทุมพร จามรمان. (2540). ข้อสอบ: การสร้างและการพัฒนา = *Test Items: construction and Development*. กรุงเทพฯ: ฟันนี่พับลิชชิง.
- Bloom, Benjamin S. (1956, July). *Taxonomy of Education Objective Handbook I: Cognitive*
- Clark. Willies W. (1961, February). Boys and Girls. Are There Significant Differences. *The Journal of Educational Research*. 54: 205.

- Dale, M.E. (1974). A comparative Study of Achievement Between College Students Being Taught in the Traditional Manner and Those Taught with Learning Modules. *Dissertation Abstracts International*. New York. David Mackey Company Inc.
- Good, Carter Victor. (1973). *Dictionary of Education*. New York: Mc.Graw-Hill Book Company Inc.
- Nabor, OG. (1975, December). A Comparative Study of Academic Achievement and Problem – Solving Abilities of Black Pupils at the Intermediate Level on Computer Supported Instruction and Self – contained Instructional Program. *Dissertation Abstracts International*. 36: 3241 – 3241A.
- Noeth, Richard J.; et al. (1974, January). Predicting Success in the Study of Veterinary Science and Medicine. *The Journal of Education Research*. 67: 213-215.
- Orcutt, Larry Emment. (1972, May). Child Mangent of Instructional Game: Effects upon Cognitive Abilities, Behavioral Maturity and Concept of Disaventaged Preschool Chilidren. *Dissertation Abstracts*. 1: 147–A.
- Scott, Carrie M. (1963, February). The Relationship Between Intelligence Quotients and Gain in Reading Achievement with Arithmetic Reasoning, Social Studies and Science. *The Journal of Education Research*. 50: 322 - 325.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือในการวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุมานัน รุ่งเรืองธรรม อาจารย์พิเศษ คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

อาจารย์ภูษิตา ศิริปัญญา อาจารย์โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

อาจารย์สุณีวรรณ ประจงจัด อาจารย์โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- หนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง วัฒนธรรมราชินิกุล
- แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

หนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง วัฒนธรรมราชินิกุล

หน่วยที่ ๓

พระคลังศุภรัตน์ ตึกพระเจ้าเหา

สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

โดย

นางสาวอมรรัตน์ หรรค์ดี

พระคลังศุภรัตน์ (หมู่ตึก
สิบสองท้องพระคลัง) เป็นหมู่ตึก
ตั้งอยู่ระหว่างอ่างเก็บน้ำประปา
และตึกเลี้ยงรับรองแขกเมืองซึ่งใช้
เป็นสถานที่พระราชทานจัดเลี้ยง
ชาวต่างประเทศ สร้างขึ้นอย่างมี
ระเบียบด้วยอิฐเป็น ๒ แถวยาว
เรียงชิดติดกัน อาคารมีลักษณะ
ค่อนข้างทึบ มีถนนผ่ากลาง
จำนวนรวม ๑๒ หลัง เข้าใจว่าเป็นคลังเพื่อเก็บสินค้า หรือเก็บสิ่งของเพื่อใช้ในราชการ

รอยแนวยาวตามลักษณะแผ่นไม้กระดานด้วย ไม่มีหลักฐานที่แน่ชัดว่าหมู่ตึกกลุ่มนี้สร้างขึ้น เพื่อประโยชน์อันใด คงใช้เป็นที่เก็บของหรือพระคลังเก็บสินค้า และสิ่งของเพื่อใช้ในราชการ หรือสิ่งของที่จะพระราชทานให้แก่ผู้ทำความดีความชอบ อาทิเช่น เสื้อผ้า ผ้าแพรพรรณ ดาบและคุมเงิน เป็นต้น จึงเข้าใจว่าจุดประสงค์ของการก่อสร้าง คงจะไม่ใช้

ตึกสิบสองท้องพระคลังมีลักษณะสถาปัตยกรรม เป็นอาคารทรงตึก ศิลปะแบบยุโรป มีรูปทรงที่บตัน ประตูหน้าต่างเป็นรูปโค้งแหลม ผนังด้านสกัดช่องระบายลมใต้หลังคาเป็นรูปโค้งแหลม ฝาผนังด้านในอาคารมีร่องรอยเจาะรูสี่เหลี่ยม สำหรับวางคานไม้ และตงรับพื้นไม้กระดานเพื่อเป็นชั้นวางสินค้า หรือสิ่งของต่างๆ และมี

เป็นที่พำนักเนื่องจากลักษณะของอาคาร เป็นห้องเล็กๆ ค่อนข้างทึบตัน หน้าต่างมีขนาดเล็ก สันนิษฐานว่าน่าจะเป็นห้องเก็บสินค้า และสิ่งของที่ใช้ในราชการต่างๆ เนื่องจากสมเด็จพระนารายณ์ ทรงทำการค้าขายกับประเทศต่างๆ เช่น จีน ญี่ปุ่น มาเลเซีย เป็นต้น

ถัดจากตึกพระคลังศุภรัตน์หรือสิบสองท้องพระคลังแล้ว เราจะเดินทางต่อไปยังตึกพระเจ้าเหา ที่มีชื่อเสียงจะแปลกชวนสงสัยว่าทำไมจึงชื่อว่าพระเจ้าเหา แล้วคำว่า “มีมาตั้งแต่พระเจ้าเหาแล้ว” มีความหมายว่าอย่างไรกันนะ เราไปหาคำตอบกันเลยดีกว่านะคะ

ตึกพระเจ้าเหา ตั้งอยู่ทางด้านใต้ของเขตพระราชฐานชั้นนอก ตึกหลังนี้แสดงให้เห็นถึงลักษณะสถาปัตยกรรมสมัยสมเด็จพระนารายณ์ได้อย่างชัดเจนมาก เป็นตึกที่สร้างเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง ๑๐ เมตร ยาว ๒๐ เมตร ยกพื้นสูงขึ้นไปประมาณ ๑ เมตร ตัวตึกเป็นรูปทรงไทย ฐานก่อด้วยศิลาแลง และจึงก่ออิฐขึ้นมาอีกชั้นหนึ่ง ปัจจุบันเหลือแต่ผนังประตูหน้าต่าง ทำเป็นซุ้มเรือนแก้วฐานสิงห์ ปัจจุบันคงปรากฏลายให้เห็นอยู่ด้วยเหตุว่าภายในตึกมีฐานชุกชีปรากฏให้เห็นอยู่และชาวฝรั่งเศสได้ระบุว่าเป็นวัด จึงสันนิษฐานว่าเป็นหอพระประจำพระราชวัง

ตึกพระเจ้าเหาหรือ “พระเจ้าหา” (หาเป็นภาษาไทยโบราณ หมายถึงท้องฟ้า) ในตอนปลายรัชสมัยสมเด็จพระนารายณ์ พระเพทราชา และขุนหลวงสรศักดิ์ใช้ตึกพระเจ้าเหาเป็นที่นัดแนะประชุมขุนนางและทหารเพื่อแย่งชิงราชสมบัติขณะที่สมเด็จพระนารายณ์ทรงพระประชวรหนัก

ตึกพระเจ้าเหาเป็นสถานที่ที่ใช้เป็นหอพระประจำพระราชวัง ตั้งอยู่บริเวณด้านทิศใต้ ลักษณะสถาปัตยกรรมเป็นอาคารทรงตึก ที่มีลักษณะผสมผสานระหว่างศิลปะแบบไทยและยุโรปประตูและหน้าต่างเป็นแบบไทย มีลวดลายปูนปั้นประดับที่กรอบประตู และหน้าต่างเป็นรูปซุ้มเรือนแก้ว และฐานทำสิงห์ มีประตูทางเข้า ๓ ด้าน คือทางด้านสกัด

ทั้ง ๒ ด้าน และด้านข้าง ๑ ด้าน ทิศเหนือ ทิศตะวันออกและทิศตะวันตก พนักตึกด้านสกัดสูงยื่นนอกกำแพง ตรงจั่วมีช่องระบายลม ทำเป็นรูปโค้งแหลมแบบยุโรป

ภายในตึกพระเจ้าเหามีฐานชุกชี สำหรับประดิษฐานพระพุทธรูปขนาดใหญ่ ซึ่งยังคงเหลือปรากฏให้เห็นอยู่จนทุกวันนี้ ภายในตึกมีกำแพงแก้วเตี้ยๆ ล้อมรอบ กันขอบเขตตึกไว้อย่างชัดเจน ที่กำแพงแก้วเจาะช่องโค้งแหลมเรียง เป็นแถวสำหรับวางตะเกียง ให้ความสว่างได้โดยรอบ สภาพทั่วไปของตึกพระเจ้าเหาในปัจจุบัน คงเหลือแต่ผนังของตึกทั้ง ๔ ด้าน แต่ไม่มีหลังคา เนื่องจากปรักหักพังไปหมดแล้ว

ตึกพระเจ้าเหามีความสำคัญอยู่มาก ในปลายรัชกาลสมัยสมเด็จพระนารายณ์เมื่อพระองค์ทรงพระประชวร เสด็จออกจากราชการแผ่นดินไม่ได้แล้ว ทรงปลงราชการแผ่นดินให้ สมเด็จพระเทพราชาว่าราชการแทนและ ณ ตึกหลังนี้เองที่สมเด็จพระเทพราชา ทรงใช้เป็นที่พักอาศัยต่อที่ประชุมขุนนาง เสนาบดีและข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ ถึงการยึดอำนาจสมเด็จพระนารายณ์มหาราช และเสด็จขึ้นครองราชสมบัติเป็น พระมหากษัตริย์แห่งกรุงศรีอยุธยาเป็นองค์ต่อไป

ตึกพระเจ้าเหา ตึกหลังนี้แสดงให้เห็นลักษณะสถาปัตยกรรม ในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ได้ชัดเจนมาก ประตูหน้าต่างทำซุ้มเรือนแก้วฐานสิงห์ผนังด้านสกัดสูงยื่นนอกไก่อ ตรงจั่วเจาะเป็นช่องโค้งมีกำแพงแก้วเจาะเป็นช่องสำหรับวางตะเกียงล้อมรอบตึก ด้วยเหตุว่าภายในตึกมีฐานชุกชี

ปรากฏให้เห็นอยู่และบันทึกชาวฝรั่งเศสระบุว่า เป็นวัด เพราะฉะนั้นตึกหลังนี้สันนิษฐานว่าเป็นหอพระประจำพระราชวัง เป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปที่ชื่อว่า "พระเจ้าเหา" หรือ "พระเจ้าหา" ตึกหลังนี้ สันนิษฐานว่าสมเด็จพระนารายณ์ทรงใช้เป็นที่ประชุมขุนนาง

"ตึกพระเจ้าเหาที่เมือง

ลพบุรีที่ได้ชื่อว่า เหา นั้น ศาสตราจารย์ เซเดส์สันนิษฐานว่า คำว่า 'เหา' มาจากภาษาเขมร แปลว่า ที่พระเจ้าแผ่นดินตรัสเรียกเคาน์ซิลออฟแชมเบอร์ (Council of Chamber) มาประชุมใน

ตอนที่สมเด็จพระนารายณ์สวรรคต ก็มีการประชุมที่นั่น"

สันนิษฐานว่า พระเจ้าเหาเป็นจักรพรรดิของเมือง ๆ หนึ่งของจีนหรือมองโกล มีมาตั้งแต่สมัยก่อนเกิดสามก๊ก ท่านเป็นคนที่ผู้อื่นเกลียดชังมาก เพราะรบที่ไรต้องแพ้ทุกที แล้วทุกครั้งพระเจ้าเหา ก็ไม่ออกรบ มัวแต่สนโสเภณี พวกทหารบางส่วนจึงคิด กบฏขึ้น เพื่อที่จะลอบฆ่าพระเจ้าเหา โดยหนึ่งในกบฏนั้นมีน้องชายของเขาชื่อ เหลียง (ภาษาจีน) เหลียงเคยเป็นแม่ทัพ แต่ตอนนี้กลับเป็นทหารธรรมดา เพราะถูกเนรเทศ (ที่จริงแล้วพระเจ้าเหากลับน้องชายจะมาครองราชย์แทนที่ จึงคิดแผนไล่น้องชายตนเองออกจากวัง) และแล้วพวกทหารก็รวมกบฏได้จำนวนหนึ่ง โดยมีทัพจากต่างเมืองอื่นอีก ๒ เมืองมาร่วมด้วย แล้วก็ก่อ กบฏขึ้น จนพระเจ้าเหาโดนจับ และถูกตัดคอ เหลียงจึงคิด

ครองราชย์แทนที่พระเจ้าเหา แต่ก็ถูก จักรพรรดิของเมืองที่ ๑ และ ๒ ขวางไว้ จึงเกิดการแย่งชิง และก็สู้กันเองจนทัพของ เหลืองแพ้ว และแล้ว เมือง ๑ และเมือง ๒ ก็แย่งชิงการเป็นจักรพรรดิ จึงสู้กันอีก และทั้ง ๒ ก็พ่ายแพ้ทั้งคู่

จากหนังสือ"รวมบทความสารคดีเชิงศาสนา" โดย ศาสตราจารย์พิเศษ จำนงค์ ทองประเสริฐ ราชบัณฑิตนั้น ท่านได้นำคำนำ ที่ท่านลิขิต สุนทรภูล เขียนไว้ในหนังสือ "ประวัติการสัมพันธระหว่างชาติไทยกับชาติจีน" ดังกล่าวตอนหนึ่งมาเสนอว่า

"ในที่สุด ข้าพเจ้าก็พบหลักฐานในหนังสือจีนกล่าวว่า ชนชาติไทยกับจีนก็ได้ก่อสร้างตนมาตั้งแต่เริ่มต้นพงศาวดารจีน ฉะนั้น หนังสือประวัติศาสตร์การสัมพันธระหว่างชาติไทยและจีนเล่มนี้ จำเป็นที่ข้าพเจ้าจะต้องนำเหตุการณ์ และศักราชแห่งพงศาวดารจีนมาเป็นแนวทางเรียบเรียง เพื่อให้ผู้อ่านจะได้มีโอกาสตรวจสอบได้สะดวก ในพงศาวดารจีน มีข้อความปรากฏดังต่อไปนี้ คือ

"ในที่สุด ข้าพเจ้าก็พบหลักฐานในหนังสือจีนกล่าวว่า ชนชาติไทยกับจีนก็ได้ก่อสร้างตนมาตั้งแต่เริ่มต้นพงศาวดารจีน ฉะนั้น หนังสือประวัติศาสตร์การสัมพันธระหว่างชาติไทยและจีนเล่มนี้ จำเป็นที่ข้าพเจ้าจะต้องนำเหตุการณ์ และศักราชแห่งพงศาวดารจีนมาเป็นแนวทางเรียบเรียง เพื่อให้ผู้อ่านจะได้มีโอกาสตรวจสอบได้สะดวก ในพงศาวดารจีน มีข้อความปรากฏดังต่อไปนี้ คือ

(ก) พระเจ้าเสี้ยวเหา (หรือพระเจ้าเหาน้อย ไทยเรียก พระเจ้าเหา) กษัตริย์องค์ที่ ๒ ในพงศาวดารจีนครองราชย์ระหว่าง ๒,๐๕๔ ถึง ๑,๘๗๑ ก่อนพุทธศักราช พระองค์เป็นต้นตระกูลของชนชาวไทย-ไทย หรือ ไท-ไท ซึ่งลูกหลานในภายหลังได้กลายเป็นชาวดอยไปในมณฑลฮุนาน กวางตุ้ง กวางสี กุ้ยจิ๋ว เสฉวน และหยุนนาน ซึ่งชนจีนได้พบชาวดอยนี้ในสมัยราชวงศ์ฮั่น ”

จากข้อความตอนนี้ ก็ย่อมแสดงให้เห็นว่า พระเจ้าเสียวเหา หรือ พระเจ้าเหา ซึ่งเป็นกษัตริย์ไทยนั้น จีนได้ยอมรับนับถือว่าเป็นกษัตริย์ในพงศาวดารของจีน ปัญหาที่อยู่ที่ว่า แล้วกษัตริย์องค์แรกของจีนคือใคร หนังสือเล่มดังกล่าวนี้ว่าได้แก่พระเจ้าหวางตี้ (๒๑๕๔ ปีก่อน พ.ศ.) เมื่อจีนได้อพยพเข้ามาสู่ดินแดนที่เป็นประเทศจีนทุกวันนี้ ดินแดนนี้คงเป็นดินแดนที่คนไทยได้เคยครอบครองอยู่ก่อน ดังที่ เอเวอร์ต เอช. ชาเฟอร์ (Edward H. Schafer) ได้เขียนไว้ในหนังสือชื่อจีนโบราณ (Ancient China) ตอนหนึ่งว่า

“อารยธรรมจีนในส่วนที่เกี่ยวกับจิตใจ และจินตนาการส่วนมากซึ่งพวกเราในปัจจุบันนี้คิดว่าเป็นแบบจีนนั้น ความจริงได้กำเนิดมาจากประชาชนคนไทยเดิมทางใต้จากประชาชนชาวทิเบตเดิมทางตะวันตก และจากประชาชนชาวมองโกลิเยนเดิมทางเหนือ”

จากข้อเขียนของชาเฟอร์นี้ แสดงว่า ก่อนที่จีนจะเข้ามาครอบครองดินแดนที่เป็นประเทศจีนในบัดนี้ เดิมดินแดนนี้ได้มีชนเผ่าต่าง ๆ ที่ทรงอำนาจปกครองอยู่อย่างน้อยก็ ๓ เผ่า ด้วยกัน คือ ไทย ทิเบต และมองโกลิเยน และชนทั้ง ๓ เผ่านี้คงปกครองดินแดนนี้มาเป็นเวลานานแล้ว จนกระทั่งมีวัฒนธรรมและอารยธรรมสูง ถึงขนาดที่เมื่อคนจีนได้อพยพเข้ามาอาศัยต้องรับวัฒนธรรมและอารยธรรมเหล่านั้น โดยเฉพาะอารยธรรมในส่วนที่เกี่ยวกับจิตใจซึ่งแสดงให้เห็นว่าชนเผ่าต่าง ๆ เหล่านี้ได้มีวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมและจารีตประเพณีที่ดีงามอยู่ก่อนแล้ว และถ้าหากไม่ดีกว่าของจีน จีนคงไม่ยอมรับนับถือแน่

และในบรรดาชนทั้ง ๓ เผ่าที่ปกครองดินแดนนี้ คนไทยคงจะเป็นเผ่าที่มีอำนาจมีอิทธิพลมากที่สุด ชาวจีนจึงได้ยอมรับนับถือ “พระเจ้าเหา” ซึ่งเป็นกษัตริย์ไทยให้เป็นกษัตริย์จีนด้วย คงจะทำนองเดียวกับเมื่อไทยได้อพยพเข้ามาสู่ดินแดนที่เป็นสุโขทัยเดี๋ยวนี้ เดิมก็เป็นดินแดนที่อยู่ใอำนาจของขอมมาก่อนเมื่อเรามาอยู่ใหม่ ๆ เราก็ต้องยอมรับอำนาจของขอมไปก่อน

แต่เมื่อเราปีกล้ำขาแข็ง มีอำนาจมีอิทธิพลมากขึ้น เราก็ยึดอำนาจจากขอมได้ และตั้งตัวเป็นเอกราช แล้วในที่สุดขอมก็ตกอยู่ภายใต้อำนาจของเราชื่อนี้ฉันใด จีนกับไทยก็ฉันนั้น

การที่เรามีกษัตริย์ที่ทรงพระนามว่า เสี้ยวเหา ซึ่งแปลว่า เหาน้อย นั้นย่อมแสดงว่าต้องมีกษัตริย์ที่ทรงพระนามว่า เหาใหญ่ ซึ่งอาจเป็นพ่อหรือพี่ของพระเจ้าเสี้ยวเหาหรือเหาน้อยก็ได้ เช่นเดียวกับในภาษาบาลีก็มี มหา กับ จุล ถ้าเป็นคนพี่ก็มี มหา นำหน้า เป็นน้องก็ใช้ จุล นำหน้า เช่น มหากาลจุลกกาล มหาปันถก – จุลปันถก หรืออย่างฝรั่งก็มี senior กับ junior คำว่า junior ก็คล้าย ๆ กับ จุล นั่นเอง แต่เขามักใช้เรียกคนที่เป็นลูก เช่น Tom junior ก็คือทอมซึ่งเป็นลูก ไทยเราก็นำมาประยุกต์ใช้ เช่น รัชกาลที่ ๔ ทรงพระนามว่า พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ ซึ่งเป็นพระราชโอรสของรัชกาลที่ ๔ ทรงพระนามว่า พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ก็คือ จอมจุเนียร์ นั่นเอง หรือ สมเด็จพระเจ้าฟ้าจักรพงษ์ภูวนาถ พระโอรสของพระองค์ก็คือ พระองค์เจ้าจุลจักรพงษ์ ก็คือ จักรพงษ์จุเนียร์นั่นเอง

ถ้าหากพระเจ้าเสี้ยวเหาหรือเหาน้อย เป็นกษัตริย์องค์ที่ ๒ ของจีน ก็แสดงว่าก่อนหน้าพระเจ้าเสี้ยวเหา หรือพระเจ้าเหาน้อยนี้ จะต้องมีกษัตริย์องค์อื่น ๆ อีก รวมทั้งพระเจ้าเหาใหญ่ด้วย

คำว่า เหา นี้ คงจะตรงกับ พระเจ้าเหยา ซึ่งเขียนเป็นอักษรโรมันว่า Yao แต่คำว่า Yao นี้ เมื่อผมแปลหนังสือชุด บ่อเกิดลัทธิประเพณีจีน ให้ราชบัณฑิตยสถาน ผมถอดออกมาเป็น เหยา เวลาส่งไปให้ คุณหมอตันม่อเซียง ตรวจสอบเกี่ยวกับชื่อภาษาจีน ท่านได้แก้เป็น เอี้ยว เพราะตัว Y อาจเป็นตัว ย หรือตรงกับ I ก็ได้ ถ้า Y ตรงกับ I ดังนั้น lao ก็ต้องถอดเป็น เอี้ยว

นอกจากนั้น ท่านลิขิต สุนตระกุล ยังได้เขียนถึงกษัตริย์ที่ถัดจาก พระเจ้าเหา หรือ พระเจ้าเหยา หรือ เอี้ยว อีก ๒ องค์ ดังนี้

(ก) พระบรมศพของพระเจ้าซุ่น อันดับราชวงศ์ที่ ๓ ครองราชย์ระหว่าง ๑,๗๑๒ ถึง ๑,๖๖๓ ปีก่อนพุทธศักราช ได้สวรรคตและทำฮวงซุ้ยไว้ ณ ภูเขาเกิวหยี่ซาน ได้เมืองเฟ่งย้วน ปลายเขตมณฑลฮุนาน ตัดภาคเหนือมณฑลกวาสีและมณฑลกวางตุ้งในปัจจุบันนี้ คือ อยู่ ณ ดินแดนภาคใต้แม่น้ำแยงซีเกียง

(ข) พระบรมศพ พระเจ้าหยู อันตั้งราชวงศ์ที่ ๔ ครองราชย์ระหว่าง ๑,๖๖๒ ถึง ๑,๖๕๕ ปีก่อนพุทธศักราช ได้สวรรคต ณ ฝั่งใต้แม่น้ำแยงซีเกียง เหมือนกัน และทำฮวงซุ้ย ไว้ ณ ภูเขาห้วยจิซาน แห่งเมืองเจียงเฮง มณฑลจีเกียง ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ติดทะเลจีน

พระบรมศพพระเจ้าซุ่น กับพระเจ้าหยู ยังมีร่องรอยอยู่จนทุกวันนี้

คำว่าพระเจ้า ซุ่น และ หยู ในภาษาจีนนี้อาจเป็นชื่อไทยๆ ว่า ชวน หรือ อยู่ ก็ได้ แต่จีนได้ออกเสียงเพี้ยนไปเป็น ซุ่น และ หยู ในตอนสุดท้าย ท่านลิตซิด ฮุน ตระกูล ได้เขียนไว้ว่า

“ ข้าพเจ้าขอแสดงความนับถือ และเคารพท่านผู้ที่ได้แต่งหนังสือเกี่ยวกับเรื่องชาติไทยต่าง ๆ ที่ได้อุตส่าห์พยายามไปด้วยตนเอง ตรวจค้นหาเรื่องชาติไทยโบราณ และมีความเห็นเป็นเอกฉันท์ว่า ชาติไทยเป็นชาติโบราณเก่าแก่มาก ได้ตั้งรกรากเป็นปึกแผ่นมาตั้งแต่ดั้งเดิมอยู่ในดินแดนภาคเหนือและภาคใต้แม่น้ำแยงซีเกียงแห่งประเทศจีน ซึ่งเป็นกรณีแวดล้อมนำมาถึงผลสุดท้ายให้ข้าพเจ้าคิดเห็นและเข้าใจเอาว่า ท่านผู้แต่งหนังสือเหล่านั้นคงจะได้พบหลักฐานเท่าที่ข้าพเจ้าได้ค้นพบมาก่อนหน้าข้าพเจ้าจากหนังสือประวัติศาสตร์จีน หนังสือพงศาวดารจีน และหนังสือบันทึกเหตุการณ์โบราณของจีนอื่น ๆ มาแล้ว จึงได้รู้เรื่องชาติไทยชัดแจ้งหนักหนา แต่ใจจึงไม่เขียนเรื่องของชาติไทยอย่างละเอียดกว้างขวางยิ่งกว่านี้ เพราะหลักธรรมดามีอยู่ว่า ถ้าไม่ทราบเรื่องพิสดารแล้วจะย่อเรื่องได้อย่างไร ? ”

จากความเห็นของท่านลิขิต ฮุนตระกูล ก็พอสรุปได้ว่า ชาตินี้เคยเป็นชาติที่ยิ่งใหญ่มาก่อนจีน แต่ที่เราต้องอพยพหนีลงมาทางใต้ นั่นคงไม่ใช่ว่าจีนเก่งกว่าไทย แต่อาจเป็นเพราะคนจีนมีจำนวนมากกว่าไทย เราสู้ในด้านกำลังคนไม่ได้จึงต้องถอยร่นลงมา คนไทยบางพวกที่เห็นว่าจีนมีอำนาจขึ้นมา ก็อาจประจบประแจงจีน แต่งตัวแบบจีน พูดภาษาจีน เหยียดภาษาไทยลงไป ในที่สุดก็ถูกจีนกลืนหมด เพราะเมื่อคนไทยพูดไทยไม่ได้ แถมพูดแต่ภาษาจีน แต่งกายแบบจีน และอาจแต่งงานกับคนจีนด้วย ในที่สุดก็ถูกกลืนเป็นจีนไปอย่างสิ้นเชิง

ส่วนพวกที่ยังรักความเป็นไทย ทะนงในศักดิ์ศรีของความเป็นไทย เพราะไทยมีวัฒนธรรมและอารยธรรมสูงส่งกว่าจีน ไม่ยอมประจบประแจงจีน ไม่ยอมโอนอ่อนให้จีน ก็ต้องหลบหนีไปอยู่ตามป่าตามภูเขา ตั้งตัวเป็นอิสระ คอยรบพุ่งกับจีนเมื่อมีโอกาส บางครั้งก็สามารถตั้งตัวเป็นใหญ่ได้ ยังรักวัฒนธรรมไทย ยังแต่งตัวแบบไทย และยังพูดภาษาไทยอยู่ พวกนี้จึงยังคงความเป็นไทยได้ตลอดมาจนถึงทุกวันนี้ ซึ่งก็ปรากฏว่าเวลานี้ยังมีคนไทยที่พูดไทย ภาคภูมิใจในความเป็นไทยของตน อยู่ในดินแดนที่เป็นประเทศจีน ปัจจุบันอีกหลายสิบล้านคน ดังที่ทราบกันอยู่โดยทั่ว ๆ ไปแล้ว เวลาคนสำคัญ ๆ ของไทยไปเยือนเมืองจีน โดยเฉพาะ ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช ได้ไปเยี่ยมเยียนคนไทยที่นั่น และได้รับการต้อนรับขับสู้จากคนไทยที่นั่นอย่างคับคั่งและทำให้บรรยากาศคล้าย ๆ อยู่ในท่ามกลางแห่งญาติสนิทมิตรสหายที่มีความรักความสนิทสนมกันอย่างแน่นแฟ้น

นอกจากนั้น ในหน้า ๑๕ ของหนังสือเล่มนี้ ยังได้ให้ คำอธิบายตำแหน่งไทยที่ปรากฏในพงศาวดารจีนอยู่หลายตำแหน่ง คือ

๑. จงไทย เสนาบดี ยศเป็นพลเอก กับมหาอำมาตย์เอก เป็นตำแหน่งข้าราชการฝ่ายในชั้นสูงสุด
๒. จิไทย อุปราช ยศเป็นพลเอก กับมหาอำมาตย์เอก ว่าราชการ ๒ มณฑล เป็นตำแหน่งฝ่ายนอกชั้นสูงสุด
๓. ตุงไทย ปลัดทูลฉลอง ยศเป็นพลโท กับมหาอำมาตย์โท
๔. พุไทย ผู้ว่าราชการมณฑล ยศเป็นพลโท กับมหาอำมาตย์โท
๕. จิตไทย ผู้พิพากษามณฑล ยศเป็นมหาอำมาตย์ตรี
๖. พวนไทย ผู้ว่าการคลังมณฑล ยศเป็นมหาอำมาตย์ตรี

๗. ดินไทย ผู้บัญชาการทหารมณฑล ยศเป็นพลตรี

๘. เต้าไทย ข้าหลวงภาค ยศเป็นพันเอก กับอำมาตย์เอก ว่าราชการ ๒ จังหวัด ในสมัยราชวงศ์ “ชิง ”

ตำแหน่ง “เต้าไทย” เป็นตำแหน่งไทยที่เล็กที่สุดแต่เรียกกันว่า “หัวเข้าทองคำ” คือไม่ต้องคุกเข่า แม้แต่จะเป็นเสนาบดีหรืออุปราชก็ตาม

เพราะเหตุที่ไทยเราเป็นประเทศที่ยิ่งใหญ่มาแต่อดีต มีวัฒนธรรมและอารยธรรมสูงส่งกว่าจีนที่เข้ามามีอำนาจในภายหลัง แม้แต่จีนก็ต้องยอมรับ จีนจึงได้ให้เกียรติแก่ไทยมากกว่าชนเผ่าอื่น ๆ ดัง ตำแหน่งต่าง ๆ ๘ ตำแหน่งดังกล่าวนั้น ซึ่งล้วนเป็นตำแหน่งสำคัญ ๆ ทั้งสิ้น ล้วนมีคำว่า ไทย ต่อท้าย ขนาดตำแหน่ง “เต้าไทย” ซึ่งเป็นตำแหน่งที่ต่ำที่สุดในบรรดาตำแหน่ง ๘ ตำแหน่งดังกล่าวนี้ ยังได้รับการยกย่องว่าเป็น “หัวเข้าทองคำ” ได้รับอภิสิทธิ์ในอันที่จะไม่ต้องคุกเข่าทำความเคารพไม่ว่าท่านผู้นั้นจะเป็นเสนาบดีหรืออุปราชก็ตาม

พระเจ้าเสี้ยวเหา หรือ พระเจ้าเหา (น้อย) เป็นพระนามของกษัตริย์จีนราชวงศ์ที่ ๑ (แต่ยังมีได้รวบรวมประเทศเป็นจีน) เมื่อ ๔,๖๐๐ ปีเศษมาแล้ว (ก่อนพุทธศักราชสองพันกว่าปี) เป็นพระราชโอรสของพระเจ้าหวางตี้ ราชวงศ์ที่ 1 ปฐมกษัตริย์ของจีน พระเจ้าเหาเป็นกษัตริย์องค์ที่สอง ครองราชย์ ๒๑๔๕-๒๐๕๕ ปี ก่อนพุทธศักราช อยู่ในราชสมบัติ ๑๐๐ ปี มีพระอัครชายา ๕ องค์ พระนางซีเลงสี พระมารดาพระเจ้าเหา (น้อย) เป็นพระอัครชายาที่ ๑ มีพระโอรส ๓ องค์ คือ ชังฮี้ พระเจ้าเหา (น้อย) เป็นพระโอรสอันดับที่ ๒ พระองค์ ขึ้นครองราชย์เมื่อปีมะโรง ๒๐๔๕ ปีก่อนพุทธศักราช และสวรรคตเมื่อ ปีเถาะ ๑๙๗๑ ปีก่อนพุทธศักราช พระองค์เป็นต้นตระกูลไทย ในบันทึกประวัติศาสตร์จีน มีชัดเจนอยู่ว่า เชื้อพระวงศ์พระเจ้าเหานี้ ได้รับพระราชทานตราตั้งราชกุล "ไทไท" เป็นฐานันดรศักดิ์ประจำตระกูล ฉะนั้นพระเจ้าเหาจึงนับว่าทรงเป็นต้นตระกูลไทย และว่าเป็น บรรพบุรุษของไทย ดังที่บรรพบุรุษไทยแต่โบราณกาลมักอ้างเสมอว่า "คนไทยนี้เป็นลูกหลานพระเจ้าเหา"

ที่น่าสังเกตคือ มีคำพูดอันหมายถึงเก่าแก่เหลือเกิน ติดปากคนไทยมาจนถึงทุกวันนี้ว่า "โอ้ย เก่าแก่ตั้งแต่สมัยพระเจ้าเหานั่น"

ฝึกสมอง ประลองความรู้

จงตอบคำถามต่อไปนี้โดยทำเครื่องหมาย ✕ หน้าข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. ข้อใดคือจุดประสงค์ในการสร้างตึกพระคลังศุภรัตน์ หรือสิบสองท้องพระคลัง
 - ก. เพื่อใช้เป็นที่พักของหรือพระคลังเก็บสินค้า และสิ่งของเพื่อใช้ในราชการ
 - ข. เพื่อใช้เป็นที่พักเก็บศาสตราวุธในการสงคราม เพื่อหยิบใช้ได้สะดวกตามต้องการ
 - ค. เพื่อใช้เป็นที่พักเก็บเสบียงอาหาร ยารักษาโรคที่ส่งมาจากกรุงศรีอยุธยาไว้ใช้
 - ง. เพื่อใช้เป็นที่พักพักของคณะทูตที่มาติดต่อซื้อขายสินค้าในสมัยนั้น
๒. ลักษณะสถาปัตยกรรมที่ปรากฏในพระคลังศุภรัตน์หรือตึกสิบสองท้องพระคลังได้รับอิทธิพลจากชนชาติใด
 - ก. ยุโรป
 - ข. จีน
 - ค. อินเดีย
 - ง. ขอม
๓. จากหลักฐานทางโบราณคดีสันนิษฐานว่า คำว่า “พระเจ้าเหา” มีรากศัพท์มาจากคำภาษาใด
 - ก. ภาษาบาลี
 - ข. ภาษาสันสกฤต
 - ค. ภาษาจีน
 - ง. ภาษามองโกเลีย
๔. หลักฐานทางประวัติศาสตร์ชิ้นใด ที่ชาวฝรั่งเศสระบุว่า ตึกพระเจ้าเหาคงจะเป็นวัดเก่าในสมัยสมเด็จพระนารายณ์
 - ก. ซากปรักหักพังของพระพุทธรูปเก่า
 - ข. สถาปัตยกรรมแบบพุทธศาสนา
 - ค. จดหมายเหตุชาวฝรั่งเศส
 - ง. ฐานชุกชีที่อยู่บริเวณกลางตึก

๕. เพราะเหตุใดคนไทยจึงมีคำพูดอันหมายถึงเก่าแก่ว่า “.....ตั้งแต่สมัยพระเจ้า
เหา”

- ก. เพราะคนไทยเชื่อว่าตนเป็นลูกหลานพระเจ้าเหาที่ปกครองไทยมาตั้งแต่
ก่อนพุทธศักราช
- ข. เพราะคนไทยเชื่อว่าพระเจ้าเหาทรงมีพระชนมายุยืนยาว จึงมีคำติดปาก
เรียกสิ่งทีเก่าแก่มาก ๆ
- ค. เพราะคำว่าเหา หรือ เหยา ในภาษาจีน มีความหมายว่ายาวนาน เก่าแก่ คน
ไทยจึงมักใช้เปรียบเทียบกับสิ่งที่มีอายุมาก ๆ
- ง. เพราะพระเจ้าเหาทรงเป็นกษัตริย์พระองค์แรกที่รวบรวมคนไทยเข้าเป็นชน
กลุ่มเดียวกัน

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยหนังสืออ่านเพิ่มเติม
สาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง วังนารายณ์ราชนิเวศน์

คำชี้แจง จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว โดยการทำเครื่องหมาย X หน้าคำตอบ

1. ยุคสมัยใดที่ได้ชื่อว่าเป็นยุคที่เมืองความเจริญสูงสุดรองจากกรุงศรีอยุธยา

- ก. สมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ข. สมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ
ค. สมัยสมเด็จพระรามาธิบดี ง. สมัยสมเด็จพระเพทราชา

2. จากคำขวัญประจำจังหวัดลพบุรีที่ว่า “วังนารายณ์คู่บ้าน ศาลพระกาฬคู่เมือง ปรางค์สามยอดลือเลื่อง เมืองแห่งดินสอพอง เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์เกริกก้อง แผ่นดินทองสมเด็จพระนารายณ์” ได้สะท้อนให้เห็นสิ่งใด

- ก. ความอุดมสมบูรณ์ของจังหวัดลพบุรี
ข. สิ่งสำคัญคู่บ้านคู่เมืองของจังหวัดลพบุรี
ค. ความสงบร่มเย็นของจังหวัดลพบุรี
ง. ความสวยงามของโบราณสถานและโบราณวัตถุ

3. ข้อใดไม่ใช่สาเหตุของการสร้างเมืองลพบุรี

- ก. เพื่อให้เมืองลพบุรีเป็นเสมือนราชธานีที่สองรองจากกรุงศรีอยุธยา การคมนาคมสะดวก
ข. เพื่อเป็นพระราชวังอีกแห่งหนึ่งนอกไปจากพระราชวังที่ประทับ ณ กรุงศรีอยุธยา หากเกิดเหตุฉุกเฉิน
ค. เพื่อเป็นที่ประทับของพระนารายณ์เพื่อรักษาพระอาการประชวรด้วยโรคหอบ หืด ในช่วงฤดูฝน – ฤดูหนาว
ง. พระนารายณ์ทรงโปรดการล่าสัตว์ป่า เมืองลพบุรีมีป่าเหมาะต่อการเสด็จประพาสและล่าสัตว์ป่า

4. การผสมผสานวัฒนธรรมและการก่อสร้างต่าง ๆ ในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราชจะใกล้เคียงของชาติใดมากที่สุด

- ก. ฮอลันดา ข. โปรตุเกส
ค. อังกฤษ ง. ฝรั่งเศส

5. อาคารใดใช้เป็นสถานที่จัดแสดงพิพิธภัณฑ์เกี่ยวสมเด็จพระนารายณ์มหาราช

- ก. พระที่นั่งดุสิตดิฐมหาปราสาท ข. พระที่นั่งพิมานมงกุฎ
ค. พระที่นั่งจันทร์พิศาล ง. พระที่นั่งสุทธาสวรรย์

6. น้ำที่ใช้ในการอุปโภคบริโภคภายในพระราชวังมาจากแหล่งใด

ก. น้ำฝนจากธรรมชาติ	ข. อ่างเก็บน้ำซับเหล็ก
ค. เชื้อนกักเก็บน้ำในพระราชวัง	ง. น้ำฝนจากเขาสมอคอน

7. คำว่า “เพนียด” มีความหมายตรงกับข้อใด

ก. ที่อยู่อาศัยของช้าง	ข. โรงอาหารช้าง
ค. โรงนอนของช้าง	ง. ที่อยู่อาศัยของช้างโรงพยาบาลช้าง

8. พาหนะที่สำคัญในการสัญจรสมัยสมเด็จพระนารายณ์คือข้อใด

ก. เกวียน – รถม้า	ข. เกวียน – ช้าง
ค. รถม้า - ลา	ง. ช้าง – ม้า

9. เพราะเหตุใดโรงช้างจึงต้องมีประตูหน้าต่างสูงใหญ่ เป็นรูปโค้งแหลม

- ก. มีพื้นที่กว้างขวาง ใช้สอยประโยชน์ได้เต็มที่
- ข. ให้มีพื้นที่เหมาะสมกับขนาดของตัวช้าง ดูแลได้ง่าย
- ค. เป็นช่องให้อาหารของช้าง ความสูงช้าง เดินเข้ามาดูแลเลี้ยงช้างได้โดยสะดวก
- ง. ช่วยเปิดให้แสงสว่างเข้าได้ง่ายและทั่วถึง อากาศถ่ายเทได้สะดวก เพราะมีลมพัดผ่านตลอด

10. ข้อใดคือจุดประสงค์ในการสร้างตึกพระคลังศุภรัตน์ หรือสิบสองท้องพระคลัง

- ก. เพื่อใช้เป็นที่เก็บของหรือพระคลังเก็บสินค้า และสิ่งของเพื่อใช้ในราชการ
- ข. เพื่อใช้เป็นที่เก็บศาสตราวุธในการสงคราม เพื่อหยิบใช้ได้สะดวกตามต้องการ
- ค. เพื่อใช้เป็นที่เก็บเสบียงอาหาร ยารักษาโรคที่ส่งมาจากกรุงศรีอยุธยาไว้ใช้
- ง. เพื่อใช้เป็นที่พักของคณะทูตที่มาติดต่อซื้อขายสินค้าในสมัยนั้น

11. เพราะเหตุใดคนไทยจึงมีคำพูดอันหมายถึงเก่าแก่กว่า “.....ตั้งแต่สมัยพระเจ้าเหา”

- ก. เพราะคนไทยเชื่อว่าตนเป็นลูกหลานพระเจ้าเหาที่ปกครองไทยมาตั้งแต่ก่อนพุทธศักราช
- ข. เพราะพระเจ้าเหาทรงเป็นกษัตริย์พระองค์แรกที่รวบรวมคนไทยเข้าเป็นชนกลุ่มเดียวกัน
- ค. เพราะคนไทยเชื่อว่าพระเจ้าเหาทรงมีพระชนมายุยืนยาว จึงมีคำติดปากเรียกสิ่งทีเก่าแก่มาก ๆ
- ง. เพราะคำว่าเหา หรือ เหยา ในภาษาจีน มีความหมายว่ายาวนาน เก่าแก่ คนไทยจึงมักใช้เปรียบเทียบกับสิ่งที่มีอายุมาก ๆ

12. ตึกพระเจ้าเหามีความสำคัญต่อการเมืองการปกครองในสมัยสมเด็จพระนารายณ์อย่างไร

- ก. สมเด็จพระนารายณ์ทรงปลงราชการแผ่นดินให้ สมเด็จพระเทพราชว่าราชการแทน ณ ตึกหลังนี้
- ข. พระเพทราชา และขุนหลวงสรศักดิ์ใช้ตึกพระเจ้าเหาเป็นที่ประชุมขุนนางและทหาร เพื่อแย่งชิงราชสมบัติจากสมเด็จพระนารายณ์
- ค. สมเด็จพระนารายณ์ทรงพระราชทานให้เป็นธรณีสงฆ์ ให้ขุนนางที่จงรักภักดีออกบวชเพื่อหนีภัยจากพระเพทราชา
- ง. สมเด็จพระนารายณ์ทรงใช้เป็นที่พักประชุมขุนนาง พร้อมทั้งเป็นที่เสด็จออกรับแขกบ้านแขกเมืองเมื่อมาเจริญสัมพันธไมตรีกับกรุงศรีอยุธยา

13. เพราะเหตุใด พระที่นั่งจักรีมหาปราสาทจึงได้ชื่อว่าเป็นพระที่นั่งที่มีสถาปัตยกรรมแบบไทยแท้

- ก. เพราะสร้างทับลงไปบนรากฐานเดิมของพระที่นั่งของพระราเมศวรจึงคงเค้ารูปแบบเดิมไว้
- ข. เพราะสมเด็จพระนารายณ์ทรงมีพระราชประสงค์ให้คงงานสถาปัตยกรรมแบบอยุธยาและขอมไว้
- ค. เพราะโครงสร้างของอาคารแบ่งเป็นส่วนหน้าและส่วนหลังตามธรรมเนียมการสร้างพระที่นั่งของไทยแท้
- ง. เพราะรูปทรงอาคาร มีลักษณะเฉพาะแบบไทยแท้ คือ มีชั่มหน้าต่างที่สูงกว่าส่วนอื่น ๆ เพื่อให้พระเจ้าแผ่นดินเสด็จออกกว่าราชการ

14.

จากภาพดังกล่าวมีความสะท้อนให้เห็นสิ่งใด

- ก. พระบารมี อันแผ่ไพศาลของสมเด็จพระนารายณ์
- ข. ความเจริญทางการทูตในสมัยสมเด็จพระนารายณ์
- ค. ความงดงามของอาคาร พระที่นั่งในสมัยสมเด็จพระนารายณ์
- ง. ความอุดมสมบูรณ์ด้านพืชพรรณธัญญาหารในสมัยสมเด็จพระนารายณ์

15. ปัจจุบันพระที่นั่งจักรีมหาปราสาทมีความสำคัญอย่างไร

- ก. เป็นโบราณสถานที่คงรูปแบบสถาปัตยกรรมแบบไทยแท้มากที่สุด
- ข. เป็นอาคารจัดแสดงนิทรรศการเรื่องราวการดำรงชีวิตของชาวไทยภาคกลาง
- ค. เป็นอาคารจัดแสดงเรื่องราวทางประวัติศาสตร์สมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช
- ง. เป็นอาคารจัดแสดงศิลปกรรม การแสดงแขนงต่าง ๆ ที่ได้รับการฟื้นฟูในสมัยสมเด็จพระนารายณ์

16. “ดุสิตปราสาทสร้อย สมพุทธ
 สูงเทริธารมารุต ช่อชั้น
 พรหมพักตร์ฉัตรเฉลิมสุด เสาวภาคย์
 นาคพะพานพลดลั่น เลียบเลื้อยลงมา”

จากบทร้อยกรองข้างต้นกล่าวถึงสิ่งใด

- ก. ความสวยงามของพระที่นั่งดุสิตรัษฎาภิเศก
- ข. ความใหญ่โต โอ่อ่าของพระที่นั่งดุสิตรัษฎาภิเศก
- ค. ความเป็นเอกลักษณ์ของพระที่นั่งดุสิตรัษฎาภิเศก
- ง. ความแปลกพิสดารในการก่อสร้างพระที่นั่งดุสิตรัษฎาภิเศก

17. พระที่นั่งดุสิตรัษฎาภิเศกมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์อย่างไร

- ก. หลังคาของพระที่นั่งเป็นทรงสูงมีลักษณะสถาปัตยกรรมที่แปลกไปจากพระที่นั่งองค์อื่นๆ
- ข. สมเด็จพระนารายณ์เคยเสด็จออกรับคณะราชทูตจากฝรั่งเศสที่มาเจริญสัมพันธไมตรีที่พระที่นั่งองค์นี้
- ค. พระที่นั่งองค์นี้มีความยิ่งใหญ่กว่าพระที่นั่งองค์อื่น ๆ ในกรุงศรีอยุธยา จึงเหมาะแก่การเลี้ยงรับรองคณะทูตจากต่างเมืองที่มาเจริญสัมพันธไมตรีในสมัยนั้น
- ง. พระที่นั่งองค์นี้มีความวิจิตรตระการตามากกว่าพระที่นั่งองค์อื่น ๆ ในพระราชวังเมืองลพบุรี จึงเป็นแบบอย่างในการสร้างพระที่นั่งองค์อื่น ๆ ในสมัยต่อมา

18. การเจริญสัมพันธไมตรีกับต่างชาติในสมัยสมเด็จพระนารายณ์นั้น คณะทูตที่เดินทางมาจากฝรั่งเศสนั้นตรงกับกษัตริย์พระองค์ใดของฝรั่งเศส

- ก. พระเจ้าหลุยส์ที่ 12
- ข. พระเจ้าหลุยส์ที่ 14
- ค. พระเจ้าจอห์นปอนด์ที่ 15
- ง. พระเจ้าจอห์นปอนด์ที่ 16

19. “.....เป็นที่สรณสนของพระเจ้าแผ่นดิน.....” หมายความว่าอย่างไร

- ก. เป็นที่ประทับของพระเจ้าแผ่นดิน
- ข. เป็นที่อาบน้ำของพระเจ้าแผ่นดิน
- ค. เป็นที่ประชุมขุนนางและองคมนตรี
- ง. เป็นที่ออกประกาศสำคัญ ๆ ของพระเจ้าแผ่นดิน

20. หมู่พระที่นั่งพิมานมงกุฏสร้างขึ้นในสมัยใด

- ก. สมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช
- ข. สมเด็จพระเลิศจักรัณการ
- ค. สมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว
- ง. สมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

28. ชื่อแรกของการจัดงานแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์คือข้อใด

ก. งานราตรีวังนารายณ์	ข. กาชาदनารายณ์ราชนิเวศน์
ค. งานนารายณ์อนุสรณ์	ง. งานนารายณ์รำลึก

29. จุดมุ่งหมายของการจัดงานแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์คือข้อใด

- ก. เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนสนใจในประเพณีและวัฒนธรรมของชาติไทย
- ข. เพื่อสืบทอดประเพณีและวัฒนธรรมของไทยให้กลับมามีชีวิตอีกครั้ง
- ค. เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวและกระตุ้นเศรษฐกิจของจังหวัดลพบุรี
- ง. เพื่อเทิดพระเกียรติสมเด็จพระนารายณ์มหาราช

30. ในฐานะที่นักเรียนเป็นชาวเมืองลพบุรี นักเรียนจะมีส่วนช่วยกันอนุรักษ์งานแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์ได้อย่างไร

- ก. เผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์ให้ผู้อื่นทราบ
- ข. ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับสมเด็จพระนารายณ์เพื่อนำไปเผยแพร่ต่อไป
- ค. ร่วมมือ ร่วมใจ แต่งกายด้วยชุดไทยย้อนยุค เมื่อถึงงานแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์
- ง. เชิญชวนให้ชาวต่างชาติ หรือชาวจังหวัดอื่น ๆ มาเที่ยวงานแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวอมรรัตน์ หรัดี
วันเดือนปีเกิด	20 สิงหาคม 2526
สถานที่เกิด	อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 21 หมู่ 3 ตำบลช่องสาร์กา อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี 15220
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	พนักงานมหาวิทยาลัย สายผู้สอนประจำกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี 321 ถนนนารายณ์มหาราช ตำบลทะเลชุบศร อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี 15000

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2549	ปริญญาตรีศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) ภาษาไทย เกียรตินิยมอันดับ 2 จาก มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
พ.ศ. 2552	กศ.ม. การมัธยมศึกษา (การสอนภาษาไทย) จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ